

Startnotitie Milieueffectrapportage

Varkensbedrijf Banken B.V.
Meeuwisdijk 9
4871 NE ETTEN-LEUR

Locatie bedrijf:
Bankenstraat 61
4864 ND ETTEN-LEUR

handtekening initiatiefnemer:

N. van Roessel

Startnotitie Milieueffectrapportage

Varkenshouderij

Locatie:

Bankenstraat 61
4864 ND ETTEN-LEUR

Initiatiefnemer

dhr. N. van Roessel
Meeuwisdijk 9
4871 NE ETTEN-LEUR

Projectleider: Ing. D. van Uijen

Projectnummer: 2522

Datum: 17 juli 2008

Wijzigingsdatum:

Status: Concept Definitief Vervallen
☐ ☒ ☐

Hendrix UTD B.V.

Postbus 1

5830 MA Boxmeer

Dennis van Uijen

tel 06-53817419

e-mail: Dennis.van.Uijen@Nutreco.com

Inhoud

INHOUD	4
PROJECTGEGEVENS	5
1 INLEIDING	6
2 HET VOORNEMEN	7
2.1 PROBLEMATIEK EN ONTWIKKELINGEN IN DE INTENSIEVE VEEHOUDERIJ	7
2.2 DE VOorgenomen ACTIVITEIT	7
2.3 LOCATIE VAN DE VOorgenomen ACTIVITEIT	9
2.4 DOELSTELLING VAN DE VOorgenomen ACTIVITEIT	10
2.5 DOEL VAN DE MILIEUEFFECTRAPPORTAGE	11
3 PROCEDURES	12
3.1 BESLUIT MILIEUEFFECTRAPPORTAGE	12
3.2 PLAN MILIEUEFFECTRAPPORTAGE	12
3.3 VERGUNNINGEN	13
3.4 PLANNING	14
4 BELEID EN REGELGEVING	16
4.1 INTERNATIONAAL BELEID	16
4.2 NATIONAAL BELEID	19
4.3 PROVINCIAAL BELEID	34
4.4 GEMEENTELIJK BELEID	41
4.5 WATERSCHAP	42
5 HUIDIGE SITUATIE EN AUTONOME GROEI	43
5.1 ALGEMEEN	43
5.2 HUIDIGE SITUATIE	43
5.3 AUTONOME ONTWIKKELING	43
5.4 REFERENTIEKADER	44
6 DE GEVOLGEN VOOR HET MILIEU EN HET LANDSCHAP	45
6.1 INLEIDING	45
6.2 VOORKEURSALETERNATIEF (VKA)	45
6.3 MEEST MILIEUVRIENDELIJKE ALTERNATIEF (MMA) EN OVERIGE ALTERNATIEVEN	46
6.4 VERWACHTE EFFECTEN	48
6.5 LEEMTEN IN KENNIS	50
6.6 EVALUATIE	50
BIJLAGE 1: KADASTRALE SITUATIESCHETS	52
BIJLAGE 2: FOTO'S LOCATIE VOorgenomen ACTIVITEIT	53
BIJLAGE 3: PROCEDURESHEMA M.E.R.	54
BIJLAGE 4: BEDRIJFSONTWIKKELINGSPLAN	55
BIJLAGE 5: GEVOELIGE NATUURGEBIEDEN	56
BIJLAGE 6: AMMONIAKDEPOSITIE HUIDIGE SITUATIE	58
BIJLAGE 7: AMMONIAKDEPOSITIE VOorgenomen ACTIVITEIT	59
BIJLAGE 8: GEURBELASTING HUIDIGE SITUATIE	60
BIJLAGE 9: GEURBELASTING VOorgenomen ACTIVITEIT	61
BIJLAGE 10: LEAFLETS STALSYSTEMEN VOorgenomen ACTIVITEIT	62

PROJECTGEGEVENS

Initiatiefnemer:

de heer N. van Roessel
Meeuwisdijk 9
4871 NE Etten-Leur

Locatie:

Bankenstraat 61
4864 ND Etten-Leur

Bevoegd gezag:

College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Etten-Leur
Roosendaalseweg 4, 4875 AA Etten-Leur

Voorgenomen activiteit:

De voorgenomen activiteit, waaraan een bedrijfsverplaatsing ten grondslag ligt, omvat het realiseren van een nieuwe stal voor het houden van vleesvarkens en het realiseren van een bedrijfswoning. De voorgenomen activiteit heeft een overschrijding tot gevolg van de drempelwaarde van het Besluit milieueffectrapportage, onderdeel C, categorie 14. Het voorgaande betekent dat er een milieueffectrapport (MER) moet worden opgesteld. Met deze startnotitie wordt de m.e.r.-procedure geïnitieerd.

Te nemen besluiten:

Voor het voorgenomen initiatief is naast de milieuvergunning tevens een bouwvergunning noodzakelijk. Tevens moet een herziening plaatsvinden van het ter plaatse vigerende bestemmingsplan.

Voor de milieuvergunning en de bouwvergunning is het college van Burgemeesters en Wethouders van de gemeente Etten-Leur het bevoegd gezag. De wijzigingsbevoegdheid van het ter plaatse vigerende bestemmingsplan is voorbehouden aan college van Burgemeesters en Wethouders van de gemeente Etten-Leur.

1 Inleiding

Met het uitbrengen van deze startnotitie wordt de voorgenomen uitbreiding bekendgemaakt van een varkenshouderij op het perceel, kadastraal bekend gemeente Etten-Leur, sectie G, nummer 1264, plaatselijk bekend Bankenstraat 61 te Etten-Leur. De voorgenomen activiteit heeft tot doel het realiseren van een nieuwe stal voor het houden van vleesvarkens en het realiseren van een bedrijfswoning aan voornoemd adres. Met de voorgenomen activiteit wordt een varkensbedrijf gerealiseerd welke voldoet aan alle verplichtingen uit de Wet milieubeheer en de IPPC-richtlijn. Uiteraard worden in het voorgenomen plan de eisen voor dierenwelzijn in acht genomen. Om voldoende bedrijfseconomisch perspectief voor de toekomst te behouden is schaalvergroting noodzakelijk. Deze schaalvergroting doet zijn intrede door de voorgenomen activiteit.

Ten opzichte van de bestaande en rechtsgeldige vergunningssituatie heeft de voorgenomen activiteit een uitbreiding in dieren tot gevolg van 3264 vleesvarkens. Voorts wordt het huisvestingsstelsel van 4680 vleesvarkens gewijzigd. De drempelwaarde van het Besluit milieueffectrapportage, onderdeel C, categorie 14, zijnde een activiteit die betrekking heeft op het uitbreiden c.q. wijzigen van een inrichting met meer dan 3000 vleesvarkens, wordt hiermee overschreden. Het voorgaande betekent dat er een milieueffectrapport (MER) moet worden opgesteld.

Met deze startnotitie wordt de procedure van de milieueffectrapportage (m.e.r.) geïnitieerd. In deze startnotitie zal onder meer worden ingegaan op de achtergrond van de uitbreidingsplannen, de plaats, aard en omvang van de uitbreiding, de wettelijke kaders en de te verwachte milieueffecten en alternatieven. Deze startnotitie is de voorloper van het milieueffectrapport (MER) en geeft de kaders en alternatieven aan die in het MER nader worden uitgewerkt. Het milieueffectrapport (MER) is het product van m.e.r. (de procedure). Het wordt gekoppeld aan het besluit op de aanvraag om een milieuvergunning welke de aanleiding is voor de onderhavige m.e.r.-procedure. Door het opstellen van het MER wordt een beeld gegeven van de milieugevolgen. Deze milieugevolgen krijgen hierdoor een volwaardige plaats bij de besluitvorming. Op het moment dat de benodigde vergunningen zijn verleend zal worden gestart met de bouw van de nieuwe stallen. Initiatiefnemer in deze m.e.r.-procedure is de heer N. van Roessel, Meeuwisdijk 9, 4871 NE Etten-Leur.

Na dit inleidende hoofdstuk worden in hoofdstuk 2 de voorgenomen activiteit beschreven. Hoofdstuk 3 geeft een toelichting op de genomen en te nemen besluiten en de m.e.r.-procedure. In hoofdstuk 4 wordt het relevant beleidskader geschetst waarbij tevens de omschrijving van het plangebied aan de orde komt. Een beschrijving van de referentiesituatie is in hoofdstuk 5 opgenomen. Hoofdstuk 6 geeft ten slotte een overzicht van de alternatieven en de effecten die in het Milieueffectrapport (MER) worden onderzocht.

2 Het voornemen

2.1 Problematiek en ontwikkelingen in de intensieve veehouderij

In de ontwikkeling rondom de intensieve veehouderij is de laatste jaren veel veranderd. In binnen- en buitenland heeft schaalvergroting zijn intrede gedaan. De reconstructie van het landelijk gebied en de integrale zonering in de aangewezen reconstructiegebieden heeft een grote invloed op de ontwikkelingsmogelijk van de intensieve veehouderij. Voor het welzijn van de varkens zijn strenge regels opgesteld. Daarnaast gelden er vele regels in het belang van het beschermen van het milieu. Zo gelden op milieugebied onder andere de Wet milieubeheer en de Wet ammoniak en veehouderij (Wav) met de bijbehorende Regeling ammoniak en veehouderij (Rav). Per 1 januari 2007 is de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) in werking getreden met de daarbij horende Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv). Verder moet het initiatief getoetst worden aan de Wet luchtkwaliteit, de Natuurbeschermingswet (inclusief de Vogel- en Habitatrichtlijn) en de IPPC-richtlijn.

2.2 De voorgenomen activiteit

De initiatiefnemer heeft aan bankenstraat 61 te Etten-Leur een veehouderij met een rechtsgeldige milieuvergunning voor het houden van 4.860 mestvarkens. Aan de Meeuwisdijk 9 te Etten-Leur heeft de initiatiefnemer aan een veehouderij met een rechtsgeldige milieuvergunning voor het houden van 2000 vleesvarkens, 146 kraamzeugen, 505 guste- en dragende zeugen, 2 dekberen en 1582 gespeende biggen. Door de ligging van deze locatie in de onmiddellijke nabijheid van de bebouwde kom gepaard gaande met toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen in de nabijheid van de Meeuwisdijk komt de continuïteit van de Meeuwisdijk in het gedrang. Om tot een oplossing te komen zijn de gemeente Etten-Leur en de initiatiefnemer overeengekomen om het bedrijf aan de Meeuwisdijk op te heffen en de andere bedrijfslocatie aan de Bankenstraat te vernieuwen en uit te breiden. De voorgenomen activiteit behelst dan ook het verplaatsen van het bedrijf aan de Meeuwisdijk naar de locatie Bankenstraat 61¹. Om het plan te realiseren wordt een nieuwe vleesvarkenstal en een bedrijfswoning op de locatie Bankenstraat 61 gerealiseerd. Voorts wordt met het voorgenomen plan de bedrijfsindeling op sommige punten gewijzigd ten aanzien van huidige situatie. Het plan wordt gebaseerd op de reeds vergunde milieurechten van de locatie Bankenstraat 61. Aan de milieuvergunning van de locatie aan de Meeuwisdijk kunnen géén rechten worden ontleend voor de locatie aan de Bankenstraat. De uitbreiding aan Bankenstraat 61 zal worden gerealiseerd binnen de hiervoor geldende wettelijke kaders.

¹ De uitbreiding aan de Bankenstraat 61 heeft tot gevolg dat de volgens het bestemmingsplan en streekplan maximaal toelaatbare oppervlakte ten behoeve van Intensieve Veehouderij (IV), zijnde 5000 m², wordt overschreden. De gemeente Etten-Leur wil onder strikte voorwaarden medewerking verlenen aan een vergroting van het bedoelde oppervlakte. De belangrijkste voorwaarde in deze is de opheffing van het bedrijf aan Meeuwisdijk 9 (bedrijfsverplaatsing).

Voor de inrichting aan Bankenstraat 61 is op 23 december 2005 een revisievergunning verleend als bedoeld in artikel 8.4 van de Wet milieubeheer. Voorts is voor de onderhavige inrichting een melding geaccepteerd zoals bedoeld in artikel 8.19 van de wet milieubeheer. In tabel 2.1 zijn het aantal dieren, de ammoniakemissie (NH₃) en het aantal odour units (Europese 'geureenheden') per tijdseenheid (ou_E/s) weergegeven horende bij deze vergunningsituatie. Voor de ammoniakdepositie en geurbelasting horende bij de deze bestaande rechtsgeldige situatie wordt verwezen naar respectievelijk bijlage 6 en bijlage 8.

Tabel 2.1. verleende vergunning

EP	Stal	Huisvestingsstelsysteem	Diercategorie	Rav-code	Aantal dieren	Ammoniakemissie		Geuremissie	
						NH ₃ -factor	Totaal NH ₃	Geur-emissie-factor	Totaal geur
A	1	vleesvarkens < 0,8 spoelg	vleesvarkens	d3.2.13.1	2.520	1,200	3.024,0	23,00	57.960,0
B	2	vleesvarkens > 0,8 chem was 95%	vleesvarkens	d3.2.14.2	2.160	0,180	388,8	16,10	34.776,0
							3.412,8		92.736,0

De voorgenomen activiteit omvat de volgende veranderingen:

- stal 3 wordt nieuw gerealiseerd voor het houden van vleesvarkens;
- de nieuw te realiseren stal 3 wordt aangesloten op een gecombineerde luchtwasser;
- de bestaande rechtsgeldige stallen 1 en 2 worden aangesloten op een gecombineerde luchtwasser;
- het realiseren van een technische ruimte, een opslag van zuur en een opslag van spuiwater ten behoeve van de luchtwassystemen;
- het verplaatsen van de mestsilos van de voorzijde naar de achterzijde van het bedrijf;
- het wijzigen van de bedrijfsindeling op diverse punten.

Het verzoek behelst een veebezetting zoals weergegeven in tabel 2.2

Tabel 2.2. voorgenomen activiteit

EP	Stal	Huisvestingsstelsysteem	Diercategorie	Rav-code	Aantal dieren	Ammoniakemissie		Geuremissie	
						NH ₃ -factor	Totaal NH ₃	Geur-emissie-factor	Totaal geur
A	1	vleesvarkens < 0,8 combi (BWL 2006.14)	vleesvarkens	d3.2.15.1.1	2.160	0,380	820,8	6,90	14.904,0
B	2	vleesvarkens > 0,8 combi (BWL 2006.14)	vleesvarkens	d3.2.15.1.2	2.304	0,530	1.221,1	6,90	15.897,6
C	3	vleesvarkens > 0,8 combi (BWL 2006.14)	vleesvarkens	d3.2.15.1.2	3.480	0,530	1.844,4	6,90	24.012,0
							3.886,3		54.813,6

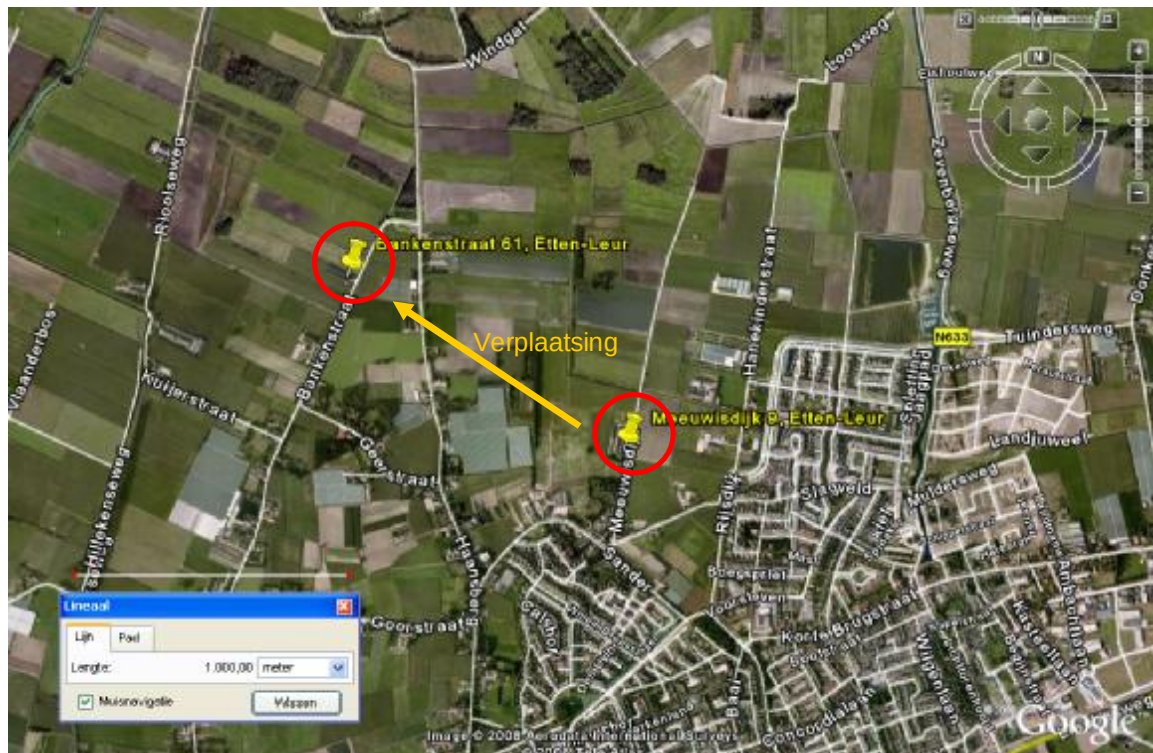
Voor de ammoniakdepositie en geurbelasting horende bij de voorgenomen activiteit, wordt verwezen naar respectievelijk bijlage 7 en bijlage 9.

Ten opzichte van de bestaande en rechtsgeldige vergunningssituatie heeft de voorgenomen activiteit een uitbreiding in dieren tot gevolg van 3264 vleesvarkens. Voorts wordt het huisvestingsstelsysteem van 4680 vleesvarkens gewijzigd. De drempelwaarde van het Besluit milieueffectrapportage, onderdeel C, categorie 14.1, zijnde een activiteit die betrekking heeft op het uitbreiden c.q. wijzigen van een inrichting met meer dan 3000 vleesvarkens, wordt hiermee overschreden. Dit betekent dat er een milieueffectrapportage (MER) moet worden opgesteld.

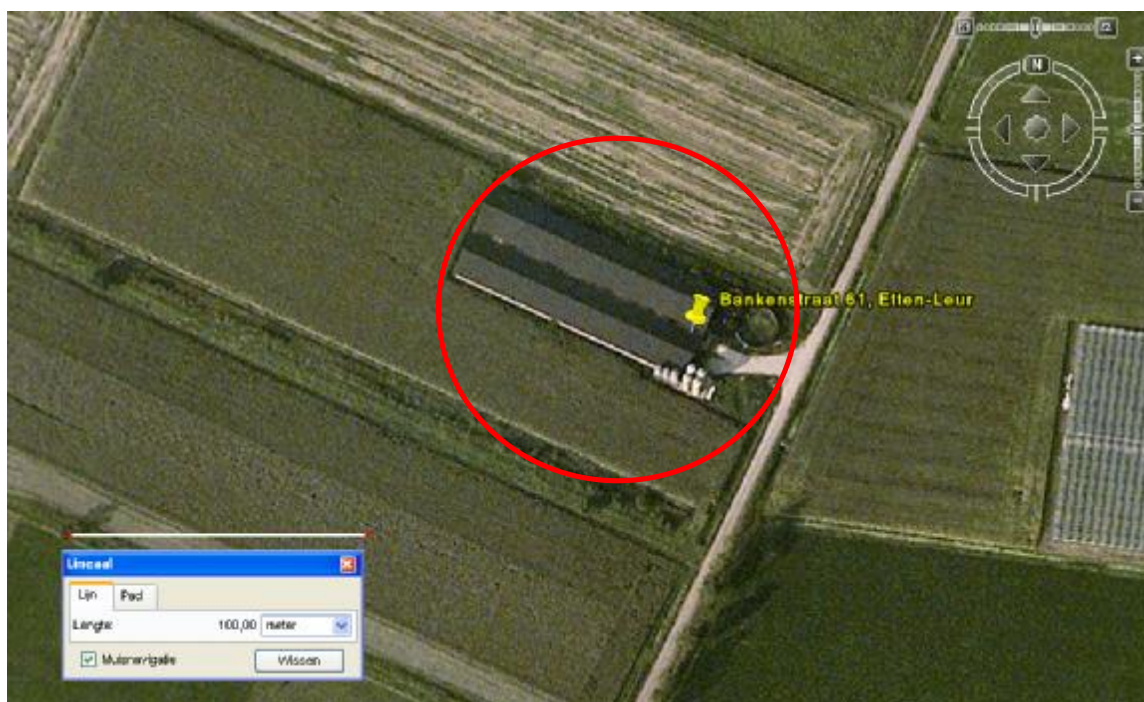
2.3 Locatie van de voorgenomen activiteit

De ligging van de bedrijfslocaties is weergegeven op de luchtfoto's van figuur 2.1a en 2.1b. In deze figuren is de plaatsmarkering weergegeven van de locatie binnen de rode cirkel. Rechts boven in de figuren is de noordpijl aangegeven. Voorts is links beneden in de figuren een liniaal weergegeven als hulpmiddel bij de afstandsbepaling binnen deze figuren.

In bijlage 2 van deze startnotitie zijn nog enkele foto's weergegeven van de initiatieflocatie.

Figuur 2.1a. Luchtfoto initiatief locatie.

Figuur 2.1b. Luchtfoto initiatief locatie.

2.4 Doelstelling van de voorgenomen activiteit

Door de ligging van de bedrijfslocatie aan de Meeuwisdijk 9 in de onmiddellijke nabijheid van de bebouwde kom gepaard gaande met toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen in de nabijheid van de Meeuwisdijk komt de continuïteit van de Meeuwisdijk in het gedrang. De doelstelling van de voorgenomen activiteit behelst het verplaatsen van het bedrijf aan de Meeuwisdijk 9 naar de locatie Bankenstraat 61 beide te Etten-Leur.

Het doel van voorgenomen initiatief is voorts een varkensbedrijf (ten behoeve van het afmesten van vleesvarkens voor de vleesproductie) te exploiteren met voldoende bedrijfseconomisch perspectief voor de toekomst. De voorgenomen bedrijfsomvang met meer dan 7900 vleesvarkens is een bedrijfseconomische eenheid die op een verantwoorde wijze lastenverzwaring van investeringen in milieu en welzijn beoogd. De af te mesten biggen worden aangevoerd van de fokker en worden afgevoerd wanneer ze slachtrijp zijn. De bedrijfsvoering kan zich hiermee optimaal concentreren op het afmesten van varkens.

Aangezien in binnen- en buitenland de schaalvergroting zijn intrede neemt is het noodzakelijk dat de grootte van het betreffende bedrijf gelijke tred houdt met de ontwikkeling in binnen en buitenland. Gebeurt dit niet dan heeft het bedrijf in de toekomst geen bestaansrecht meer. Kostenverlaging en schaalvergroting spelen een belangrijke rol bij investeringsbeslissingen. Door schaalvergroting kan het bedrijf economisch rendabel blijven zodat geïnvesteerd kan worden in een duurzame en maatschappelijke verantwoorde productie. De belangrijkste eisen hierbij zijn welzijn, gezondheid, voedselveiligheid, minimalisering van emissies (ammoniak, geur en stof) en de afzet dierlijke mest. Uitvoering van de voorgenomen activiteit resulteert in de gewenste schaalvergroting aan de Bankenstraat 61 waarmee de continuïteit op de langere termijn blijft gewaarborgd. .

2.5 Doel van de milieueffectrapportage

De Milieueffectrapportage (m.e.r.) is een procedure waarbij nagegaan wordt wat de gevolgen zijn voor het milieu van bepaalde activiteiten alvorens die activiteiten worden ondernomen. De initiatiefnemer is verantwoordelijk voor de startnotitie en het milieueffectrapport en stuurt daarmee de besluitvorming van het bevoegd gezag over zijn voorgenomen activiteit aan. Het is de bedoeling om op die manier verontreiniging en aantasting van het milieu zo veel mogelijk te voorkomen. De activiteiten met mogelijk belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu krijgen op deze wijze een volwaardige plaats binnen de besluitvorming. Het milieueffectrapport (MER) is het product van m.e.r. (de procedure). Het wordt gekoppeld aan het besluit op de aanvraag om een milieuvergunning welke de aanleiding is voor de onderhavige m.e.r.-procedure. Het MER is een document waarin zo objectief mogelijk is beschreven welke milieueffecten zijn te verwachten wanneer het voorgenomen initiatief wordt ondernomen.

In het MER moet ook worden aangegeven welke mogelijke alternatieven er zijn (afweging naar het meest milieuvriendelijke alternatief) en wat daarvan de milieueffecten zijn. Op deze wijze zijn de eventuele milieugevolgen vroegtijdig te signaleren en op hun waarde te schatten. De economische belangen van de nieuwbouw worden niet betrokken in de afweging naar het meest milieuvriendelijke alternatief. Dit heeft namelijk geen invloed op de milieugevolgen. De aandacht zal vooral uitgaan naar het zo milieuvriendelijk mogelijk bouwen van de nieuwe stallen en welke alternatieven hier voor aanwezig zijn.

Het MER dient vooral duidelijkheid te geven over de volgende vragen:

- Hoe is de toestand van het milieu en de leefbaarheid in de huidige vorm rondom het bedrijf? Dit is de huidige situatie, dus zonder de gerealiseerde nieuwbouw, inclusief de autonome ontwikkelingen.
- Welke gevolgen heeft de nieuwe situatie voor het milieu en de leefomgeving rondom het nieuwe varkensbedrijf?
- Wat zijn er voor mogelijkheden om negatieve milieugevolgen van de nieuwbouw te voorkomen of te minimaliseren?

De voorliggende startnotitie is de eerste stap in de m.e.r.-procedure. De startnotitie biedt aan het bevoegd gezag, de bevolking, de Commissie voor de milieueffectrapportage en de wettelijke adviseurs op hoofdlijnen informatie over de voorgenomen activiteiten. De lezer krijgt informatie over aanleiding en doel van het initiatief, de m.e.r.-procedure en de onderwerpen die in het MER onderzocht zullen worden. Met behulp van de startnotitie zullen richtlijnen worden opgesteld voor de inhoud van het milieueffectrapport (MER). De onderhavige startnotitie is ook bedoeld om belanghebbenden gelegenheid te bieden opmerkingen te maken over de gewenste inhoud van het MER. Daarbij gaat het om de volgende vragen:

- is voldoende duidelijk wat de inhoud is van het voornemen?
- bent u van mening dat alle relevante te onderzoeken milieuaspecten beschreven staan in de startnotitie?

Deze startnotitie ligt na de kennisgeving bij de gemeente Etten-Leur ter visie voor een periode van 6 weken. De reacties kunnen schriftelijk verzonden worden naar de gemeente Etten-Leur.

3 Procedures

3.1 Besluit milieueffectrapportage

Ten opzichte van de bestaande en rechtsgeldige vergunningssituatie heeft de voorgenomen activiteit een uitbreiding in dieren tot gevolg van 3264 vleesvarkens. Voorts wordt het huisvestingsstelsel van 4680 vleesvarkens gewijzigd. De drempelwaarde van het Besluit milieueffectrapportage, onderdeel C, categorie 14, zijnde een activiteit die betrekking heeft op het uitbreiden c.q. wijzigen van een inrichting met meer dan 3000 vleesvarkens, wordt hiermee overschreden. Het voorgaande betekent dat er een milieueffectrapport (MER) moet worden opgesteld. Het milieueffectrapport (MER) is het product van m.e.r. (de procedure). Het wordt gekoppeld aan het besluit op de aanvraag om een milieuvergunning welke de aanleiding is voor de onderhavige m.e.r.-procedure. Door het opstellen van het MER wordt een beeld gegeven van de milieugevolgen. Deze milieugevolgen krijgen hierdoor een volwaardige plaats bij de besluitvorming.

Ten behoeve van de voorgenomen activiteit dient, ter voorbereiding van het MER, op grond van artikel 7.12, lid 1 van de Wet milieubeheer een startnotitie te worden ingediend bij het bevoegd gezag. De startnotitie moet voldoen aan het gestelde in de Regeling startnotitie milieueffectrapportage (Regeling d.d. 4 november 1993, nr. DGM/EIM/MBB/09993003 (Stcrt.229)). Voor de volledige procedure rondom de milieueffectrapportage wordt verwezen naar bijlage 2.

Pas nadat het MER door het bevoegd gezag als aanvaardbaar is beoordeeld, zullen de procedures aangaande de Wet milieubeheer(Wm), en de Woningwet worden voortgezet. De coördinatie van de procedures in het kader van de Wet Milieubeheer en de Woningwet ligt bij Burgemeester en Wethouders van de gemeente Etten-Leur, zijnde het bevoegd gezag.

3.2 Plan milieueffectrapportage

Per 21 juni 2004 is de Europese richtlijn "betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's (2001/42/EG)" van kracht geworden. Deze richtlijn, in Nederland aangeduid als richtlijn voor de Strategische Milieubeoordeling (SMB), bepaalt dat voor wettelijk of bestuursrechtelijk voorgeschreven plannen en programma's met mogelijke belangrijke gevolgen voor het milieu een strategische milieubeoordeling moet worden uitgevoerd. Deze Europese richtlijn is middels een wijziging van de Wet milieubeheer (Staatsblad 2006, 336) en een wijziging van het Besluit m.e.r. (Staatsblad 2006, 388) geïmplementeerd in de Nederlandse regelgeving. In de Nederlandse regelgeving is de naam SMB vervallen. In hoofdstuk 7 Wm wordt in het kader van de Europese richtlijn SMB alleen nog gesproken over een milieueffectrapport dat betrekking heeft op een plan (plan-MER). Een plan dient niet alleen wettelijk of bestuursrechtelijk voorgeschreven te zijn, maar dient ook mogelijk aanzienlijke effecten op het milieu te veroorzaken.

Het gaat bij het nieuwe besluit alleen om plannen en programma's van overheidsinstanties:

- Plannen en programma's die voorbereid worden met betrekking tot landbouw, bosbouw, visserij, energie, industrie, vervoer, afvalstoffenbeheer, waterbeheer, telecommunicatie, toerisme en ruimtelijk ordening of grondgebruik en die het kader vormen voor de toekenning van toekomstige vergunningen voor de in bijlage 1 en 2 bij Richtlijn 85/337/EEG (m.e.r.-richtlijn) genoemde activiteiten en besluiten. Met andere woorden: m.e.r.(beoordelings) plichtige activiteiten (C- en D-lijst van het Besluit m.e.r.);
- Plannen en programma's waarvoor een 'passende beoordeling' is vereist op grond van de richtlijn 92/43/EEG, de zogenaamde Habitatrichtlijn.

Voor de wijziging van het bestemmingsplan in de onderhavige situatie is geen plan-m.e.r. vereist. Het bestemmingsplan vormt geen kader voor de intensieve veehouderij maar is direct het eindplan waarvoor geen nadere uitwerking nodig is. Het voorgaande is reeds afgestemd met de gemeente Etten-Leur.

3.3 Vergunningen

De activiteit zal gerealiseerd worden op een bestaande locatie waarvoor de revisievergunning ingevolge de Wet milieubeheer van 23 december 2005 rechtsgeldig is. Voor het initiatief is een nieuwe de gehele inrichting omvattende revisievergunning in het kader van de Wet milieubeheer noodzakelijk. Daarnaast is voor het initiatief een bouwvergunning noodzakelijk.

Wet Milieubeheer

Bij de bedrijvigheid van de voorgenomen activiteit is er sprake van een inrichting als bedoeld in artikel 1.1, lid 1 van de wet milieubeheer. De aangevraagde activiteiten binnen het bedrijf vallen hoofdzakelijk onder bijlage 1, de categorieën 1.1, 2.1, 7.1, 8.1 en 28.1 van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit. Voor het voorgenomen initiatief is een nieuwe, de gehele inrichting omvattende revisievergunning, als bedoeld in artikel 8.4 van de wet milieubeheer noodzakelijk. Het college van Burgemeester en wethouders van de gemeente Etten-Leur is het bevoegd gezag.

Voor de onderhavige inrichting is op 23 december 2005 een revisievergunning verleend als bedoeld in artikel 8.4 van de Wet milieubeheer. In paragraaf 2.2 staan de gegevens met betrekking tot de vigerende vergunning en aan te vragen vergunning nader toegelicht. Tevens wordt hiervan in bijlage 4 een overzicht gegeven.

Bouwvergunning

Voor het initiatief dient een bouwvergunning te worden aangevraagd. Het College van Burgemeester en Wethouders van gemeente Etten-Leur is het bevoegd gezag voor de te verlenen bouwvergunning. Ingevolge artikel 8.5, lid 2 van de Wet milieubeheer vindt coördinatie plaats tussen de aanvraag om een bouw- en milieuvergunning. Op grond van het bepaalde in artikel 20.8 van de Wet Milieubeheer treedt deze milieuvergunning niet eerder in werking, dan nadat ook de (daarvoor vereiste) bouwvergunningen zijn verleend.

Bestemmingsplan

In de nieuwe situatie zal maximaal 10.000 m² bedrijfsgebouwen aanwezig zijn. Deze nieuwe bebouwing past niet binnen het huidige bouwblok en niet binnen de huidige bestemmingsplancriteria. Er zal derhalve een herziening plaatsvinden van het vigerende bestemmingsplan. De bestemmingsplanprocedure verloopt volgens de nieuwe Wet ruimtelijke ordening (nWro). In de nWro is er in de voorbereidingsfase een verplichting tot bestuurlijk overleg. Hieronder vallen onder andere de provinciale diensten en de Vrom inspecteur. De herziening van het bestemmingsplan zal moeten passen binnen het provinciaal beleid, zoals dat is beschreven in het Streekplan Noord-Brabant 2002. De locatie Bankenstraat 61 is gelegen in de Groene Hoofdstructuur Landbouw - GHS landbouw, leefgebied struweelvogels-. In het Streekplan Noord-Brabant 2002 is voor deze gebieden aangegeven dat intensieve veehouderijen op duurzame locaties voor intensieve veehouderijen hun bouwblok mogen uitbreiden tot maximaal 2,5 hectare (zie verder paragraaf 4.3 van deze startnotitie).

Grondwaterwetvergunning

Binnen de inrichting is een grondwaterpomp aanwezig welke dienst kan doen voor het oppompen van grondwater ten behoeve van het reinigen van de stallen en het fungeren als drinkwater. Voor het oppompen van dit water is geen vergunning noodzakelijk in het kader van de Grondwaterwet, aangezien minder dan 10 m³ per uur verpompt zal gaan worden.

WVO-vergunning

Deze inrichting loost geen bedrijfsafvalwater waarvoor ingevolge de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (WVO) een vergunning moet worden verleend. De coördinatieregeling volgens de artikelen 8.28 t/m 8.34 en hoofdstuk 14 van de Wet milieubeheer is niet van toepassing.

Natuurbeschermingswetvergunning

De Natuurbeschermingswet verbiedt handelingen die schadelijk zijn voor een aangewezen natuurmonument, tenzij daarvoor een vergunning is verleend. Het verlenen van een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet is een bevoegdheid van Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant. Binnen een straal van 10 kilometer rondom de onderhavige inrichting zijn géén Natura2000 gebieden gelegen. Er zijn als gevolg van de voorgenomen activiteit dan ook geen negatieve effecten te verwachten op Natura2000 gebieden. Op basis hiervan kan gesteld worden dat niet te verwachten is dat voor de activiteit een vergunning op grond van de artikelen 16 en/of 19 d eerste lid van de Natuurbeschermingswet behoeft te worden aangevraagd.

3.4 Planning

Rekening houdende met de termijnen zoals die in de Algemene wet bestuursrecht (Awb) zijn vastgelegd wordt in tabel 3.1 een globale indicatie worden gegeven van het te doorlopen tijdspad. Het tijdspad met de wettelijke termijnen met betrekking tot de milieueffectrapportage en de een te vragen milieuvergunning staat zoals eerder gesteld schematisch weergegeven in bijlage 3.

Tabel 3.1

Activiteit	Tijdstip	Actie door
Indienen startnotitie	juli 2008	Hendrix UTD namens initiatiefnemer
Ontvangstbevestiging / doorsturen startnotitie commissie voor de m.e.r. en adviseurs / Bekendmaking en ter inzage legging	juli 2008	Gemeente Etten-Leur
Inspraak voor de richtlijnen MER / Advies adviseurs	juli en augustus 2008	Een ieder / adviseurs
Informatieavond voor omwonenden	juli en augustus 2008	Gemeente Etten-Leur / Hendrix UTD namens initiatiefnemer
Advies commissie voor de m.e.r.	september 2008	Commissie voor de m.e.r.
Vaststellen van de richtlijnen	oktober 2008	Gemeente Etten-Leur
Opstellen MER	oktober – november-december 2008	Hendrix UTD namens initiatiefnemer
Indienen MER en aanvraag om milieuvergunning	januari 2009	Hendrix UTD namens initiatiefnemer
Aanvaardbaarheidstoets MER	februari 2009	Gemeente Etten-Leur
Bekendmaking aanvaardbaar MER / doorsturen aanvaardbaar MER commissie voor de m.e.r.	februari 2009	Gemeente Etten-Leur
Inspraak volledigheid / juistheid MER	maart / april 2009	Een ieder
Advies commissie voor de m.e.r.	mei 2009	Commissie voor de m.e.r.
Definitief besluit aanvraag milieuvergunning	juni 2009	Gemeente Etten-Leur
Aanvraag / verlenen bouwvergunning	juni-november 2009	Hendrix UTD namens initiatiefnemer / Gemeente Etten-Leur
Bouwfase	november 2009 - november 2010	Initiatiefnemer
Gebruiksfase	december 2010	Initiatiefnemer

4 Beleid en regelgeving

Het van toepassing zijnde europees, rijks-, provinciaal-, en gemeentelijke beleid wordt in de voorliggende startnotitie beschreven. Omwille van de leesbaarheid van deze startnotitie is er voor gekozen om bij de geschetste toetsingskaders kort te beschrijven hoe de onderhavige inrichting zich hiermee verhoudt dan wel hoe hier in het MER rekening mee wordt gehouden. Het voorgaande heeft onder andere de consequentie dat een deel van de huidige (milieu)situatie reeds in dit hoofdstuk in beeld wordt gebracht. In hoofdstuk 5 zal daarom op onderdelen worden verwezen naar dit hoofdstuk.

In het MER zal alle van toepassing zijnde wet- en regelgeving worden aangehaald en worden omschreven. Tevens zal uitgebreid worden aangegeven op welke manier het voorgenomen initiatief wordt ingepast binnen de gestelde kaders.

4.1 Internationaal beleid

De IPPC-richtlijn (Integrated en Pollution Prevention and Control).

De IPPC-richtlijn (Europese Richtlijn 96/61/EG inzake geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging) verplicht de lidstaten van de Europese Unie om grote milieuvervuilende bedrijven te reguleren middels een integrale vergunning gebaseerd op de best beschikbare technieken (BBT). In Nederland is de richtlijn in de Wet milieubeheer (Wm) en in de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo) geïmplementeerd. In de IPPC-richtlijn is bepaald dat emissies naar bodem, water en lucht moeten worden voorkomen en, wanneer dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk worden beperkt. Alle passende maatregelen tegen verontreinigingen moeten worden getroffen door toepassing van de best beschikbare technieken (BBT).

Ingevolge de IPPC-richtlijn dienen inrichtingen zodanig te worden geëxploiteerd, dat:

- de best beschikbare technieken worden toegepast;
- geen belangrijke verontreiniging wordt veroorzaakt;
- het ontstaan van afval wordt voorkomen dan wel afval nuttig wordt toegepast dan wel afval zodanig wordt verwijderd dat milieu-effecten worden voorkomen of beperkt;
- energie doelmatig wordt gebruikt;
- de nodige maatregelen worden getroffen om ongevallen te voorkomen en de gevolgen te beperken;
- bij definitieve beëindiging de nodige maatregelen worden getroffen om gevaar van verontreiniging te voorkomen.

In artikel 2, punt 11 van de IPPC-richtlijn is omschreven wat onder best beschikbare technieken moet worden verstaan en welke punten bij de bepaling van de best beschikbare technieken speciaal in aanmerking moeten worden genomen (bijlage IV IPPC-richtlijn). In Europees verband zijn ten behoeve van diverse aspecten binnen de intensieve pluimvee- en varkenshouderij, op basis van de in bijlage IV genoemde punten, de best beschikbare technieken bepaald; die aspecten zijn goede landbouwpraktijk, voerstrategie, huisvestingssystemen, water, energie, opslag van mest, behandeling van mest en uitrijden van mest. De Europese Commissie organiseert de uitwisseling van informatie tussen de Lid-Staten en de betrokken bedrijfstakken over de beste beschikbare technieken, de daarmee samenhangende controlevoorschriften en de ontwikkelingen op dat gebied.

Het resultaat daarvan is terug te vinden in de BREF's - de BBT referentie documenten. Bij ministeriële regeling die 1 december 2005 in werking is getreden (Gewijzigd op 23 november 2007), zijn naast de BREF-documenten voorts andere documenten aangewezen, waarmee bij de bepaling van BBT in het kader van de vergunningverlening rekening moet worden gehouden.

Ten aanzien van de voorgenomen activiteit:

De IPPC-richtlijn is onder meer van toepassing wanneer meer dan 750 plaatsen voor zeugen dan wel 2000 plaatsen voor mestvarkens aanwezig zijn (punt 6.6. bijlage I van de richtlijn). Voor de onderhavige inrichting is een rechtsgeldige vergunnings situatie van kracht voor het houden van 4680 vleesvarkens. Hiermee wordt de drempelwaarde uit bijlage 1 van de IPPC-richtlijn, zijnde 2000 plaatsen voor vleesvarkens, overschreden. Ten opzichte van de bestaande en rechtsgeldige vergunningssituatie heeft de voorgenomen activiteit een uitbreiding in dieren tot gevolg van 3264 vleesvarkens. Dit betekent dat de Richtlijn van toepassing blijft en dat er sprake is van het wijzigen van een bestaande installatie in de zin van de richtlijn. In het MER wordt een uitgebreide IPPC-toets uitgewerkt.

Vogel- en Habitatrichtlijn

De Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn (Richtlijn 79/409/EEG en de Richtlijn 92/43/EEG) hebben tot doel om de in het wild levende vogels, de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna in de gehele Europese Unie in stand te houden. Elke lidstaat is verplicht om speciale beschermingszones vast te stellen. Deze gebieden vormen samen één Europees netwerk van natuurgebieden: Natura 2000.

Er kan onderscheid gemaakt worden tussen soortenbescherming en gebiedsbescherming. De soortenbescherming is in Nederland opgenomen in de Flora- en Faunawet. Met de wijziging van de Natuurbeschermingswet 1998 (hierna: Nb-wet) is beoogd de gebiedsbescherming van de Habitat- en Vogelrichtlijn te implementeren. Op 21 april 2005 is deze gepubliceerd in het Staatsblad (Stb. 2005, 195). Deze wet is op 1 oktober 2005 in werking getreden (Stb. 2005, 473).

De beoordeling van eventuele gevolgen voor Vogelrichtlijn- en Habitatgebieden, die tevens zijn aangewezen als Natuurbeschermingswetgebied, dient te gebeuren in het kader van de Nb-wet. Uit de uitspraak van de Afdeling van de Raad van State van 14 maart 2007, ABRvS 200606229/1 (Oirschot) volgt dat voor zover een (deel van) een Habitatrichtlijngebied onderdeel uitmaakt van het Vogelrichtlijngebied de beoordeling (voor dat deel) moet plaatsvinden in het kader van de Nb-wet. Dit betekent dat bij de vergunningverlening op grond van de Wet milieubeheer niet gekeken wordt naar de eventuele nadelige gevolgen voor een Vogelrichtlijngebied. Die beoordeling dient te gebeuren in het kader van de Nb-wet (zie paragraaf 4.2). Er zijn 141 Habitatrichtlijngebieden bij de Europese Unie aangemeld. Voor deze Habitatrichtlijngebieden is de procedure van aanwijzen nog niet afgerond. Indien (een deel van) een Habitatrichtlijngebied géén onderdeel uit maakt van een Vogelrichtlijngebied gelden de bepalingen van artikel 6, leden 2, 3 en 4 van de Habitatrichtlijn rechtstreeks. Dit houdt in dat bevoegde instanties slechts toestemming mogen geven voor een plan of project, nadat zij zekerheid hebben verkregen dat het de natuurlijke kenmerken van dat gebied niet zal aantasten.

Hiertoe moet het bevoegd gezag voor plannen of projecten die afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kunnen hebben voor een speciale beschermingszone, een passende beoordeling maken van de gevolgen voor dat gebied, rekening houdend met de instandhoudingsdoelstellingen van dat gebied. Bij de uitbreiding van een veehouderij moet bij mogelijke gevolgen voor habitatgebieden vooral gedacht worden aan vermesting of verzuring door depositie van ammoniak, verdroging door onttrekking van grondwater, verontreiniging van grond- of oppervlaktewater of verstoring door geluid. Voor veehouderijen op grotere afstand van een beschermd gebied is de depositie van ammoniak het enige mogelijk relevante effect.

Ten aanzien van de voorgenomen activiteit:

In bijlage 4 zijn de gevoelige gebieden rondom de initiatieflocatie weergegeven. Binnen een straal van 10 kilometer rondom de onderhavige inrichting zijn géén Natura2000 gebieden gelegen. Er zijn als gevolg van de voorgenomen activiteit dan ook geen negatieve effecten te verwachten op Natura2000 gebieden.

Kaderrichtlijn Water (KRW)

De Europese richtlijn 2000/60/EG tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid (De kaderrichtlijn Water) geeft invulling aan de behoefte aan een verdere integratie van de bescherming en het duurzame beheer van water in andere communautaire beleidsterreinen, zoals het energie-, het vervoer-, het landbouw-, het visserij-, het regionale en het toeristische beleid. De richtlijn biedt een blauwdruk voor de ontwikkeling van strategieën met het oog op een verdere integratie van beleidsterreinen. De kaderrichtlijn Water richt zich op de bescherming van water in alle wateren en stelt zich ten doel dat alle Europese wateren in het jaar 2015 een 'goede toestand' hebben bereikt en dat er binnen heel Europa duurzaam wordt omgegaan met water.

Kernelementen van de wetgeving zijn:

- de bescherming van alle wateren – rivieren, meren, kustwateren en grondwateren;
- het stellen van ambitieuze doelen, om ervoor te zorgen dat alle wateren in het jaar 2015 de 'goede toestand' hebben bereikt;
- de verplichting tot grensoverschrijdende samenwerking tussen landen en tussen alle betrokken partijen;
- ervoor zorgen dat alle belanghebbenden actief deelnemen aan activiteiten op het gebied van waterbeheer;
- de verplichting van het voeren van een waterprijsbeleid en ervoor zorgen dat de vervuiler betaalt;
- het in evenwicht houden van de milieubelangen en de belangen van zij die afhankelijk zijn van het milieu.

Nederland is verdeeld over vier internationale stroomgebiedsdistricten: Rijn, Maas, Schelde en Eems. De onderhavige locatie is gelegen binnen het stroomgebied van de Maas (tot een stroomgebiedsdistrict behoort niet alleen het water van de hoofdrivier, maar al het water in het betreffende gebied). Bij de uitvoering van de Kaderrichtlijn Water in het stroomgebied Maas zijn de volgende waterbeheerders betrokken:

- de provincies Limburg, Noord-Brabant, Zuid-Holland, Gelderland;
- Rijkswaterstaat Directies Limburg, Noord-Brabant, Zuid-Holland, Noordzee en Zeeland;
- de waterschappen Peel en Maasvallei, Hollandse Delta, Aa en Maas, Roer en Overmaas, Brabantse Delta, Dommel;
- alle 144 gemeenten in het gebied.

De kaderrichtlijn Water verlangt dat alle partners van een bepaald stroomgebied via nauwe samenwerking samen hun wateren beheren. De richtlijn schrijft voor dat de landen eind 2008 een gezamenlijk stroomgebiedbeheerplan moeten opstellen met daarin maatregelen die ervoor moeten zorgen dat de ambitieuze doelstellingen van de richtlijn worden verwezenlijkt binnen de voorgeschreven termijnen.

Er wordt gestreefd de stroomgebiedbeheerplannen eind 2009 te publiceren. De ontwikkelingen omtrent het beheerplan van het stroomgebied van de Maas en de eventuele gevolgen hiervan voor de voorgenomen activiteit zullen tijdens de m.e.r.-procedure worden bekeken.

4.2 Nationaal beleid

Wet milieubeheer

De Wet milieubeheer, in werking sinds 1 januari 1993, is een raamwet. Hierin staan algemene regels. In de Wet milieubeheer zijn de gemeenschappelijke elementen van een aantal milieuwetten samengevoegd. Belangrijke hoofdstukken uit de Wet milieubeheer zijn milieuplannen en –programma's, milieukwaliteitseisen, inrichtingen, afvalstoffen en procedures. Concrete maatregelen ter bescherming van het milieu zijn niet opgenomen in de Wet milieubeheer. Ze zijn te vinden in de voorschriften van een Wet milieubeheervergunning of uitvoeringsbesluiten. De voorschriften in de vergunningen zijn afhankelijk van de processen die in de inrichting plaatsvinden waarvoor de vergunning wordt afgegeven.

Aan een vergunning dienen in het belang van het bereiken van een hoog niveau van bescherming van het milieu voorschriften te worden verbonden. In artikel 8.11, lid 3 van de Wet milieubeheer is opgenomen dat bij het verbinden van voorschriften aan een vergunning, moet worden uitgegaan van toepassing van de best beschikbare technieken (BBT) binnen een inrichting. Daartoe kunnen emissiegrenswaarden worden opgenomen in de voorschriften bij een vergunning. Ingevolge artikel 8.8, lid 1 onder b. van de Wet milieubeheer moeten de gevolgen voor het milieu die een inrichting kan veroorzaken, tevens mede gezien de geografische ligging worden bezien. Deze afwegingen komen terug in de uitgewerkte IPPC-toets in het MER.

Inrichtingen- en vergunningenbesluit Wet milieubeheer

Het belangrijkste uitvoeringsbesluit op basis van Wet milieubeheer is het Inrichtingen- en vergunningenbesluit Wm (Ivb). In dit besluit staat aangegeven welke inrichtingen onder de Wet milieubeheer vallen, welke van deze inrichtingen een milieuvergunning moet hebben, wie bevoegd gezag is en welke informatie aan het bevoegd gezag aangereikt moet worden.

Voor de bepaling van de BBT moeten, rekening houdend met voorzienbare kosten en baten van maatregelen en met het voorzorg- en preventiebeginsel, de overwegingen worden betrokken zoals weergegeven onder artikel 5a.1, lid onder a. tot en met k. van het Inrichtingen- en vergunningbesluit milieubeheer (Ivb).

In het MER wordt aangegeven welke categorieën van inrichtingen van toepassing zijn op de beoogde veehouderij en zullen - in ieder geval - de gegevens die nodig zijn voor een beslissing op de aanvraag om de milieuvergunning worden betrokken. In het MER zal tevens een beoordeling van de beste beschikbare technieken plaatsvinden op basis van de bij of krachtens het Ivb voorgeschreven criteria.

Besluit mer

Ten opzichte van de bestaande en rechtsgeldige vergunningssituatie heeft de voorgenomen activiteit een uitbreiding in dieren tot gevolg van 3264 vleesvarkens. Voorts wordt het huisvestingsstelsel van 4680 vleesvarkens gewijzigd. De drempelwaarde van het Besluit milieueffectrapportage, onderdeel C, categorie 14, zijnde een activiteit die betrekking heeft op het uitbreiden c.q. wijzigen van een inrichting met meer dan 3000 vleesvarkens, wordt hiermee overschreden. Het voorgaande betekent dat er een milieueffectrapport (MER) moet worden opgesteld.

Natuurbeschermingswet 1998 (Nb-wet)

De Nederlandse natuurbescherming kan worden opgedeeld in soorten- en gebiedenbescherming. De bescherming van gebieden vindt via de Natuurbeschermingswet 1998 en de bestemmingsplannen plaats. De Natuurbeschermingswet 1998 is op 1 oktober 2005 in werking getreden. Hiermee staan de speciale beschermingszones van de Vogelrichtlijn in Nederland vast. De speciale beschermingszones van de Habitatrichtlijn staan nog niet vast. Dit komt doordat de procedure van aanwijzen nog formeel niet is afgerond. Het ministerie van LNV is voornemens binnen afzienbare tijd een aantal aanwijzingsbesluiten te nemen. Naast de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden (Natura2000) zijn er in Nederland een groot aantal andere gebieden aangewezen die worden beschermd, zoals beschermde natuurmonumenten, ecologische hoofdstructuur en nationale parken. De Natura 2000-gebieden en beschermde natuurmonumenten kunnen deel uitmaken van de ecologische hoofdstructuur en nationale parken.

Het merendeel van de beschermde natuurmonumenten dat eerder onder de natuurbeschermingswet viel, heeft de status Natura 2000-gebied gekregen. Zowel de Natura 2000-gebieden als de beschermde natuurmonumenten worden beschermd via de Natuurbeschermingswet 1998. Deze wet bepaalt wat wel en niet mag in deze gebieden. Voor ingrepen die significante, negatieve gevolgen kunnen hebben voor de natuurwaarden is een vergunning nodig. De Natuurbeschermingswet richt zich hiermee op gebiedsbescherming. De soortenbescherming vindt plaats op grond van de Flora- en Faunawet.

Ten aanzien van de voorgenomen activiteit

In bijlage 4 zijn de gevoelige gebieden rondom de initiatieflocatie weergegeven. Binnen een straal van 10 kilometer rondom de onderhavige inrichting zijn géén Natura2000 gebieden gelegen. Er zijn als gevolg van de voorgenomen activiteit dan ook geen negatieve effecten te verwachten op Natura2000 gebieden. Op basis hiervan kan gesteld worden dat niet te verwachten is dat voor de activiteit een vergunning op grond van de artikelen 16 en/of 19 d eerste lid van de Natuurbeschermingswet behoeft te worden aangevraagd.

Flora- en Faunawet (FF-wet)

Het onderdeel van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn dat niet ziet op de aanwijzing van gebieden, maar op de bescherming van specifieke inheemse en uitheemse dier- en plantensoorten, is in één wet geregeld: de op 1 april 2002 geactualiseerde Flora- en Faunawet (FF-wet). De Flora- en faunawet beschermt planten- en diersoorten in en buiten beschermde natuurgebieden. Dit betekent dat het verboden is om beschermde dieren te verontrusten, verjagen, vangen of te doden. Ook rust- en voortplantingsplaatsen mogen niet worden verontrust of beschadigd. Beschermde planten mogen niet worden beschadigd of gedood. Voor handelingen die mogelijk schadelijk kunnen zijn voor beschermde soorten, moet een ontheffing worden aangevraagd.

Naast de verbodsbepalingen geldt er bij elk project tevens een zorgplicht. Deze zorg houdt in ieder geval in, dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd, teneinde die gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken.

Ten aanzien van de beoogde activiteit

De voorgenenomen activiteit heeft het bouwen van een nieuwe stal voor ogen. Het perceel waarop de beoogde uitbreiding gerealiseerd zal worden is momenteel in gebruik als bouwland. De omliggende gronden worden tevens voor landbouwdoeleinden gebruikt (weiland, akkerbouw). Gezien het intensieve gebruik van deze gronden (bemesten, ploegen, zaaien, chemische en mechanische onkruidbestrijding en oogsten) en de bedrijvigheid voortvloeiende uit de bestaande varkensstallen, is het niet aannemelijk dat beschermde soorten zich permanent op de locatie gevestigd hebben. Op het perceel waar de varkenshouderij zal worden opgericht staan geen bomen of struiken, zodat geen beplanting hoeft te worden gekapt of gerooid. Ook liggen er geen sloten die moeten worden gedempt of verlegd. Omdat er van uit mag worden gegaan dat zich op de locatie geen beschermde soorten bevinden lijkt een ontheffing in het kader van de Flora- en Faunawet op voorhand niet nodig. Een ecologische quick-scan en veldonderzoek zullen in het MER uitsluitsel geven.

Wet ammoniak en veehouderij en de bijbehorende Regeling ammoniak en veehouderij

Op 8 mei 2002 is de Wet ammoniak en veehouderij (Wav) in werking getreden. De Wav bevat bijzondere regels aangaande de gevolgen van ammoniakemissie van veehouderijen bij de verlening van milieuvergunningen. Ingevolge de Wet van 17 februari 2007, houdende wijziging van de Wet ammoniak en veehouderij richt de wet zich op de bescherming van zeer kwetsbare gebieden. Zeer kwetsbare gebieden moeten worden aangewezen door de provincies. Zolang het besluit tot de aanwijzing van kwetsbare gebieden niet bekend gemaakt is, worden als zeer kwetsbare gebieden aangemerkt de kwetsbare gebieden zoals bedoeld in de Wav zoals deze gold tot het in werking treden van de wijzigingswet (zie ook het beschrevene onder het kopje "Besluiten over aangewezen natuurgebieden (EHS)").

Op grond van artikel 3, lid 3 van de Wet ammoniak en veehouderij moet een vergunning voor een veehouderij waarop de IPPC-richtlijn van toepassing is, worden geweigerd als niet kan worden voldaan aan voorschriften die vanwege de technische kenmerken of geografische ligging van de installatie of vanwege de plaatselijke milieuomstandigheden moeten worden gesteld, maar die niet door toepassing van de best beschikbare technieken kunnen worden gerealiseerd.

In onderhavige situatie moet voor wat betreft de plaatselijke milieuomstandigheden rekening worden gehouden met gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Wet ammoniak en veehouderij en de Habitatrichtlijn (zie het beschrevene onder het kopje 'Beleidslijn IPPC-omgevingstoetsing ammoniak en veehouderij').

Ten aanzien van de voorgenomen activiteit

Uit bijlage 4 blijkt dat er binnen 5000 meter van de onderhavige inrichting drie (zeer) kwetsbare gebieden zijn gelegen. Het betreft de gebieden De hooiberg, Bospad en Liesbosch welke zijn gelegen op respectievelijk >3400 , >4500 en >4400 meter ten opzicht van de onderhavige inrichting. Géén van de bestaande dierenverblijven liggen in dan wel in een zone van 250 meter rondom deze gebieden. Voorts zijn de gebieden De hooiberg en Bospad niet aangemerkt als zeer kwetsbaar volgens het ontwerpbesluit tot aanwijzing van de "zeer kwetsbare gebieden" van 11 maart 2008. De gebieden De hooiberg en Bospad zullen daarom naar alle waarschijnlijkheid na de definitieve besluitvorming inzake de aanwijzing niet meer beschermd worden door de Wav. Met deze ontwikkelingen zal in het MER rekening worden gehouden.

Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij (Besluit Huisvesting)

In het "Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij" (Besluit van 8 december 2005 houdende regels ter beperking van de ammoniakemissie uit huisvestingssystemen van veehouderijen, Staatsblad 675, 2005). Dit besluit is op 28 december 2005 in de Staatscourant gepubliceerd (nummer 675), is bij koninklijk besluit van 20 maart 2008 (Staatsblad 2008 93) op 1 april 2008 in werking getreden. In dit besluit zijn maximale emissiewaarden opgenomen voor een aantal diercategorieën. Deze waarden zijn gebaseerd op gangbare en de best beschikbare (emissie-arme) stalsystemen voor deze diercategorieën. Er mogen geen nieuwe huisvestingssystemen meer vergund worden met een emissiefactor die hoger is dan de maximale emissiewaarde van het Besluit. Voor bestaande stallen zullen overgangstermijnen gelden. In het MER zal bij de bepaling van de Best Beschikbare Technieken (BBT) rekening gehouden worden met het gestelde in het Besluit huisvesting.

Oplegnotitie BREF Intensieve pluimvee- en varkenshouderij

Zoals reeds eerder gesteld organiseert de Europese Commissie de uitwisseling van informatie tussen de Lid-Staten en de betrokken bedrijfstakken over de beste beschikbare technieken, de daarmee samenhangende controlevoorschriften en de ontwikkelingen op dat gebied. Het resultaat daarvan is terug te vinden in de BREF's - de BBT referentie documenten. Op 30 juli 2007 is de officiële Oplegnotitie bij de BREF Intensieve pluimvee- en varkenshouderij gepubliceerd. In de oplegnotitie staat wanneer stallen BBT zijn. Deze oplegnotitie is bedoeld om de vergunningverlener te ondersteunen bij de toepassing van de BREF. Hierin worden het toepassingsgebied (reikwijdte en inhoud) van de BREF en de relatie tussen de BREF en de relevante Nederlandse regelgeving (met name het Besluit huisvesting) beschreven. De oplegnotitie moet in samenhang met de BREF worden gelezen. De oplegnotitie is opgenomen in de Regeling aanwijzing BBT-documenten zodat in het MER bij het bepalen van de voor een veehouderij in aanmerking komende Beste Beschikbare Technieken (BBT) eveneens met deze notitie rekening moet worden gehouden.

Beleidslijn IPPC-omgevingstoetsing ammoniak en veehouderij

Ten aanzien van veehouderijen die onder de werkingssfeer van de IPPC-richtlijn vallen, is in het gewijzigde derde lid van artikel 3 van de Wet ammoniak en veehouderij bepaald dat strengere emissie-eisen moeten worden gesteld dan die welke gebaseerd zijn op BBT indien dat vanwege de technische kenmerken en geografische ligging van de inrichting of vanwege de plaatselijke milieuomstandigheden noodzakelijk is. Op 25 juni 2007 heeft de minister van VROM de "Beleidslijn IPPC-omgevingstoetsing ammoniak en veehouderij" vastgesteld. De beleidslijn is bedoeld als handreiking voor het bevoegd gezag. Aan de hand van de beleidslijn kan het bevoegd gezag bepalen of en in welke mate vanwege de lokale milieusituatie strengere emissie-eisen dan bij toepassing van BBT in een vergunning voor een IPPC-veehouderij moeten worden opgenomen.

Uit de beleidslijn volgt dat bij uitbreiding van het aantal dieren kan worden volstaan met toepassing van BBT zolang de emissie niet meer bedraagt dan 5.000 kg ammoniak per jaar. Bedraagt de jaarlijkse ammoniakemissie na uitbreiding bij toepassing van BBT meer dan 5.000 kg, dan dient boven het meerdere een extra reductie ten opzichte van BBT te worden gerealiseerd. De hoogte daarvan hangt af van de uitgangssituatie (de mate waarin BBT de ammoniakemissie reduceert) en de beschikbaarheid van verdergaande technieken in de betreffende diercategorie. Bedraagt de jaarlijkse ammoniakemissie na uitbreiding met toepassing van BBT (tot 5.000 kg) en verdergaande technieken dan BBT (vanaf 5.000 kg) daarna nog meer dan 10.000 kg, dan dient boven het meerdere een reductie van circa 85% te worden gerealiseerd. De beleidslijn heeft alleen betrekking op veehouderijen die onder de werkingssfeer vallen van de IPPC-richtlijn én is alleen van toepassing als dergelijke veehouderijen uitbreiden in aantal dieren. Zolang een IPPC-veehouderij niet uitbreidt (bestaande veehouderijen), kan worden volstaan met het toepassen van BBT.

Ten aanzien van de voorgenomen activiteit

Het voorgenomen plan heeft betrekking op een uitbreiding in het aantal vleesvarkens. De ammoniakemissie zal na realisatie van de voorgenomen activiteit 3886,3 kg NH₃ bedragen. Er is derhalve geen aanleiding om verdergaande maatregelen te treffen ten opzichte van BBT.

Toetsingskader ammoniak rondom Natura 2000 gebieden

Het Ministerie van LNV heeft met gemeenten (VNG), provincies (IPO) en veehouders (LTO Nederland) afspraken gemaakt inzake de ammoniaktoetsing rondom Natura 2000 gebieden. Dit toetsingskader vormt een leidraad voor veehouderijen in of nabij Natura 2000 gebieden en is in werking vanaf mei 2007 totdat de beheersplannen er zijn. Voor het toetsingskader gelden de volgende uitgangspunten:

- bescherming van de natuur en ontwikkeling van veehouderij zijn in balans;
- geen verslechtering van de natuur (geen afname areaal of aantasting van de kwaliteit);
- de gemiddelde ammoniakdepositie in de natuurgebieden moet afnemen;
- het toetsingskader is alleen van toepassing op een wijziging (o.a. uitbreiding of nieuwvestiging) van de ammoniakdepositie door een veehouderijbedrijf;
- het toetsingskader is van toepassing waar de Natuurbeschermingswet een vergunning voorschrijft.

Als de nieuwe depositie na uitbreiding of nieuwvestiging binnen de drempelwaarde valt kan de natuurbeschermingswetvergunning verleend worden. Deze drempelwaarde bedraagt 5% van de kritische depositiewaarde voor het betreffende gebied. De ammoniakdepositie wordt berekend op basis van het zogenaamde ammoniakdepositiemodel "Agro-stacks".

Bij uitspraak van 26 maart 2008 (zaak nr. 200800289/1) heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) in een verzoek om een voorlopige voorziening, een milieuvergunning geschorst. De Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak heeft in deze zaak ernstige twijfel of het toetsingskader “voldoende waarborg biedt dat de vergunde uitbreiding geen significante gevolgen heeft.” Bij potentieel significante effecten moet op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 eerst een passende beoordeling worden gemaakt, op basis waarvan alleen toestemming voor de uitbreiding mag worden verleend als er zekerheid is verkregen dat de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet worden aangetast. De Voorzitter verwijst ter motivering van zijn twijfel naar het Alterra-rapport waarop het toetsingskader is gebaseerd. Daarin wordt gesteld:

- dat wordt uitgegaan van het gemiddelde depositieniveau op het totale natuurgebied;
- dat de deposities lokaal sterk kunnen afwijken;
- dat langs de randen van een natuurgebied op sommige plekken de piekbelasting 5 tot 10 keer zo groot is als de gemiddelde depositiewaarde.

Ten aanzien van de voorgenomen activiteit

In bijlage 4 zijn de gevoelige gebieden rondom de initiatieflocatie weergegeven. Binnen een straal van 10 kilometer rondom de onderhavige inrichting zijn géén Natura2000 gebieden gelegen. Er zijn als gevolg van de voorgenomen activiteit dan ook geen negatieve effecten te verwachten op Natura2000 gebieden. Het Toetsingskader ammoniak rondom Natura2000 gebieden alsmede de nadere ontwikkelingen hieromtrent zijn voor de onderhavige procedure dan ook niet relevant. Een verdere relatie met dit toetsingskader zal in het MER niet worden gelegd.

Wet geurhinder en veehouderij

De Wet geurhinder en veehouderij vormt vanaf 1 januari 2007 het toetsingskader voor de milieuvergunning, als het gaat om geurhinder vanwege dierenverblijven van veehouderijen. De Wet geurhinder en veehouderij geeft normen voor de geurbelasting die een veehouderij mag veroorzaken op een geurgevoelig object (bijvoorbeeld een woning). De geurbelasting wordt berekend en getoetst met een verspreidingsmodel.

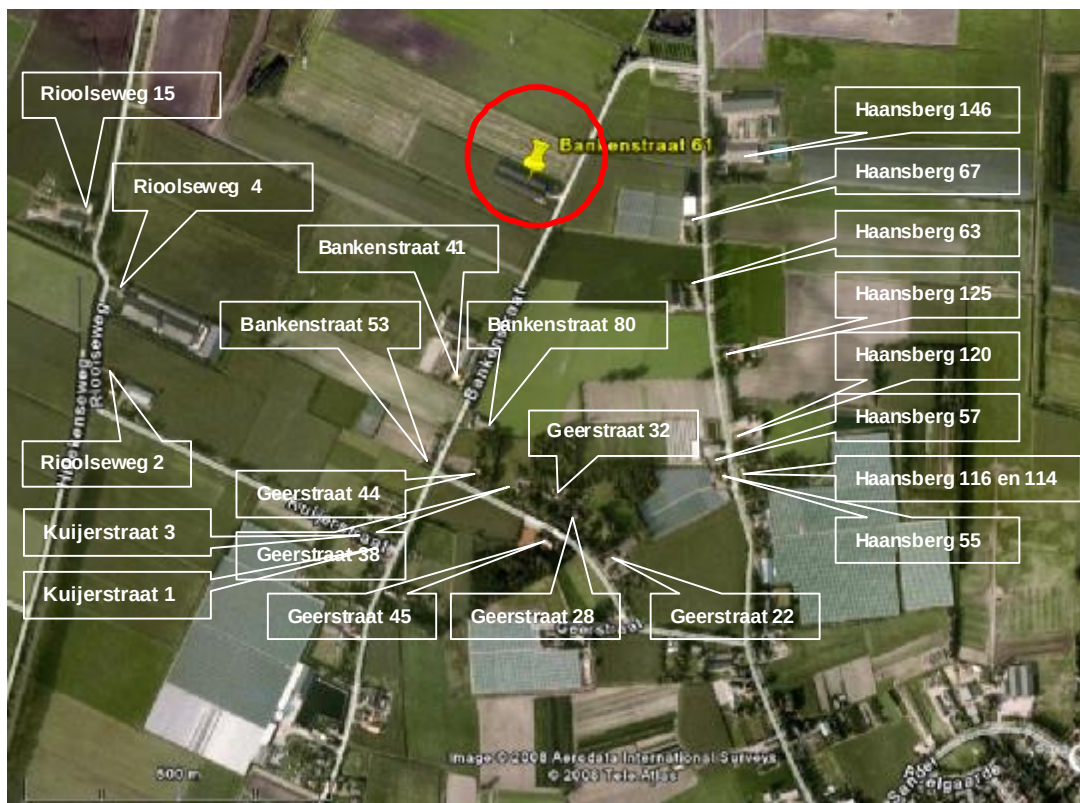
Gemeenten zijn bevoegd om binnen bepaalde bandbreedtes gemotiveerd af te wijken van de wettelijk voorgeschreven geurbelasting. Dit gebiedsgerichte beleid wordt vastgelegd in een gemeentelijke verordening. Om ongewenste ontwikkelingen tegen te gaan kan de gemeente een aanhoudingsbesluit nemen. Vergunningaanvragen worden dan vanaf de datum van het in werking treden van het aanhoudingsbesluit aangehouden tot de verordening in werking is getreden. Indien na één jaar na het in werking treden van het aanhoudingsbesluit geen verordening in werking is, dienen gemeente de vergunningaanvragen af te handelen aan de hand van de vereisten in de Wet geurhinder en veehouderij (zie het beschrevene onder Kopje “Verordening Wet geurhinder en veehouderij” van paragraaf 4.4).

Ten aanzien van de voorgenomen activiteit

In de directe omgeving liggen de volgende geurgevoelige objecten als bedoeld in de Wet geurhinder en veehouderij:

- Bankenstraat 41 (buiten bebouwde kom);
- Bankenstraat 53 (buiten bebouwde kom);
- Bankenstraat 80 (buiten bebouwde kom);
- Rioolseweg 2 (buiten bebouwde kom);
- Rioolseweg 4 (buiten bebouwde kom);
- Rioolseweg 15 (buiten bebouwde kom);
- Geerstraat 45 (buiten bebouwde kom);
- Geerstraat 44 (buiten bebouwde kom)
- Geerstraat 38 (buiten bebouwde kom);
- Geerstraat 32 (buiten bebouwde kom);
- Geerstraat 28 (buiten bebouwde kom);
- Geerstraat 22 (buiten bebouwde kom);
- Haansberg 146 (buiten bebouwde kom);
- Haansberg 125 (buiten bebouwde kom);
- Haansberg 120 (buiten bebouwde kom);
- Haansberg 116 (buiten bebouwde kom);
- Haansberg 114 (buiten bebouwde kom);
- Haansberg 67 (buiten bebouwde kom);
- Haansberg 63 (buiten bebouwde kom);

De geografische ligging van deze geurgevoelige objecten is in figuur 4.1 weergegeven.

Figuur 4.1. geografische ligging van geurgevoelige objecten

Wet Luchtkwaliteit

Op 15 november is de 'Wet luchtkwaliteit' in werking getreden. Met de 'Wet luchtkwaliteit' wordt de wijziging van de Wet milieubeheer op het gebied van luchtkwaliteitseisen (Hoofdstuk 5 titel 2 Wm, Stb. 2007, 414) bedoeld. De 'Wet luchtkwaliteit' vervangt het Besluit luchtkwaliteit 2005. De 'Wet luchtkwaliteit' voorziet onder meer in een gebiedgerichte aanpak van de luchtkwaliteit via het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). De programma-aanpak zorgt voor een flexibele koppeling tussen ruimtelijke activiteiten en milieugevolgen. In de Wet luchtkwaliteit zijn regels en grenswaarden opgenomen voor zwaveldioxide, stikstofdioxide en stikstofoxiden, zwevende deeltjes (fijn stof), lood, koolmonoxide en benzeen. Van bepaalde projecten met getalsmatige grenzen is vastgesteld dat deze 'niet in betekenende mate' (NIBM) bijdragen aan de luchtverontreiniging. Deze mogen zonder toetsing aan de grenswaarden uitgevoerd worden.

Het besluit is primair gericht op het voorkomen van effecten op de gezondheid van mensen. De grenswaarden geven het kwaliteitsniveau van de buitenlucht aan, dat op een aangegeven tijdstip zoveel mogelijk moet zijn bereikt en waar die kwaliteit al aanwezig is, zoveel mogelijk in stand gehouden moet worden. Deze grenswaarden zijn overgenomen van de Wereld Gezondheids Organisatie. De grenswaarden voor fijn stof (PM₁₀) en Stikstofoxiden (NO_x) zijn opgenomen in tabel 4.1.

Tabel 4.1. Grenswaarden voor de concentratie fijn stof en NO_x voor 2010

Component	Concentratie [µg/m ³]	Status	Omschrijving
Fijn stof (PM ₁₀)	40	Grenswaarde vanaf 2005	Jaargemiddelde concentratie
	50	Grenswaarde vanaf 2005	24 uurgemiddelde dat 35 keer per jaar mag worden overschreden
Stikstofoxiden (NO _x)	40	Grenswaarde vanaf 2010	Jaargemiddelde concentratie
	200	Grenswaarde vanaf 2010	Als uurgemiddelde concentratie, waarbij geldt dat deze maximaal 18 keer per kalenderjaar mag worden overschreden.

Ten aanzien van de voorgenomen activiteit

In de vigerende vergunning is sprake van een varkensbedrijf met bijbehorende transportbewegingen. De voorgenomen activiteit wordt niet genoemd in het Besluit NIBM, waarmee een toetsing aan de wet noodzakelijk is. De heersende achtergrondconcentratie is volgens de Grootschalige Concentratiekaart Nederland van het MNP (Milieu en Natuur Planbureau) voor fijn stof (PM₁₀) in 2007 gelegen tussen 20 µg/m³ en 24 µg/m³. Voor stikstofdioxide lag de concentratie in 2007 tussen 20 µg/m³ en 25 µg/m³.

Reconstructiewet concentratiegebieden

In gebieden met een hoge dichtheid aan (intensieve) veehouderijen - de zogenaamde concentratiegebieden - doen zich bij de ruimtelijke ordening en het milieubeheer problemen voor die nauw met elkaar samenhangen. Functies als landbouw, wonen, werken, mobiliteit, recreatie, natuur en landschap zitten elkaar vaak in de weg. Enerzijds worden de economische functies in het landelijk gebied beperkt wat nadelige gevolgen heeft voor de sociaal-economische vitaliteit en de leefbaarheid van het gebied.

Zo worden veel veehouderijen beperkt in hun ontwikkeling vanwege geur- en ammoniakregels. Anderzijds hebben natuur, water en landschap vaak te lijden van de grote verwevenheid aan functies. Denk bijvoorbeeld aan verzuring, verdroging en versnippering van natuurgebieden. De verwevenheid maakt het moeilijk om beleidsdoelen te realiseren als de ecologische hoofdsruktuur (EHS) en voldoende waterbergingscapaciteit. Om deze samenhangende problematiek in de concentratiegebieden aan te pakken heeft het Rijk de 'Reconstructiewet concentratiegebieden' (Rwc) opgesteld. Concrete aanleiding voor deze wet was de varkenspestcrisis in 1997. De oorspronkelijke veterinaire doelstelling van de wet (compartimentering, varkensvrije zones) is gaandeweg aangevuld en vervangen door andere doelen. Artikel 4 van de wet noemt als doel van de reconstructie "Het gaat om bevordering van een goede ruimtelijke structuur van het concentratiegebied, in het bijzonder met betrekking tot landbouw, natuur, bos, landschap, recreatie en toerisme, water, milieu en infrastructuur, alsmede ter verbetering van een goed woon-, werk- en leefklimaat en van de economische structuur". De Reconstructiewet biedt het wettelijk kader en de instrumenten om de complexe problematiek in de concentratiegebieden in samenhang aan te pakken. Hierdoor kan meer worden bereikt dan mogelijk is met de bestaande wetten en regelingen afzonderlijk. De Reconstructiewet is op 1 april 2002 in werking getreden².

Een belangrijk instrument van de Reconstructiewet is het reconstructieplan. Dit is een integraal gebiedsplan waarin alle onderwerpen die relevant zijn voor de ontwikkeling van een gebied in hun onderlinge, organisatorische en ruimtelijke samenhang worden meegenomen en waarin prioriteiten worden aangegeven. Onderdeel van een reconstructieplan is de 'zonering intensieve veehouderij'. De Reconstructiewet schrijft voor dat een concentratiegebied wordt verdeeld in drie soorten gebieden: landbouwontwikkelingsgebied, verwevingsgebied en extensiveringsgebied. Het landbouwontwikkelingsgebied is een ruimtelijk begrensd gedeelte van een reconstructiegebied met het primaat landbouw dat geheel of gedeeltelijk voorziet in de mogelijkheid tot uitbreiding, hervestiging of nieuwvestiging van intensieve veehouderij. In de extensiveringsgebieden daarentegen krijgt de intensieve veehouderij geen ontwikkelingsruimte en moet deze op termijn worden beëindigd of verplaatst. In de verwevingsgebieden moeten meerdere functies naast elkaar kunnen bestaan.

De vaststelling van een reconstructieplan geldt tevens als een herziening van het geldende streekplan, voorzover dat in het reconstructieplan is aangegeven. Ook kan het reconstructie aanvullend werken op het streekplan omdat het reconstructieplan op onderdelen verder is uitgewerkt.

² De Reconstructiewet is vastgesteld op 31-01-2002 (Staatsblad 2002,115 en 116). De wet is grotendeels in werking getreden bij Koninklijk Besluit van 25-03-2002 (Staatsblad 2002,175). De artikelen 49 tot en met 91 en 97 zijn niet in werking getreden. Bij wet van 7-12-2006 is de Reconstructiewet gewijzigd. Deze wijziging is op 1-1-2007 in werking getreden (Staatsblad 2006, 677).

Het reconstructieplan kent een directe doorwerking vanaf het moment dat het ontwerpplan ter visie is gelegd. Handelingen met betrekking tot onroerende zaken die de verwezenlijking van het reconstructieplan ernstig belemmeren, zijn, behoudens ontheffing door Gedeputeerde Staten, verboden (artikel 36 Rwc). De wetgever gaat ervan uit dat gemeenten hun bestemmingsplannen zo snel mogelijk aanpassen. Voor gevallen waarin de aanpassing van het bestemmingsplan achterwege blijft, heeft de wetgever in artikel 27 Rwc de mogelijkheid van planologische doorwerking geboden. In het reconstructieplan kan worden aangegeven voor welke delen van het reconstructiegebied de doorwerking geldt. Tot het aangepaste bestemmingsplan van kracht is, geldt het reconstructieplan voor die delen als voorbereidingsbesluit als bedoeld in artikel 21, eerste lid, van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (art 27, eerste lid Rwc).

Voorzover het reconstructieplan en het bestemmingsplan niet met elkaar in overeenstemming zijn, geldt het reconstructieplan voor de uitvoering daarvan als een vrijstelling als bedoeld in artikel 19 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening.

Ten aanzien van de voorgenomen activiteit

De beoogde activiteit is niet gelegen in een concentratiegebied (zie figuur 4.2). Derhalve is de Reconstructiewet concentratiegebieden niet van toepassing. Voor het betreffende gebied is dan ook geen reconstructieplan vastgesteld.

Figuur 4.2. Ligging binnen reconstructiegebied

Meststoffenwet

Bij een varkenshouderij komt drijfmest vrij. Deze mest wordt van het bedrijf afgevoerd en elders aangewend als meststof overeenkomstig de meststoffenwet. Per 1 januari 2006 is de gewijzigde meststoffenwet van kracht. Belangrijkste wijziging in de nieuwe meststoffenwet 2006 is de introductie van het stelsel van gebruiksnormen. Er geldt een gebruiksnorm ten aanzien van dierlijke meststoffen. Tevens dient rekening te worden gehouden met een stikstofgebruiksnorm en fosfaatgebruiksnorm.

Met de gift aan dierlijke meststoffen, kunstmeststoffen en overige organische meststoffen mogen deze gebruiksnormen niet worden overschreden. De introductie van stikstofgebruiksnormen en de gebruiksnorm voor dierlijke meststoffen is een directe uitwerking van de Europese Nitraatrichtlijn. Deze stelt dat de concentratie nitraat in grondwater maximaal 50 milligram per liter zijn. Aan deze verplichting kan alleen worden voldaan wanneer er maatregelen worden genomen die de toevoer van stikstof beperken, dus een stelsel van gebruiksnormen.

Hoewel de meststoffenwet geen toetsingskader is bij milieuvergunningverlening, is deze wet wel van invloed op de bedrijfsvoering. Zo stelt de meststoffenwet ook eisen aan de opslagcapaciteit van dierlijke mest. In het MER zal worden beschreven hoe initiatiefnemer de mest gaat afvoeren van het bedrijf en welke invloed dit heeft op de bedrijfsvoering binnen de inrichting.

Het Varkensbesluit 1998

Het Varkensbesluit (1 september 1998) is van belang voor het welzijn van de varkens. Het besluit stelt naast inrichtingseisen ook eisen om het welzijn van de varkens te optimaliseren, zoals voorschriften voor het behandelen van zieke en gewonde dieren en de huisvesting van zeugen, biggen en vleesvarkens. Het is een Besluit behorende bij de gezondheids- en welzijnswet voor dieren. In het MER zal de bedrijfsvoering worden afgezet tegen het gestelde in het Varkensbesluit.

Besluiten over aangewezen natuurgebieden (EHS)

De EHS is op nationaal niveau vastgelegd in de Nota Ruimte en betreft een netwerk van gebieden waar natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en diersoorten in geïsoleerde gebieden uitsterven. De EHS bestaat uit kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en verbindingszones. Veel van de Nederlandse Natura 2000 gebieden maken deel uit van deze EHS. Het ruimtelijke beleid voor de Ecologische Hoofdstructuur is gericht op het instandhouden van de voor behoud, herstel en ontwikkeling wezenlijke kenmerken en waarden. Gemeenten, provincies en het Rijk hebben een belangrijke taak in het realiseren van de EHS en in het tegengaan van aantasting. De EHS is een plan in uitvoering en moet in 2018 klaar zijn.

In april 2002 hebben Gedeputeerde Staten van de Provincie Noord-Brabant een beleidsnota vastgesteld om de bestaande natuur te beschermen en nieuwe natuur te ontwikkelen. Hierin is tevens de ontwikkeling van de Ecologische hoofdstructuur opgenomen. Het college van Gedeputeerde Staten van de Provincie Noord-Brabant heeft in februari 2006 een "Besluit tot vaststelling van de Ecologische Hoofdstructuur voor de Wet ammoniak en veehouderij" genomen.

Wet geluidhinder (Wgh)

De Wet geluidhinder is één van de belangrijkste wetten die voorkoming en bestrijding van geluidshinder beogen. Veel onderwerpen die eerst in de Wet geluidshinder geregeld waren, zoals het vergunningstelsel voor inrichtingen zijn overgebracht naar de Wet milieubeheer. Het accent van de huidige Wet geluidhinder ligt daardoor op zonering. Het is één van de weinige instrumenten die nog in de Wet geluidhinder zelf zijn geregeld. De onderhavige locatie is niet gelegen op een gezoneerd industrieterrein.

Handreiking industrielawaai en vergunningverlening 1998

De handreiking industrielawaai en vergunningverlening is opgesteld als hulpmiddel bij het voorkomen en beperken van hinder door industrielawaai. Het heeft tot doel overheden een hulpmiddel te bieden bij het voorkomen en beperken van hinder door industrielawaai in het kader van de vergunningverlening. Als basis voor de normstelling van het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau kan worden uitgegaan van de richtwaarden die zijn opgenomen in de Handreiking Industrielawaai en vergunningverlening van 1998. Wanneer er hieromtrent nog geen gemeentelijk beleid is vastgesteld, kunnen de te hanteren richtwaarden ontleend worden aan de Circulaire Industrielawaai van 1 september 1979, herdruk 1982. Overigens komen de in de handreiking vermelde richtwaarden en gebiedstyperingen overeen met hetgeen in voornoemde circulaire is opgenomen.

Ten aanzien van de voorgenomen activiteit

De inrichting is gelegen in het buitengebied. Voor een dergelijke omgeving geldt op grond van de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening (21 oktober 1998) de richtwaarde voor landelijk gebied, te weten 40 dB(A) als etmaalwaarde voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{A,T}$). In de directe omgeving zijn meerdere agrarische bedrijven gelegen welke samen met het heersende verkeerslawaaï aanleiding kunnen geven tot een hoger achtergrondniveau. De omgeving is derhalve vergelijkbaar met een rustige woonwijk met weinig verkeer, zoals bedoeld in hoofdstuk 4 van de genoemde handreiking. Voor een dergelijke omgeving mag een referentieniveau gehanteerd worden van 45 d(B)A

Circulaire geluidhinder

In verband met de verruimde reikwijdte van de Wet milieubeheer behoort ook de indirecte hinder tot het toetsingskader van een aanvraag om een milieuvergunning, mits er een relatie bestaat tussen de inrichting en de veroorzaakte hinder. Bij indirecte hinder kan onder andere gedacht worden aan het af- en aanrijden van voertuigen en parkeerhinder. De indirecte hinder vanwege het aan- en afvoerende verkeer van en naar de inrichting zal in het MER worden beoordeeld conform de 'Circulaire geluidhinder' d.d. 29 februari 1996.

De Nederlandse Richtlijn Bodembescherming (NRB)

Het (nationale) preventieve bodembeschermingsbeleid is vastgelegd in de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming bedrijfsmatige activiteiten. Dit beleid is gericht op het realiseren van een verwaarloosbaar bodemrisico voor de reguliere bedrijfsvoering binnen de afzonderlijke bedrijfsonderdelen/installaties van een inrichting voor zover sprake is van een bodembedreigende situatie. Ter beperking van het bodemrisico van de bedrijfsactiviteiten geldt als uitgangspunt dat, onder reguliere bedrijfscondities, preventieve bodembeschermende voorzieningen en maatregelen moeten zijn getroffen die in combinatie leiden tot een verwaarloosbaar bodemrisico (A) zoals omschreven in de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming (NRB). In het MER zal een Bodemrisicochecklist (BRCL) conform de NRB worden uitgewerkt

Productblad gevaarlijke stoffen (PGS)

De PGS richtlijnen kunnen als deskundigenadvies worden gebruikt bij vergunningverlening en algemene regels op grond van de Wet milieubeheer en bij arbeids-, transport- en brandveiligheid. De meeste PGS publicaties zijn genoemd in de Regeling aanwijzing BBT-documenten, wat betekent dat het bevoegde gezag voor het verlenen van vergunningen op grond van de Wet milieubeheer en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren gebruik moet maken van onder andere de PGS publicaties. Daarnaast kan de Arbeidsinspectie de PGS publicaties gebruiken voor het stellen van eisen (net als voorheen de CPR richtlijnen). In het MER zal aan de orde komen hoe de voorgenoemde activiteit zich verhoudt met de PGS-richtlijnen.

Bouwtechnische Richtlijnen Mestbassins (BRM) en Handreiking Besluit Richtlijnen Mestbassins (HBRM)

De BRM (1990) en HBRM (1991) geven regels met betrekking tot onder andere aanleg, materiaalkeuze en constructie van mestopslagsystemen. De vloeren en de wanden van de mestkelders onder de nieuw te bouwen stallen zullen worden uitgevoerd conform de eisen van de BRM en de HBRM.

Handreiking Wegen naar preventie bij bedrijven

In het kader van de verruimde reikwijdte van de Wet milieubeheer worden onder de gevolgen voor het milieu mede verstaan gevolgen die verband houden met een doelmatig beheer van afvalstoffen of een doelmatig beheer van afvalwater, gevolgen die verband houden met het verbruik van energie en grondstoffen, alsmede gevolgen die verband houden met het verkeer van personen of goederen van en naar de inrichting. De "Handreiking Wegen naar preventie bij bedrijven; aanpak preventie in het kader van de Wet milieubeheer voor vervoer, water, afval en energie". biedt een integrale systematiek voor toepassing van preventie in de vergunningverlening. De relevante aspecten in het kader van de verruimde reikwijdte komen aan de orde in het MER waarbij beschreven zal worden op welke wijze deze aspecten zich verhouden met de genoemde handreiking.

Circulaire Energie in de milieuvergunning'

Als hulpmiddel bij de besluitvorming ten aanzien van energiebesparing is de circulaire '*Energie in de milieuvergunning*', oktober 1999 opgesteld. De circulaire is bedoeld als een handreiking voor het bevoegd gezag. In december 2005 is verschenen de "Handreiking Wegen naar preventie bij bedrijven; aanpak preventie in het kader van de Wet milieubeheer voor vervoer, water, afval en energie". Deze handreiking vervangt verschillende uitvoeringsdocumenten die betrekking hebben op preventie. Met betrekking tot energiebesparing beschrijft de handreiking alleen ontwikkelingen die nog niet in de circulaire zijn beschreven. Dit betreft voornamelijk de meerjarenafspraken energie-efficiency 2, het convenant Benchmarking energie-efficiency. De circulaire "Energie in de milieuvergunning" blijft als zelfstandig juridisch document naast de genoemde handreiking bestaan. Het aspect energie zal aan de orde komen in het MER waarbij de hiervoor genoemde documenten in acht worden genomen. Op verzoek van de gemeente Etten-Leur zal in het kader van duurzaam energiebeheer in het MER bekeken worden in hoeverre het mogelijk is preventiemaatregelen te treffen die verder gaan dan datgene gesteld in voornoemde documenten.

Besluit ozonlaag afbrekende stoffen Wms 2003 / Besluit broeikasgassen Wms 2003

De regelgeving voor de koudemiddelen CFK's, HCFK's en HFK's in koelinstallaties (bijvoorbeeld kadaverkoelingen) is opgenomen in het Besluit ozonlaag afbrekende stoffen Wms 2003 dan wel het Besluit broeikasgassen Wms 2003 (Staatsblad 2003, nummer 360). Daarnaast is de Regeling lektheidsvorschriften koelinstallaties in de gebruiksfase 2006 (Staatscourant 2006, nummer 235) bij beide besluiten van toepassing. In het MER zal worden gezien in hoeverre er koudemiddelen worden aangewend waarop de genoemde besluiten van toepassing zijn en wat daarvan de consequenties zijn.

Verdrag van Malta

Het Europese Verdrag van Valletta uit 1992, ook wel het Verdrag van Malta genoemd, regelt de bescherming van archeologisch erfgoed in de bodem, de inpassing ervan in de ruimtelijke ontwikkeling en de financiering van opgravingen. Nederland heeft dit verdrag ondertekend en goedgekeurd. Het belangrijkste doel van het verdrag is behoud van het erfgoed in de bodem. Voor ruimtelijke ordeningsplannen die het bodemarchief bedreigen dienen Rijk, provincies en gemeenten te (laten) bepalen welke archeologische waarden in het geding zijn. De Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten (RACM) heeft de Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW) van Nederland samengesteld. De IKAW vormt in de ruimtelijke planvorming het startpunt om de archeologische verwachtingswaarde van een plangebied te in beeld te brengen. Naar aanleiding van de verwachtingswaarde wordt het verdere onderzoekstraject bepaald. Provincies en gemeenten hebben de mogelijkheid om op basis van de IKAW, aangevuld met lokale kennis en gegevens een eigen regionale beleidskaart voor archeologische verwachtingswaarden samen te stellen. In paragraaf 4.3 wordt hier nader op in gegaan.

Nota Belvédère

In de Nota Belvédère (1999) staat de instandhouding, versterking en verdere ontwikkeling van de cultuurhistorische identiteit bij ruimtelijke aanpassingen centraal. In paragraaf 4.3 wordt hier nader op in gegaan.

Wet verontreiniging oppervlaktewateren.

De Wet verontreiniging oppervlakte wateren (Wvo) heeft als doel het bestrijden en voorkomen van verontreiniging van het oppervlaktewater met het oog op de verschillende functies van deze wateren. Voor het direct lozen van afvalwater en/of verontreinigende of schadelijke stoffen op het oppervlaktewater is een vergunning in het kader van deze wet vereist. De Wvo-vergunning moet worden aangevraagd bij de waterkwaliteitsbeheerder. De voorgenomen activiteit zal niet leiden tot een vergunningsplichtige lozing ingevolge de Wvo.

Grondwaterwet

De grondwaterwet vormt de landelijke regeling voor het doelmatig gebruik van grondwater. De grondwaterwet regelt het beheer van de hoeveelheid grondwater. Grondwateronttrekkingen door bedrijven en particulieren zijn, afhankelijk van de omvang en diepte, meldings-, registratie- of vergunningplichtig. Iedere provincie heeft hiervoor haar eigen beleid vastgesteld in het provinciale waterhuishoudingsplan en de daarbij behorende verordening (zie ook het beschrevene onder het kopje "Verordening waterhuishouding Noord-Brabant 2005")

Waterbeleid 21ste eeuw (2000) en Nationaal Beleidsakkoord Water

Om te voorkomen dat het klimaat tot wateroverlast leidt is het Waterbeleid voor de 21ste eeuw (WB21) ontwikkeld. Kern is dat water de ruimte moet krijgen, voordat het die ruimte zelf neemt. Het waterbeleid voor de 21ste eeuw wordt ingevuld door nu maatregelen te nemen op de verwachte ontwikkelingen (anticiperen), door techniek en ruimte slim te combineren en door de drietraps-strategie van vasthouden – bergen – afvoeren ((inundatie en waterberging). Als onderdeel van het nieuwe waterbeleid is begin 2002 de Watertoets ingevoerd. Dat is een bestuurlijk instrument waarmee ruimtelijke plannen (zoals het streek- en bestemmingsplan) worden getoetst op de mate waarin ze rekening houden met het uitgangspunt dat water voldoende ruimte moet krijgen. Daarmee is de toets de verbindende schakel tussen waterbeheer en ruimtelijke ordening. In paragraaf 4.4 wordt verder ingegaan op de Watertoets. In paragraaf 4.3 onder het kopje Waterbergingsgebieden wordt de situering van de onderhavige inrichting ten aanzien van inundatiegebieden en waterbergingsgebieden weergegeven.

Waterwet

Eind maart 2008 is een aangepast wetsvoorstel gepubliceerd. Het aangepaste wetsvoorstel is door de Tweede Kamer aangenomen met 9 amendementen en ligt nu ter behandeling bij de Eerste Kamer. Meer informatie over het traject van de Waterwet kunt u vinden onder het menu 'Wetsvoorstel en Kamerstukken'. Naar verwachting zullen de Waterwet, inclusief uitvoeringsregeling en invoeringswet, medio 2009 in werking treden.

Om het beheer van de toekomst zo goed mogelijk vorm te geven en uit te voeren, is van belang dat het huidige wettelijke instrumentarium wordt gestroomlijnd en gemoderniseerd. Daarbij staat integraal waterbeheer centraal. De Waterwet regelt straks het beheer van oppervlaktewater en grondwater, en verbetert ook de samenhang tussen waterbeleid en ruimtelijke ordening. Daarnaast levert de Waterwet een flinke bijdrage aan kabinetsdoelstellingen zoals vermindering van regels, vergunningstelsels en administratieve lasten.

De Waterwet vervangt de bestaande wetten voor het waterbeheer in Nederland:

- Wet op de waterhuishouding;
- Wet op de waterkering;
- Grondwaterwet;
- Wet verontreiniging oppervlaktewateren;
- Wet verontreiniging zeewater;
- Wet droogmakerijen en indijkingen (Wet van 14 juli 1904);
- Wet beheer rijkswaterstaatswerken (het zogenaamde 'natte gedeelte');
- Waterstaatswet 1900;
- Wrakkenwet (via invoeringswetgeving wordt ook deze mogelijk geïntegreerd).

Met de Waterwet zijn Rijk, waterschappen, gemeenten en provincies straks beter uitgerust om wateroverlast, waterschaarste en waterverontreiniging tegen te gaan. Ook voorziet de wet in het toekennen van functies voor het gebruik van water zoals scheepvaart, drinkwatervoorziening, landbouw, industrie en recreatie. Afhankelijk van de functie worden eisen gesteld aan de kwaliteit en de inrichting van het watersysteem. Een belangrijk gevolg van de Waterwet is dat de huidige vergunningstelsels uit de afzonderlijke waterbeheerwetten worden gebundeld: zes vergunningen uit de bestaande 'waterbeheerwetten' gaan op in één watervergunning.

4.3 Provinciaal beleid

Provinciale milieuverordening

Ingevolge artikel 1.2 van de Wet milieubeheer bestaat voor de provincies de verplichting een verordening ter bescherming van het milieu vast te stellen. Op 1 januari 2005 is huidige de Provinciale milieuverordening Noord-Brabant, afgekort tot PMV, in werking getreden. De PMV is op 1 juli 2006 en 1 januari 2008 gewijzigd. De provinciale milieuverordening creëert de mogelijkheid om op provinciaal niveau een integraal stelsel van milieuregels te realiseren. In de provinciale milieuverordening zijn o.a. regels opgenomen voor:

- de verwijdering van bepaalde categorieën afvalstoffen;
- de bescherming van de kwaliteit van het grondwater in aangewezen gebieden met het oog op drinkwaterwinning (grondwaterbeschermingsgebieden);
- het voorkomen of beperken van geluidshinder in aangewezen gebieden (stilte gebieden).

Ten aanzien van de voorgenomen activiteit

Figuur 4.3 geeft de situering van de onderhavige locatie weer ten opzichte van grondwaterbeschermingsgebieden en stiltegebieden. Hieruit blijkt dat de onderhavige locatie niet is gelegen in een grondwaterbeschermingsgebied dan wel een stiltegebied.

Figuur 4.3. Situering ten opzichte van grondwaterbeschermingsgebieden en stiltegebieden

Streekplan Noord-Brabant 2002

Op 22 februari 2002 heeft het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant het "streekplan Noord-Brabant 2002" en het bijbehorende ontwikkelingsprogramma vastgesteld. In het streekplan worden de hoofdlijnen voor het ruimtelijke beleid in Brabant voor de komende tien jaar uiteengezet. Hoofddoel van het streekplan is zorgvuldiger ruimtegebruik. Dit betekent dat bij het ruimtelijk faciliteren van nieuwe ontwikkelingen meer aandacht moet worden geschonken aan ecologisch en sociaal- en culturele aspecten. In het streekplan wordt onderscheid gemaakt tussen de Groene Hoofdstructuur (GHS) en de Agrarische Hoofdstructuur (AHS). Het streekplan verdeelt vervolgens de GHS en AHS onder in 4 hoofdzones: GHS-natuur, GHS-landbouw, AHS-landschap en AHS-landbouw. De belangrijkste (potentiële) natuurwaarden en de daarmee verbonden landschapswaarden komen voor in de GHS-natuur, de GHS-landbouw en in de AHS-landschap.

De planologische bescherming van de natuur- en landschapswaarden in deze hoofdzones bestaat uit twee onderdelen:

- In de eerste plaats moeten de zones als zodanig worden beschermd tegen intensieve vormen van ruimtegebruik die in beginsel niet thuishoren in het buitengebied, met name verstedelijking. Dit noemen we de 'externe bescherming'.
- In de tweede plaats moeten de natuur- en landschapswaarden binnen de zones worden beschermd tegen ruimtelijke ingrepen die thuishoren of thuis kunnen horen in het buitengebied, zoals agrarische bebouwing. Dit noemen we de 'interne bescherming'.

Voor de interne bescherming is een genuanceerde benadering nodig. In het kader van de interne bescherming zijn derhalve 14 subzones onderscheiden in de GHS en in de AHS. De AHS omvat het gebied buiten de GHS en de bebouwde kernen en infrastructuur.

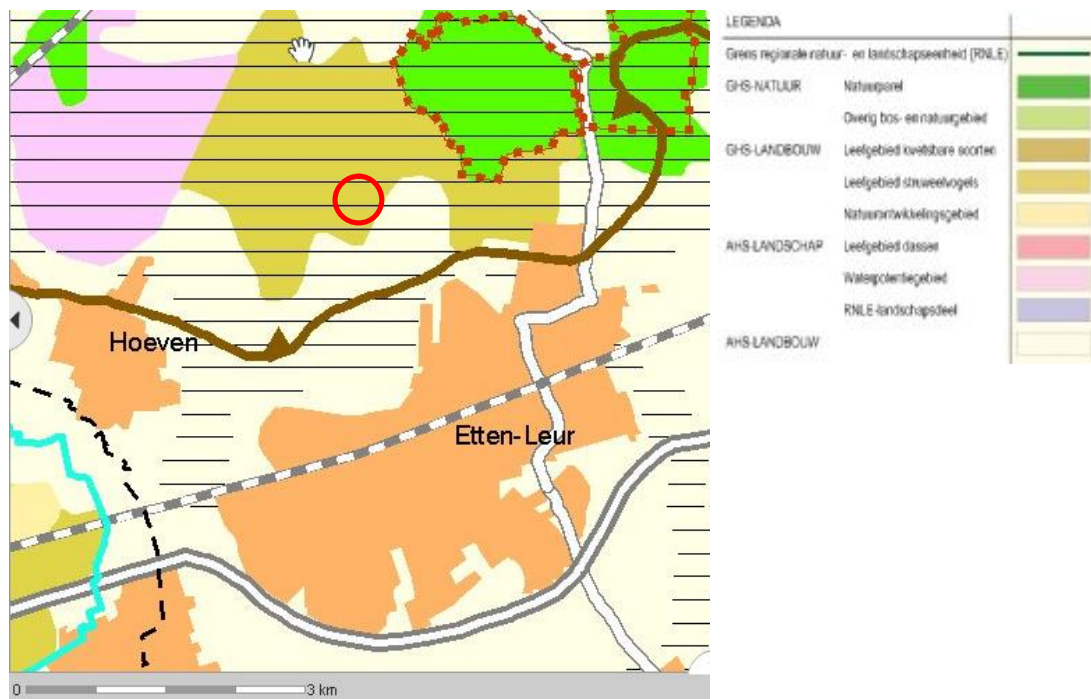
In de GHS-landbouw zijn landbouwgebieden en andere gebieden met bijzondere (potentiële) natuurwaarden ondergebracht. Hieronder vallen ook de beheersgebieden die zijn begrensd in het kader van de ecologische hoofdstructuur (EHS). Uitbreiding van intensieve veehouderijen binnen de GHS is mogelijk binnen voorwaarden.

Ten aanzien van de voorgenomen activiteit

Uit de figuren 4.4a en 4.4b volgt dat de onderhavige locatie is gelegen in de GHS-Landbouw, subzone "leefgebied Stuweelvogels". Het leefgebied struweelvogels omvat landbouwgronden en andere gronden - met name defensieterreinen - waarop struweelvogels kunnen gedijen, zoals de roodborsttapuit en de geelgors. Deze vogels hebben wel rust en ruimte nodig, maar zijn minder gevoelig voor ruimtelijke ingrepen door de landbouw, de recreatie en andere in het buitengebied voorkomende functies dan de kwetsbare planten- en diersoorten. Binnen dit leefgebied mogen intensieve veehouderijen hun bouwblok voorbereiden tot maximaal 2,5 hectaren, mits er sprake is van een duurzame locatie. Voor de voorgenomen activiteit wordt het bouwblok vergroot tot 1 hectare. Voorts is er voor de onderhavige activiteit sprake van een duurzame locatie (zie het beschrevene onder het kopje De handleiding "duurzame locaties en duurzame projectlocaties voor de intensieve veehouderij"). De voorgenomen activiteit voldoet hiermee aan de in het streekplan gestelde voorwaarden.

Figuur 4.4a. Situering projectlocatie binnen het streekplan

Figuur 4.4b. Situering projectlocatie binnen het streekplan

De handleiding “duurzame locaties en duurzame projectlocaties voor de intensieve veehouderij”

Zowel in het streekplan Noord-Brabant 2002 als in het reconstructieplan Peel en Maas staat vermeld dat uitbreiding in intensieve veehouderij op de betreffende locatie alleen mogelijk is op een duurzame locatie voor intensieve veehouderij. De handleiding “duurzame locaties en duurzame projectlocaties voor de intensieve veehouderij” geeft een nadere invulling en verduidelijking van o.a. het in het Streekplan Noord-Brabant geformuleerde provinciaal beleid met betrekking tot duurzame locaties en duurzame projectlocaties voor de intensieve veehouderij. De handleiding is eveneens bedoeld als ondersteuning voor de planvorming in het kader van de Revitalisering Landelijk Gebied (RLG), welke plannen worden vastgelegd in Reconstructieplannen en voor het ruimtelijk orderingsbeleid van gemeenten en voor het beoordelen door de provincie van initiatieven en plannen in het kader van de ruimtelijke ordening.

Een duurzame locatie voor de intensieve veehouderij betreft een bestaand agrarisch bouwblok met een zodanige ligging dat het zowel vanuit milieu-oogpunt (stank, ammoniak e.d.) als vanuit ruimtelijk oogpunt (natuur, landschap e.d.) verantwoord is het te laten groeien tot 2,5 hectare voor de intensieve veehouderij. Een locatie kan ook bij een kleiner oppervlak dan 2,5 hectare als duurzaam worden aangemerkt. De beoordeling is alleen gericht op de effecten (van)uit het agrarisch bouwblok. In de handleiding staan toetsingscriteria vermeld ten aanzien van de afweging naar een duurzame locatie. Deze toetsingscriteria zijn gericht op de ligging van de locatie binnen het streekplan. Daarnaast maken algemene toetsingscriteria (ongeacht de locatie) deel uit van de handleiding.

Ten aanzien van de voorgenomen activiteit

Ten aanzien van locaties gelegen in de GHS-Landbouw, subzone “leefgebied Struweelvogels” geldt als randvoorwaarde dat de handhaving van een besloten of halfopen landschapsstructuur met een kleinschalige percelering, houtwallen, ruige perceelsranden en slootkanten, overhoekjes, solitaire bomen, dijken en onverharde wegen en paden dient gewaarborgd te zijn.

Duurzame locaties zijn mogelijk, mits op een goede manier rekening wordt gehouden met de genoemde randvoorwaarden. Indien dit het geval is, is de invloed van uitbreiding van bestaande intensieve veehouderijbedrijven op struweelvogels beperkt. Daarom worden de ontwikkelingsmogelijkheden van bestaande intensieve veehouderijbedrijven zoveel mogelijk gerespecteerd. Bij uitbreiding en omschakeling dient nadrukkelijk aandacht te zijn voor behoud van de genoemde randvoorwaarden en de hier volgende uitwerking:

- Het totaal aan groenstructuren en waardevolle landschapselementen binnen het desbetreffende leefgebied dient gelijk te blijven. Bij aantasting van bestaande groenstructuren of andere waardevolle elementen dient deze aantasting gecompenseerd te worden. Bij compensatie dient het om behoud en versterking van de aanwezige groenstructuren en andere waardevolle elementen te gaan.
- Bij uitbreiding dient een ruime verplichte, functioneel groene inpassing van het bouwblok plaats te vinden.

Voor de onderhavige locatie kan bij eerste beoordeling worden gesteld dat er sprake is van een duurzame locatie. In het MER zal dit nader worden onderbouwd.

Cultuurhistorische waardenkaart (CWK)

De provincie Noord-Brabant heeft in september 2006 de cultuurhistorische Waardenkaart (CHW) vastgesteld. Op deze kaart zijn cultuurhistorische waarden van boven lokaal belang aangegeven. Deze kaart kan een instrument zijn om bij ontwikkelingen de cultuurhistorische waarden te behouden en wordt door de provincie onder andere als beleidskader gebruikt.

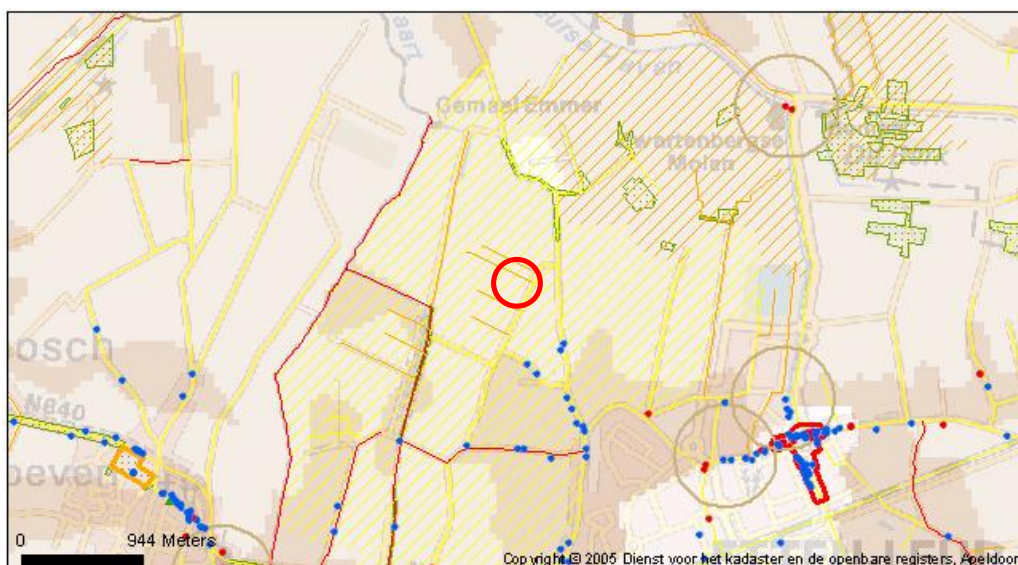
De Belvédèregebieden (zie beschrevene in paragraaf 4.2) zijn geselecteerd op basis van archeologische, historisch-bouwkundige en historisch-geografische kenmerken. Selectiecriteria waren: zeldzaamheid, gaafheid en representativiteit. De selectie vond plaats in nauwe afstemming tussen Rijk en provincies. Cultuurhistorisch waardevolle elementen, ensembles en deelgebieden in 17 Belvédèregebieden zijn in de Nota Belvédère voorzien van een groene contour. Deze contour biedt een hoge mate van bescherming voor de aanwezige cultuurhistorische waarden. Voor het landelijke gebied zonder groene contour zijn provincies gevraagd om ontwikkelingsgerichte landschapsstrategieën op te stellen, met als doel de kernkwaliteiten van deze gebieden te benutten en te versterken. Tot deze kernkwaliteiten behoort ook de culturele diversiteit. De Belvédèregebieden zijn opgenomen in de Cultuurhistorische Waardenkaart.

De Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten (RACM) heeft de Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW) van Nederland samengesteld. De IKAW is eveneens opgenomen in de Cultuurhistorische Waardenkaart.

Ten aanzien van de voorgenomen activiteit

Uit figuur 4.5 blijkt dat de onderhavige locatie is gelegen in een gebied van redelijk hoge historische geografie. Historische geografie is de ruimtelijke neerslag van de aanpassingen die de mens in de loop der eeuwen heeft gedaan aan de natuurlijke omgeving. Voorbeelden zijn oude akkercomplexen (bolle akkers met esdekken), heidevelden, landgoederen, dijken en kaden, turfvaarten en de patronen van wegen en waterlopen. Selectie en waardering heeft plaatsgevonden op de ten noordwesten van Etten-Leur gelegen poldercomplex waarvan de ontsluiting via vaarten en wegen noord-zuid getraceerd is. Ten gevolge van schaalvergroting in de landbouw is de percelering grootschaliger geworden. De voormalige vaarten, de Kibbelvaart en de Laakse vaart lopen door het vlak. De voorgenomen activiteit heeft geen invloed op de karakteristieke eigenschappen waarvoor dit gebied is aangewezen.

Voorts blijkt uit figuur 4.5 dat er geen aanleiding is te vermoeden dat er archeologische waarden op of nabij de onderhavige locatie aanwezig zijn. Er is daarmee op voorhand geen aanleiding archeologisch onderzoek plaats te vinden voorafgaande aan de onomkeerbare ingrepen in de bodem (bouwwerkzaamheden).

Figuur 4.5. Cultuurhistorische waardenkaart

Ecologische Hoofdstructuur

In april 2002 heeft Provinciale Staten van de provincie Brabant een beleidsnota vastgesteld om de bestaande natuur te beschermen en nieuwe natuur te ontwikkelen. Hierin is tevens de ontwikkeling van de Ecologische Hoofdstructuur opgenomen. College van Gedeputeerde Staten van de Provincie Noord-Brabant heeft in februari 2006 een "Besluit tot vaststelling van de Ecologische Hoofdstructuur voor de Wet ammoniak en veehouderij" genomen.

Gedeputeerde Staten van de Provincie Noord-Brabant hebben op 11 maart 2008 een ontwerpbesluit 'Aanwijzing van de zeer kwetsbare gebieden in het kader van de Wet ammoniak en veehouderij' genomen. De ontwerp-kaart heeft ter inzage gelegen van 18 maart tot en met 28 april 2008. Op deze kaart worden de zeer kwetsbare gebieden aangegeven met daaromheen een zone van 250 meter. Aanleiding voor het besluit is de wijziging van de Wet ammoniak en veehouderij op 1 mei 2007. Verwachting is dat GS medio 2008 een definitief besluit neemt. Vervolgens moet het Ministerie van LNV nog goedkeuring verlenen (naar verwachting eind 2008). De (zeer) kwetsbare gebieden zijn zoals eerder in deze startnotie aangegeven weergegeven in bijlage 5.

Verordening waterhuishouding Noord-Brabant 2005

Deze verordening is vastgesteld op 1 februari 2005 en bevat onder andere regels met betrekking tot grondwateronttrekkingen en oppervlaktewaterbeheer. Hierin zijn onder andere beschermde gebieden waterhuishouding aangewezen (hoofdzakelijk GHS-natuur) en attentiegebieden (natte natuurgebieden en een zone van 500 meter daaromheen). Het beleid in deze gebieden is gericht op het verbeteren van de condities voor de natuur in de natte natuurgebieden en externe bescherming voor ingrepen die een ongewenste beïnvloeding van deze natuurwaarden kunnen hebben. Er is een hydrologisch standstill van toepassing in deze gebieden en de beschermingszone er om heen. In dit gebied mogen geen activiteiten plaatsvinden die een verslechtering van de hydrologische situatie in de natte natuurgebieden tot gevolg hebben. In de kleigebieden is een beschermingszone van 500 meter veelal te ruim. De waterschappen hebben deze zones daarom, op verzoek van en in overleg met de provincie, nader begrensd. De zones zijn op perceelsniveau begrensd en hebben de status van planologische doorwerking. Voor onttrekkingen met een pompcapaciteit van meer dan 10 m³ per uur is een vergunning Grondwaterwet vereist. Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant zijn bevoegd gezag. Vooroverleg met de provincie is noodzakelijk.

Ten aanzien van de voorgenomen activiteit

Uit Figuur 4.3 is gebleken van de onderhavige locatie niet is gelegen in een grondwaterbeschermingsgebied. Uit figuur 4.6 blijkt dat de inrichting eveneens niet is gelegen in een natte natuurgebieden noch in zone van 500 m daarom heen. Het voorgenomen plan vorm daarmee geen bedreiging voor de hydrologische situatie van de grondwaterbeschermingsgebieden. Voorts wordt er binnen de inrichting niet meer dan 10 m³ per uur water onttrokken aan de bodem. Een vergunning in het kader van de grondwaterwet is daarmee niet vereist.

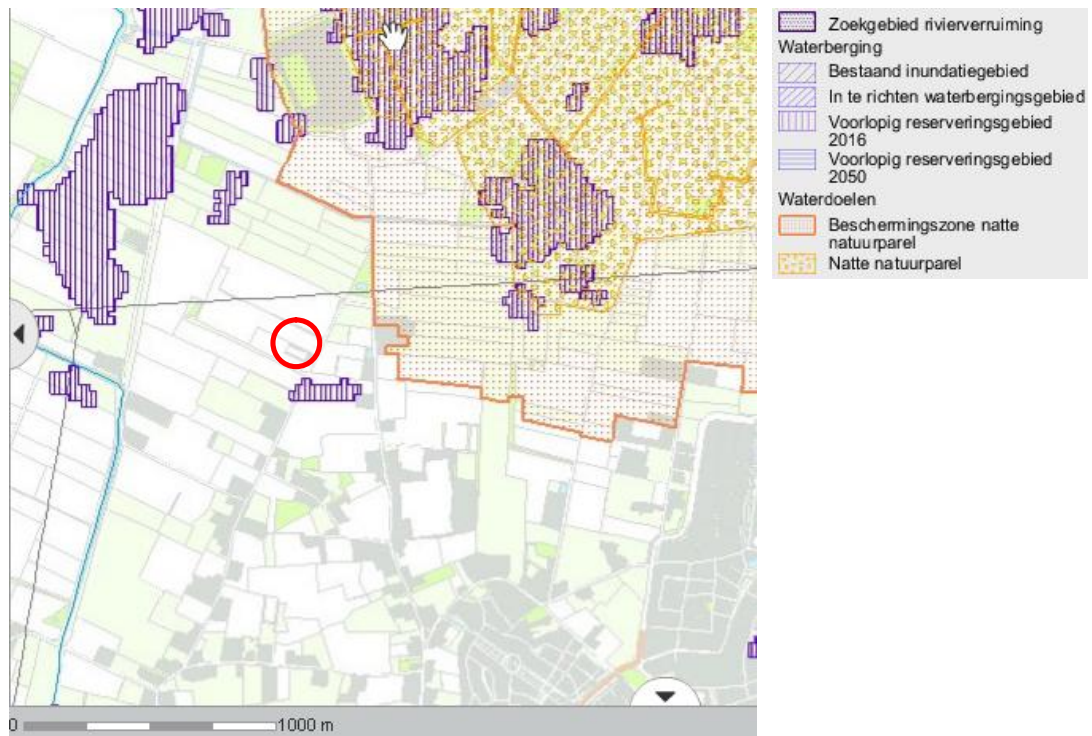
Waterbergingsgebieden

De waterbergingsgebieden zijn onder te verdelen in bestaande inundatiegebieden, in te richten waterbergingsgebieden en voorlopige reserveringsgebieden 2050/2016.

- *Inundatiegebieden:* Bestaande inundatiegebieden zijn gebieden die bij overvloedige neerslag in de bestaande situatie onder water zullen staan. Hier worden kapitaalintensieve ontwikkelingen tegengegaan. Deze gebieden zijn op perceelsniveau begrensd.
- *In te richten waterbergingsgebieden:* Voor in te richten waterbergingsgebieden hebben waterschappen concrete plannen om ze binnen de 1ste planperiode als waterbergingsgebied te realiseren. Daarbij gaat het om maatregelen waardoor het gebied geschikt wordt om tijdens overvloedige neerslag tijdelijk water te bergen en waardoor nieuwe kapitaalintensieve ontwikkelingen tegen worden gegaan. Deze locaties zijn concreet en op perceelsniveau begrensd.
- *Voorlopige reserveringsgebieden 2050/2016:* Dit zijn zoekgebieden waar waterberging gerealiseerd zou kunnen worden na de planperiode. Kapitaalintensieve ontwikkelingen zoals projectlocaties voor intensieve veehouderij zijn alleen mogelijk als uit een watertoets blijkt dat hierdoor de geschiktheid van het zoekgebied niet verloren gaat en de investering vanuit oogpunt van veiligheid en schaderisico's verantwoord is. Bestaande bedrijven houden hun normale ontwikkelingsmogelijkheden. Waterschap Brabantse Delta hanteert een periode tot 2016 in plaats van 2050. Dit werkt planologisch door naar het streekplan.

Ten aanzien van de voorgenomen activiteit

Uit figuur 4.6 blijkt dat de onderhavige locatie niet is gelegen in een waterbergingsgebied. Ten zuiden van de inrichting is een waterreserveringsgebied (2016) gelegen. De uit te voeren watertoets (zie beschrevene in paragraaf 4.5) zal rekening houden met dit reserveringsgebied.

Figuur 4.6. Waterdoelen in de omgeving

4.4 Gemeentelijk beleid

Bestemmingsplan Landelijk gebied

De onderhavige inrichting is gelegen binnen het ter plaatse vigerende bestemmingsplan buitengebied. De onderhavige inrichting is gelegen op het bouwperceel met de bestemming "Agrarisch gebied". De nieuwe bebouwing en activiteiten passen niet binnen het huidige bouwblok. Om de voorgenomen activiteit gestalte te kunnen geven zal het bestemmingsplan worden gewijzigd.

Verordening Wet geurhinder en veehouderij

Op 1 januari 2007 is de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) in werking getreden. Deze wet bevat standaardnormen voor de geurbelasting van veehouderijen op gevoelige objecten. De wet biedt daarnaast de mogelijkheid om van deze standaardnormen af te wijken (binnen een bepaalde bandbreedte), maar deze andere normen moeten dan wel in een gemeentelijke verordening worden vastgelegd. De gemeente Etten-Leur heeft er vooralsnog voor gekozen om geen aparte verordening op te stellen en daarmee aan te sluiten bij de normen zoals deze wettelijk zijn vastgelegd.

Welstandsnota Etten-Leur

Met ingang van 1 januari 2003 is de nieuwe woningwet van kracht. Deze wet vormt de juridische basis waarbinnen bouw aanvragen worden behandeld. Evenals in de oude wet is in de nieuwe Woningwet vastgelegd dat bouw aanvragen ook moeten worden getoetst aan redelijke eisen van de welstand. Op 17 mei 2004 is de Welstandsnota van de gemeente Etten-Leur vastgesteld door de gemeenteraad. Hierin staan criteria opgenomen over de toetsing van bouwplannen door de welstandscommissie.

4.5 Waterschap

Keur Waterschap Brabantse Delta

Het waterschap moet er voor zorgen dat er voldoende oppervlaktewater is en dat dit water een goede kwaliteit heeft. Om deze taak goed uit te voeren, zijn wettelijke regels nodig, ook op en langs het water. Deze regels staan in de zogenaamde Keur van het waterschap en gelden voor iedereen die woont of werkt binnen het gebied van Waterschap. Het Waterschap Brabantse Delta heeft haar keur vastgesteld in 29 juni 2005. In de keur staan geboden en verboden. Als een activiteit geen nadelige gevolgen voor de waterhuishouding oplevert en past binnen het beleid van het waterschap, is het mogelijk ontheffing te krijgen van één of meerdere verboden uit de Keur. De voorgenomen activiteit zal voldoen aan de regels van de keur. In het MER zal worden onderzocht of een ontheffing van de keur noodzakelijk is.

Watertoets

Met de watertoets wordt beoogd dat bij de (her)inrichting van de ruimte rekening wordt gehouden met de randvoorwaarden die het watersysteem stelt. Daarbij valt te denken aan voldoende ruimte voor water (berging, infiltratie, aan- en afvoer), voldoende aandacht voor effecten op de waterkwaliteit en het garanderen van de veiligheid (overstroming, wateroverlast), maar ook aan het ontwikkelen van natte natuur en het tegengaan van verdroging. Met de watertoets kunnen de negatieve effecten van ruimtelijke ingrepen op het watersysteem niet meer achteraf als een verrassing naar voren komen. De watertoets is vanaf november 2003 wettelijk verplicht voor streekplannen, streekplanuitwerkingen, regionale en gemeentelijke structuurplannen, bestemmingsplannen (inclusief artikel 11 procedures) en vrijstellingen op grond van artikel 19, lid 1, van de Wet op de Ruimtelijke Ordening. In het Besluit op de Ruimtelijke Ordening (BRO) is aangegeven dat in de toelichting bij genoemde plannen en besluiten een waterparagraaf moet zijn opgenomen. Bij de wijzigingsprocedure van het bestemmingsplan zal rekening worden gehouden met de watertoets.

5 Huidige situatie en autonome groei

5.1 Algemeen

Voor de beoordeling van de milieueffecten van de voorgenomen activiteit is het noodzakelijk de bestaande toestand van het milieu te kennen. De huidige situatie is de referentiesituatie (nul-situatie) waarin de huidige rechtgeldige situatie gehandhaafd blijft en geen verdere bedrijfsontwikkeling meer plaatsvindt. Daarnaast wordt een globale omschrijving gegeven van de te verwachten autonome ontwikkelingen die plaats zullen vinden. Bij de autonome ontwikkeling moet gedacht worden aan de toekomstige situatie waarbij de activiteit niet wordt uitgevoerd maar wel rekening wordt gehouden met de ontwikkeling van het gebied, de bedrijven rondom het gebied en de overheidsbesluiten die (gaan) gelden. De bestaande milieutoestand, inclusief de te verwachten autonome ontwikkeling gelden als referentiesituatie voor de beschrijving van de milieu-effecten van de voorgenomen activiteit.

5.2 Huidige situatie

Voor de inrichting aan Bankenstraat 61 is op 23 december 2005 een revisievergunning verleend als bedoeld in artikel 8.4 van de Wet milieubeheer. In paragraaf 2.2 staan de gegevens met betrekking tot de vigerende vergunning en aan te vragen vergunning nader toegelicht. Tevens wordt hiervan in bijlage 4 een overzicht gegeven. De huidige situatie ten aanzien van de emissie van ammoniak en geur is hieruit af te lezen. De hierbij horende ammoniakdepositie op de in de omgeving liggende (relevante) natuurgebieden is weergegeven in bijlage 6. Voorts is in bijlage 8 de bijbehorende geurbelasting op de in de omgeving liggende geurgevoelige objecten in de huidige situatie weergegeven. Een omschrijving van het plangebied is reeds beschreven in hoofdstuk 4. Naast deze kenmerken van de huidige (bestaande) situatie zullen in het MER gegevens worden verzameld en geanalyseerd van de concentratie van fijn stof, de bodem- en waterkwaliteit, de aanwezige flora en fauna en de geluidsbelasting naar de omgeving.

5.3 Autonome ontwikkeling

De IPPC-richtlijn verplicht de lidstaten van de Europese Unie om grote milieuvervuilende bedrijven te reguleren middels een integrale vergunning gebaseerd op de best beschikbare technieken (BBT). Per oktober 2007 moeten bestaande IPPC-bedrijven voldoen aan de verplichtingen van de richtlijn. In artikel 8.11, lid 3 van de Wet milieubeheer is opgenomen dat bij het verbinden van voorschriften aan een vergunning, moet worden uitgegaan van toepassing van de best beschikbare technieken (BBT) binnen een inrichting (ook niet-IPPC bedrijven). De voorgaande bepalingen zullen leiden tot een reductie van de emissies naar bodem, water en lucht. Dit kan worden beschouwd als een autonome ontwikkeling.

De totale stikstofdepositie vertoont al jaren een dalende trend. Tussen 1990 en 2003 is de stikstofdepositie met bijna 35% afgenomen (Natuurbalans 2006, MNP). Deze trend zal zich de komende jaren voortzetten, in elk geval tot 2015 (Alterra, 'Aanvullend onderzoek naar de effecten van de ammoniakdepositie op 5 habitatgebieden ten behoeve van het interim-toetsingskader Natura 2000 en ammoniak', 2007). Een belangrijke ontwikkeling op gebied van wetgeving vormt het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij (Besluit huisvesting). Met het Besluit huisvesting zal invullingen worden gegeven aan een generiek emissiebeleid voor heel Nederland. Het Besluit Huisvesting bepaalt dat dierenverblijven, waar emissiearme huisvestingssystemen voor beschikbaar zijn, op den duur emissiearm moeten zijn uitgevoerd. Uit het bovengenoemde Alterra-rapport (2007) blijkt dat onder andere de toepassing van het generieke emissiebeleid zal leiden tot een afname van de door deze bedrijven veroorzaakte stikstofbelasting op de natuurgebieden (als gevolg van toepassen emissiearme technieken). Dit kan worden beschouwd als een autonome ontwikkeling.

Vanwege de invoering van evenwichtsbemesting is de verwachting dat de gemiddelde depositie van ammoniak in z'n algemeenheid op de natuurgebieden in Noord Brabant zal dalen. Dit kan worden beschouwd als autonome ontwikkeling.

De hiervoor geschetste autonome ontwikkelingen zijn algemeen weergegeven voor de omgeving van de onderhavige locatie. In het MER zal van alle in paragraaf 5.2 genoemde kenmerken inzicht worden gegeven in de te verwachten (autonome) ontwikkeling. De autonome ontwikkelingen zullen derhalve in het MER specifiek worden uitgewerkt.

5.4 Referentiekader

In het MER zal de (uitgebreidere) beschrijving van de huidige situatie inclusief de autonome ontwikkeling het referentiekader vormen waaraan de effectbeschrijvingen worden gerelateerd. De te verwachten effecten worden beschreven in paragraaf 6.4 van deze startnotitie.

6 De gevolgen voor het milieu en het landschap

6.1 Inleiding

De milieueffecten van de voorgenomen activiteit (voorkeursalternatief) en die van de beschouwde alternatieven (studievarianten), worden voor het plan- en studiegebied in het milieueffectrapport beschreven. Het plangebied is het gebied waar de werkzaamheden zullen worden uitgevoerd en voorzieningen worden getroffen. Het studiegebied is het nader bepaalde gebied. Voor ieder milieuaspect dat beschreven wordt kan de grootte van het studiegebied verschillend zijn.

De huidige situatie en de autonome ontwikkeling (toekomstige situatie) in het studiegebied worden in het MER omschreven. Dit gegeven geldt als referentiepunt voor de effectvoorspelling. De gevolgen voor het milieu kunnen tijdelijk of permanent van aard zijn. De gevolgen voor het milieu worden besproken aan de hand van de te verkennen milieuaspecten. Deze milieuaspecten zullen in het MER nader worden uitgewerkt. Zowel de effecten tijdens de bouw (inclusief aanlegfase) als na die tijd zullen worden beschreven.

Op basis van de effectbeschrijving van de studievarianten wordt een meest milieuvriendelijk alternatief (MMA) samengesteld. Het MMA zal uitgaan van het toepassen van zoveel mogelijk milieuvriendelijke technieken en het compenseren van eventuele negatieve effecten. Bij deze afweging kan op een aantal technische aspecten worden ingegaan, zoals de plaatsing en dimensionering van luchtafzuig- en luchtwassystemen. Daarnaast kan ook de landschappelijke inpassing een specifiek aandachtspunt zijn voor het opstellen van het MMA. De aanvraag milieuvergunning is bij voorkeur gelijk aan het MMA. Daar waar dit niet mogelijk is, wordt dit beschreven en wordt gemotiveerd waarom wordt afgeweken van het MMA.

6.2 Voorkeursalternatief (VKA)

Deze startnotitie beschrijft het voornemen van het verplaatsen van het bedrijf aan de Meeuwisdijk naar de locatie Bankstraat 61. Ter uitvoering van dit voornemen wordt een nieuwe vleesvarkenstal gerealiseerd en aangesloten op een gecombineerde luchtwasser. Voorts worden de twee bestaande en rechtgeldige stallen aangesloten op een gecombineerde luchtwasser. Deze, in de voorliggende startnotitie beschreven, uitvoering van het voornemen kan worden beschouwd als het voorkeursalternatief.

6.3 Meest Milieuvriendelijke Alternatief (MMA) en overige alternatieven

De voorliggende startnotitie beschrijft het voornemen (voorkeursalternatief). Een toegevoegde waarde van een MER is gelegen in het geven van inzicht in de milieuconsequenties van het voorkeursalternatief ten opzichte van een Meest Milieuvriendelijk Alternatief (MMA) en eventuele andere alternatieven en een referentiesituatie. Het MMA gaat uit van de technisch gezien maximaal haalbare mogelijkheden en technieken ter bescherming en/of verbetering van het milieu. Op basis van de effectbeschrijving van verschillende studievarianten wordt in het MER een meest milieuvriendelijk alternatief (MMA) samengesteld. Bij de afweging om te komen tot het MMA wordt aandacht besteed aan de reductie van de uitstoot van ammoniak, van geur en van fijn stof. Hiertoe zullen in het MER naast het voorkeursalternatief 2 studievarianten worden beschreven:

- **Voorgenomen activiteit** : Combiwasser 85% NH₃ en 70% geurreductie (BWL 2006.14, Uniqfill Air BV)
- **Alternatief 1** : Combiwasser 85% NH₃ en 75% geurreductie (BWL 2007.01, Inno+)
- **Alternatief 3** : Biologische luchtwasser 70% NH₃ en 45% geurreductie met bouwkundig emissiearm ICV-stalsysteem (BWL 2007.03, Uniqfill Air BV + BB 99.02.070)

Naast de aandacht die besteedt zal gaan worden aan de reductie van de uitstoot van ammoniak, geur en fijn stof, zal bij de afweging om te komen tot het MMA aandacht worden besteed aan de aspecten beschreven in de navolgende paragraaf 6.4. Zowel bij het voorkeursalternatief als bij de overige alternatieven komen deze aspecten aan de orde.

Van de gekozen voorgenomen activiteit en alternatieven wordt verwacht dat deze ook vergunbaar zijn. De alternatieven dienen ook reëel te zijn. Bij toepassing van alle luchtwassers zal voldoende ammoniak gereduceerd worden om de toename naar de omgeving zoveel mogelijk te beperken. Om een goed leefklimaat te behouden zal de emissie van fijn stof zoveel mogelijk beperkt moeten worden. Voorts is in de huidige situatie de belasting van geur naar de omgeving overbelast. Met het voorgenomen plan wordt deze overbelaste situatie opgeheven. Om dit te bewerkstelligen is een hoge geurreductie noodzakelijk. Daarom zijn we verschillende combiwassers gekozen met elk een hoge geurreductie. Voorts hebben de combiwassers als voordeel dat naast de hoge geurreductie tevens ammoniak en fijn stof in grote mate worden afgevangen. De initiatiefnemer heeft de voorkeur voor leverancier Uniqfill Air BV, waardoor deze combiwater als voorgenomen activiteit is gekozen.

Naast de gekozen combiwassers zijn nog twee andere combiwassers erkend, te weten de combiwater van Dorset (BWL 2007) en van Big Dutch (BWL 2006.15). De luchtwasser van Dorset heeft dezelfde specificaties als die van Inno+ waardoor het weinig meerwaarde heeft deze als alternatief in het MER te betrekken. De Big Dutch heeft weliswaar een hogere geurreductie (85%) maar heeft een lager reducerend vermogen ten aanzien van de emissie van ammoniak (slechts 70% ten opzichte van 85%). Met de combiwater van Uniqfill kan de overbelaste situatie ten aanzien van geur worden opgeheven. Deze verwachting geldt ook voor de Inno+ water. Voorts hebben deze combiwassers het voordeel dat ook de emissie van ammoniak en fijn stof in grote mate wordt afgevangen. Een integrale reductie is hiermee mogelijk. Ook met de Big Dutch zal naar verwachting de overbelaste situatie ten aanzien van geur ongedaan kunnen worden gemaakt. De emissie van ammoniak zal bij toepassing van deze water toe gaan nemen ten aanzien van de voorgestelde combiwassers. Er is daarom gekozen om de Big Dutch niet als alternatief op te nemen in het MER.

De dubbele geurreductie (bij een bouwkundig emissiearm stalsysteem in combinatie met luchtwassers) is voor wat betreft de toepassing van combiwassers niet in de Regeling geurhinder en veehouderij erkend. Aangezien deze combinatie wettelijk gezien geen extra geurreductie oplevert is deze combinatie niet opgenomen als extra alternatief. Chemische luchtwassers met 95% ammoniakreductie vallen af, aangezien deze maar 30% geur reduceren. Zelfs in combinatie met een bouwkundig emissiearm stalsysteem zal onvoldoende geur gereduceerd worden om te leiden tot een vergunbare situatie. Reden hiervoor is dat in de huidige situatie al sprake is van een overbelaste situatie. Biologische luchtwassers reduceren meer geur dan chemische wassers. Tevens is de dubbele geurreductie voor deze wassers voor vleesvarkens wel erkend. Er is daarom tevens gekozen voor een alternatief met een biologische luchtwasser in combinatie met een bouwkundig emissiearm systeem. In het MER zal worden onderzocht of de dubbele reductie van het bouwkundig emissiearm ICV-systeem in combinatie met een biologische luchtwasser voldoende geur reduceert om een vergunbare situatie te creëren. Indien dit mogelijk blijkt zal ook voor dit alternatief de overige te verwachten effecten in beeld worden gebracht.

6.4 Verwachte effecten

Algemeen

In het MER zullen de positieve en negatieve effecten van de alternatieven worden beschreven. Per milieuaspect wordt een aantal concrete criteria geformuleerd op basis waarvan de effecten worden beschreven en beoordeeld aan de hand van gangbare normen. Indien uit inspraak blijkt dat er nog aanvullende belangrijke effecten zijn, zullen deze eveneens in het MER aan de orde komen. Bij de beschrijving van de milieueffecten in het MER wordt het studiegebied, oftewel het gebied waarbinnen het effect zou kunnen optreden, aangegeven. De mate van detaillering van een effectbeschrijving is gerelateerd aan het belang daarvan voor de besluitvorming en zal per effectparameter verschillen. Uitgangspunt is een kwantificering van het milieueffect waar mogelijk.

In het MER worden de effecten van de alternatieven onderling én met de effecten die bij de autonome ontwikkeling (niet realiseren van het initiatief) optreden, vergeleken. De effecten/het effectniveau van de autonome ontwikkeling, dient als referentie bij de effectbeoordeling van de andere alternatieven. De vergelijkingsmethode wordt in het MER aangegeven.

Verkenning milieuaspecten

In het MER zal worden onderzocht welke milieueffecten zullen optreden als gevolg van de uitbreiding van de onderhavige inrichting. De effecten die te verwachten zijn voor het milieu kunnen in meerdere gedeelten worden opgesplitst, waaronder de aspecten landschap, ammoniak, natuur, geur, IPPC-toets en toepassen best beschikbare technieken (BBT), luchtkwaliteit, geluid, verkeersaantrekkende werking, mest, afvalstoffen en afvalwater, energie- en waterverbruik, externe veiligheid en calamiteiten. Onderstaand geeft deze startnotitie een beknopte verkenning van de in het MER in beschouwing te nemen milieuaspecten en de wijze van beoordeling daarvan.

Landschap

De effecten op het landschap hebben met name betrekking op de wijziging van het vergezicht en de relatie tussen landschap en activiteit. De volgende punten zullen worden beoordeeld in het MER:

- de inpasbaarheid van het gebouw in zijn omgeving;
- erfbeplanting in relatie tot het totale landschap;
- het effect van de voorgenomen activiteit op het landschap in de omgeving.

Ammoniak en natuur

De te verwachten effecten van ammoniak op de verschillende natuurgebieden wordt per alternatief in beeld gebracht. Hierbij wordt rekening gehouden met de huidige achtergrondconcentratie en de bijdrage van het bedrijf.

Geur

De te verwachten geurhinder ter plaatse van geurgevoelige objecten zal in het MER per alternatief beschreven worden. In het MER zal de toetsing aan de wettelijke normen plaatsvinden. Tevens zal de cumulatieve geurhinder in beeld worden gebracht.

IPPC-richtlijn en BBT

De voorgenomen activiteit valt onder de werking van de IPPC-richtlijn, aangezien de voorgenomen dieraantallen de drempelwaarden overschrijden. In het MER zal een IPPC-toets uitgevoerd worden en zal beoordeeld worden of de best beschikbare technieken worden toegepast.

Luchtkwaliteit (fijn stof en NOx)

De te verwachten fijn stof en NOx uitstoot als gevolg van de voorgenomen activiteit en alternatieven wordt middels een luchtkwaliteitsonderzoek in beeld gebracht. Hierbij wordt rekening gehouden met de aanwezige achtergrondconcentratie en het aantal overschrijdingen van de grenswaarde op jaarbasis.

Geluid

De te verwachten geluidsbelasting als gevolg van de voorgenomen activiteit en alternatieven wordt middels een akoestisch onderzoek in beeld gebracht. In het MER zal worden beschreven wat de geluidsbelasting zal zijn van de binnen de inrichting aanwezige installaties alsmede de verrichte werkzaamheden en activiteiten voor zowel de dagperiode, als avondperiode en de nachtperiode. Tevens wordt de verkeersaantrekkende werking bij dit onderzoek betrokken (indirecte hinder). Bij de afweging naar het MMA zal in het MER ook aandacht worden besteed aan een dussdanige opstelling van voer silo's c.q. bunkers dat een een te leveren vracht in een keer gelost kan worden.

Mest

Door de productie van mineralen op het bedrijf is het noodzakelijk de gevolgen hiervan in kaart te brengen. In het MER wordt nagegaan wat hier de effecten van zullen zijn voor de omgeving.

Afvalstoffen

Eerst wordt gekeken hoeveel afval geproduceerd wordt op het bedrijf en vervolgens wordt gekeken hoe het afval wordt afgevoerd. In kaart wordt gebracht welke afvalstoffen op het bedrijf vrijkomen (plastic, restanten geneesmiddelen, huisvuil, chemische middelen, olie, spuiwater) en welke afvalstoffen op het bedrijf gescheiden of hergebruikt kunnen worden. Afvalscheiding en afvalpreventie zijn hierin het uitgangspunt.

Water

Ten aanzien van afvalwater zal worden gekeken hoeveel afvalwater vrijkomt, waar het afvalwater vrijkomt en waar het naar toe gaat. In het kader van de herziening van het bestemmingsplan zal een watertoets worden uitgevoerd. De voorgenomen activiteit zal voldoen aan de regels van de keur van het Waterschap Brabantse Delta. In het MER zal worden onderzocht of een ontheffing van de keur noodzakelijk is.

Energie- en waterverbruik

In het MER zal het energie- en waterverbruik als gevolg van de voorgenomen activiteit en de alternatieven in kaart worden gebracht. Preventie en duurzaamheid speelt hierbij een belangrijke rol. Gezien de proactieve rol van de gemeente Etten-Leur wat betreft duurzaamheid zal op verzoek van de gemeente Etten-Leur ook bij de afweging naar het MMA aandacht worden besteed de toepassing van zonnepanelen en warmtepompen.

Externe Veiligheid

In het MER zullen de relevante externe veiligheidsaspecten van zowel de voorgenomen activiteit als de alternatieven in kaart worden gebracht. Hierbij moet gedacht worden aan het opslaan en het bezigen van gevaarlijke stoffen in emballage (zoals zwavelzuur), in tanks (zoals dieselolie) en in drukhouders (zoals propaan).

Calamiteiten

Binnen dit onderdeel wordt bekeken welke calamiteiten zich voor kunnen doen, wat de gevolgen kunnen zijn en wat de mogelijke preventieve maatregelen zijn. De volgende situaties worden in beeld gebracht:

- stroomstoringen;
- brand;
- besmettelijke dierziektes;
- ongevallen met gevaarlijke stoffen in emballage, in tanks en in drukhouders;

6.5 Leemten in kennis

In het MER zal worden aangegeven welke leemten in kennis van invloed zijn op de effectbeoordeling. Hier wordt vermeld welke informatie ontbreekt en wat de invloed hiervan is op de beschouwde voorgenomen activiteit en alternatieven. Aangegeven wordt hoe relevant de ontbrekende informatie is voor de besluitvorming. Op deze manier kan in de besluitvorming rekening worden gehouden met de tekortkomingen en beperkingen in de gebruikte informatie.

6.6 Evaluatie

In het MER zal aandacht worden besteed aan evaluatieonderwerpen en -methoden. Met de evaluatie kan worden getoetst in hoeverre de daadwerkelijk optredende effecten overeenkomen met de in het MER voorspelde effecten. Wanneer de daadwerkelijke effecten afwijken van de voorspelde effecten, kan het evaluatieprogramma het bevoegd gezag aanleiding geven om effect te reduceren of ongedaan te maken. Tevens kan evaluatie gericht zijn op het verzamelen van informatie voor de geconstateerde leemte in kennis.

Bijlagen

1. Kadastrale kaart;
2. Foto's locatie voorgenomen activiteit;
3. Procedureschema;
4. Bedrijfsontwikkelingsplan;
5. Gevoelige gebieden;
6. Ammoniakdepositie huidige situatie;
7. Ammoniakdepositie aangevraagde situatie;
8. Geurbelasting huidige situatie;
9. Geurbelasting aangevraagde situatie;
10. Toelichting variabelen V-stacks en Agro-stacks
11. Leaflets stalsystemen van de voorgenomen activiteit
12. Milieutekening

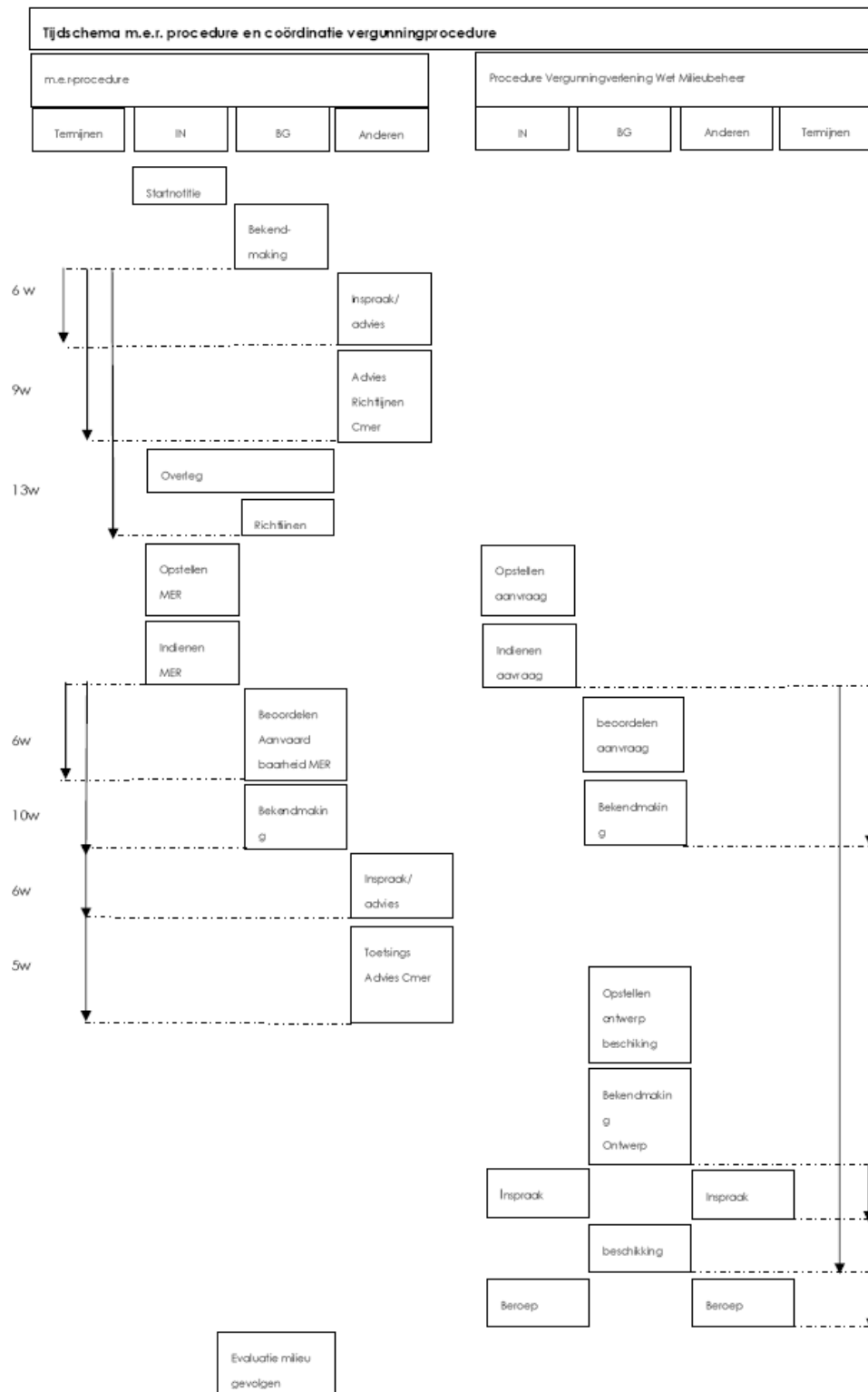
Bijlage 1: Kadastrale situatieschets

Bijlage 2: Foto's Locatie voorgenomen activiteit

Bijlage 3: Procedureschema m.e.r.

Bijlage 4: Bedrijfsontwikkelingsplan

Verleende rechtsgeldige situatie

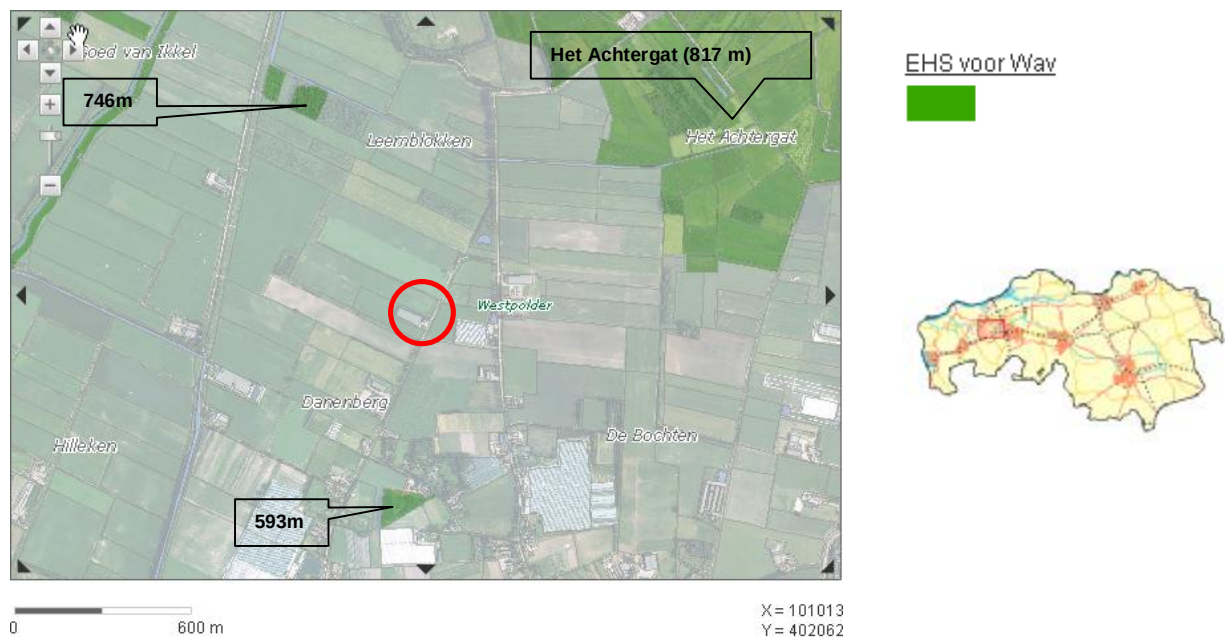
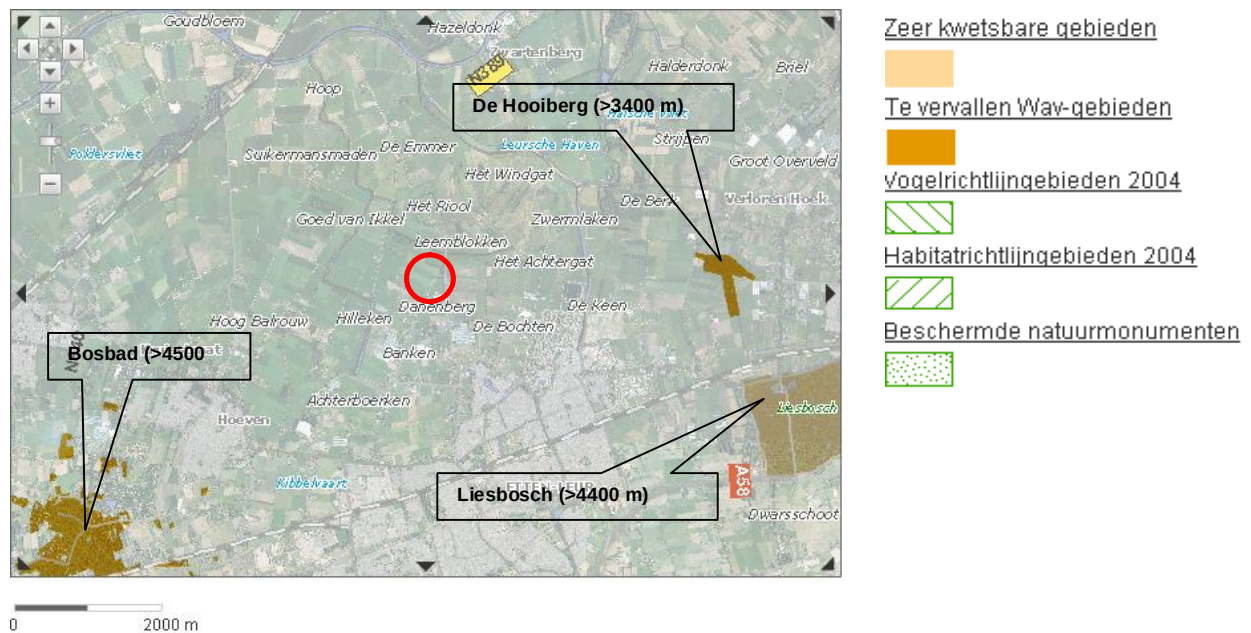
EP	Stal	Huisvestingsysteem	Diercategorie	Rav-code	Aantal dieren	Ammoniakemissie		Geuremissie	
						NH ₃ -factor	Totaal NH ₃	Geur-emissie-factor	Totaal geur
A	1	vleesvarkens < 0,8 spoelg	vleesvarkens	d3.2.13.1	2.520	1,200	3.024,0	23,00	57.960,0
B	2	vleesvarkens > 0,8 chem was 95%	vleesvarkens	d3.2.14.2	2.160	0,180	388,8	16,10	34.776,0
							3.412,8		92.736,0

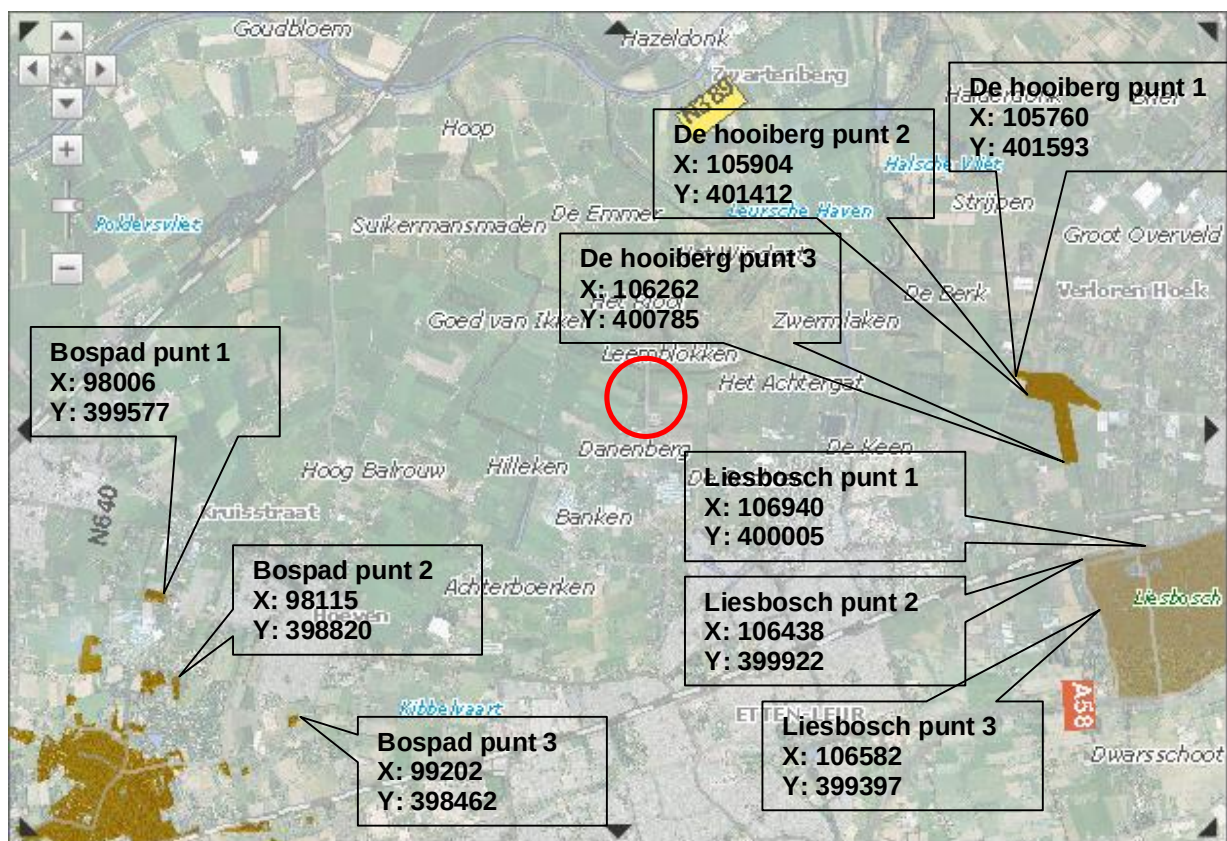
Aangevraagde situatie

EP	Stal	Huisvestingsysteem	Diercategorie	Rav-code	Aantal dieren	Ammoniakemissie		Geuremissie	
						NH ₃ -factor	Totaal NH ₃	Geur-emissie-factor	Totaal geur
A	1	vleesvarkens < 0,8 combi (BWL 2006.14)	vleesvarkens	d3.2.15.1.1	2.160	0,380	820,8	6,90	14.904,0
B	2	vleesvarkens > 0,8 combi (BWL 2006.14)	vleesvarkens	d3.2.15.1.2	2.304	0,530	1.221,1	6,90	15.897,6
C	3	vleesvarkens > 0,8 combi (BWL 2006.14)	vleesvarkens	d3.2.15.1.2	3.480	0,530	1.844,4	6,90	24.012,0
							3.886,3		54.813,6

Bijlage 5: Gevoelige natuurgebieden

In de omgeving van de onderhavige inrichting zijn een aantal gevoelige natuurgebieden gelegen. De situering van deze gebieden ten opzichte van de bestaande inrichting is weergegeven in onderstaande figuren. Hierbij is de naam van het gebied, de aard van het gebied en de afstand van de onderhavige inrichting tot aan dit gebied vermeld.

0 2000 m

Bijlage 6: Ammoniakdepositie huidige situatie

Naam van de berekening: Bankenstraat 61, Bestaande situatie

Gemaakt op: 9-06-2008 20:04:36

Zwaartepunt X: 102,100 Y: 401,100

Cluster naam: Bankenstraat 61, Etten-leur, bestaand

Berekende ruwheid: 0,27 m

Emissie Punten:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Hoogte	Gem.geb. hoogte	Diam.	Uittr. snelheid	Emissie
1	Stal 1	102 126	401 108	3,7	4,2	0,6	4,00	3 024
2	Stal 2	102 043	401 150	7,7	4,8	4,0	1,48	389

Gevoelige locaties:

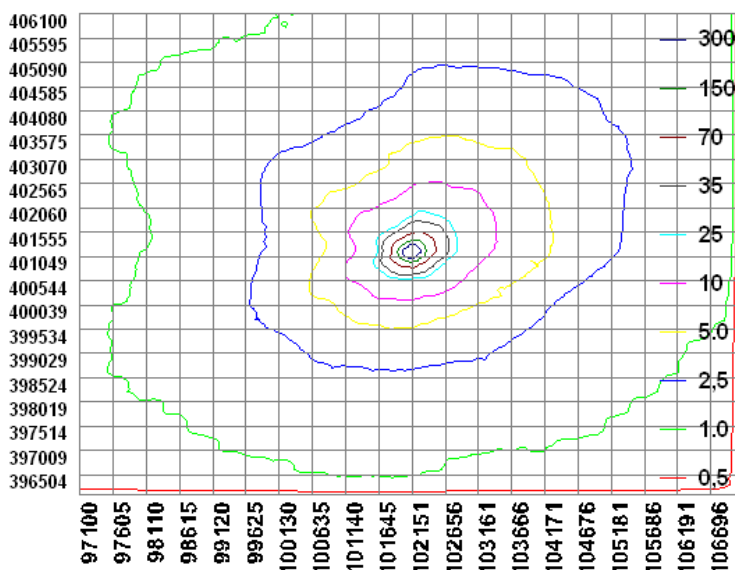
Volgnummer	Naam	X coördinaat	Y coördinaat	Depositie
1	De hooiberg punt 1	105 760	401 593	2,14
2	De hooiberg punt 2	105 904	401 412	1,94
3	De hooiberg punt 3	106 262	400 785	1,55
4	Liesbosch punt 1	106 940	400 005	1,04
5	Liesbosch punt 2	106 438	399 922	1,09
6	Liesbosch punt 3	106 582	399 397	0,99
7	Bospad punt 1	98 006	399 577	1,00
8	Bospad punt 2	98 115	398 820	1,19
9	Bospad punt 3	99 202	398 462	1,17

Details van Emissie Punt: Stal 1 (30)

Volgnr.	Code	Type	Aantal	Emissie	Totaal
1	D 3.2.13.1	vleesvarkens	2520	1.2	3024

Details van Emissie Punt: Stal 2 (31)

Volgnr.	Code	Type	Aantal	Emissie	Totaal
1	D 3.2.14.2	vleesvarkes	2160	0.18	388.8

Bijlage 7: Ammoniakdepositie voorgenomen activiteit

Naam van de berekening: Banken aanvraag aangepast jul 08

Gemaakt op: 7-07-2008 23:28:55

Zwaartepunt X: 102,100 Y: 401,100

Cluster naam: Bankenstraat 61, etten-leur, aanvraag

Berekende ruwheid: 0,27 m

Emissie Punten:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Hoogte	Gem.geb. hoogte	Diam.	Uittr. snelheid	Emissie
1	EP A	102 064	401 122	8,0	5,6	5,0	2,00	2 042
2	EP C	102 067	401 119	8,0	5,6	4,4	1,96	1 844

Gevoelige locaties:

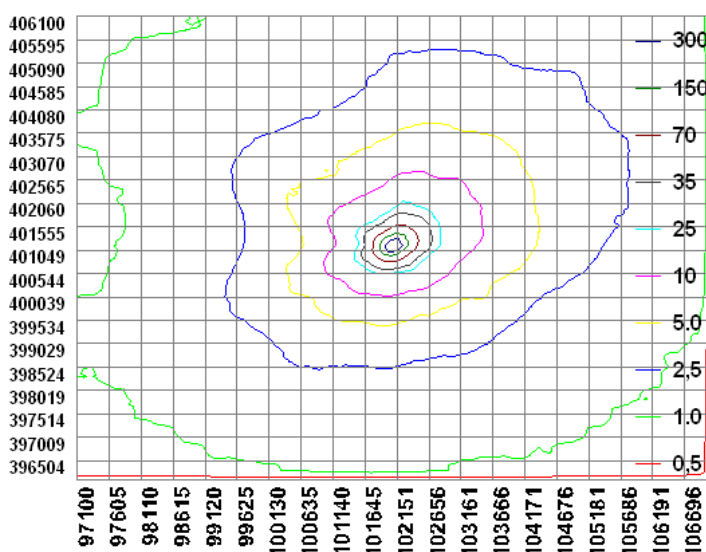
Volgnummer	Naam	X coördinaat	Y coördinaat	Depositie
1	Bospad punt 1	98 006	399 577	1,15
2	Bospad punt 2	98 115	398 820	1,38
3	Bospad punt 3	99 202	398 462	1,49
4	De hooiberg punt 1	105 760	401 593	2,37
5	De hooiberg punt 2	105 904	401 412	2,15
6	De hooiberg punt 3	106 262	400 785	1,74
7	Liesbosch punt 1	106 940	400 005	1,16
8	Liesbosch punt 2	106 438	399 922	1,22
9	Liesbosch punt 3	106 582	399 397	1,11

Details van Emissie Punt: EP A (67)

Volgnr.	Code	Type	Aantal	Emissie	Totaal
1			2160	0.38	820.8
2			2304	0.53	1221.12

Details van Emissie Punt: EP C (68)

Volgnr.	Code	Type	Aantal	Emissie	Totaal
1			3480	0.53	1844.4

Bijlage 8: Geurbelasting huidige situatie

Naam van de berekening:

Gemaakt op: 27-03-2007 15:08:49

Rekentijd: 0:00:05

Naam van het bedrijf: Banken BV, Bankenstraat 61, Etten Leur

Berekende ruwheid: 0,090 m

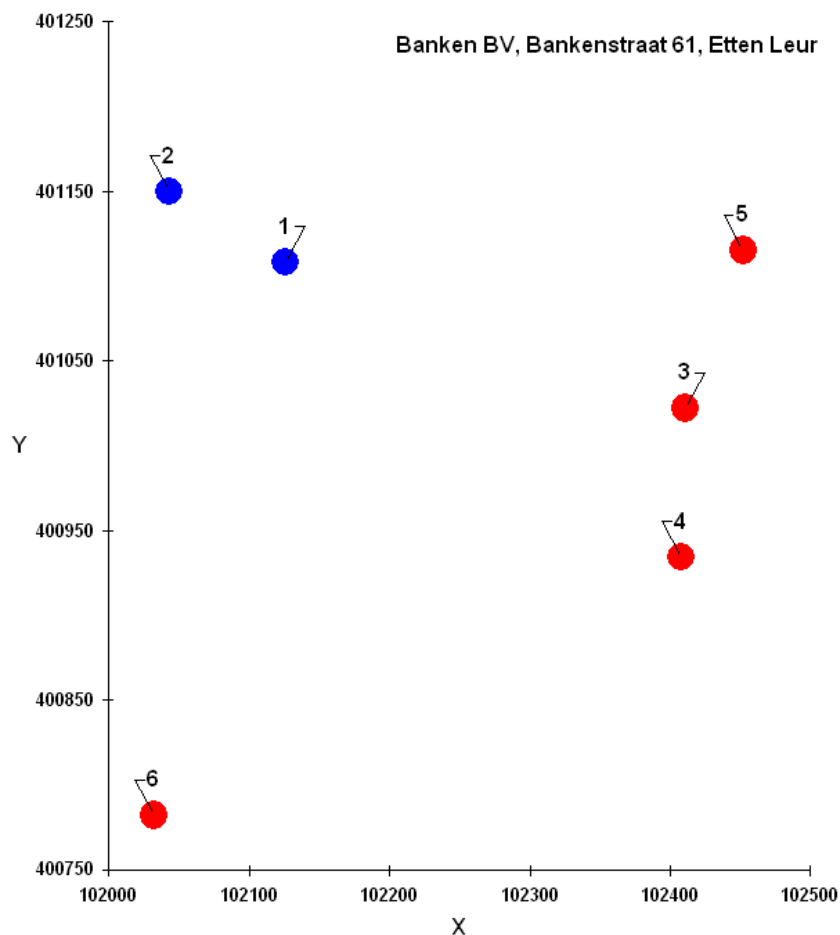
Meteo station: Schiphol

Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	Gem.geb. hoogte	EP Diam.	EP Uitr. snelh.	E-Aanvraag
1	A stal 1	102 126	401 108	3,7	4,2	0,6	4,00	57 960
2	B stal 2	102 043	401 150	7,7	4,8	4,0	1,48	34 776

Geur gevoelige locaties:

Volgnummer	GGLID	Xcoördinaat	Ycoördinaat	Geurnorm	Geurbelasting
3	Haansberg 67	102 411	401 022	8,00	10,46
4	Haansberg 63	102 408	400 934	8,00	9,11
5	Haansberg 146	102 452	401 115	8,00	9,10
6	Bankenstraat 41	102 032	400 782	8,00	10,02

Bijlage 9: Geurbelasting voorgenomen activiteit

Gegenereerd op: 4-07-2008 met V-STACKS Vergunning Release 1/12/2006 versie 1.1 (c) KEMA Nederland B.V.

Naam van de berekening: Banken aanvraag wassers bij elkaar

Gemaakt op: 4-07-2008 16:09:25

Rekentijd: 0:00:04

Naam van het bedrijf: Banken B.V. Bankenstraat 61 Etten Leur

Berekende ruwheid: 0,090 m

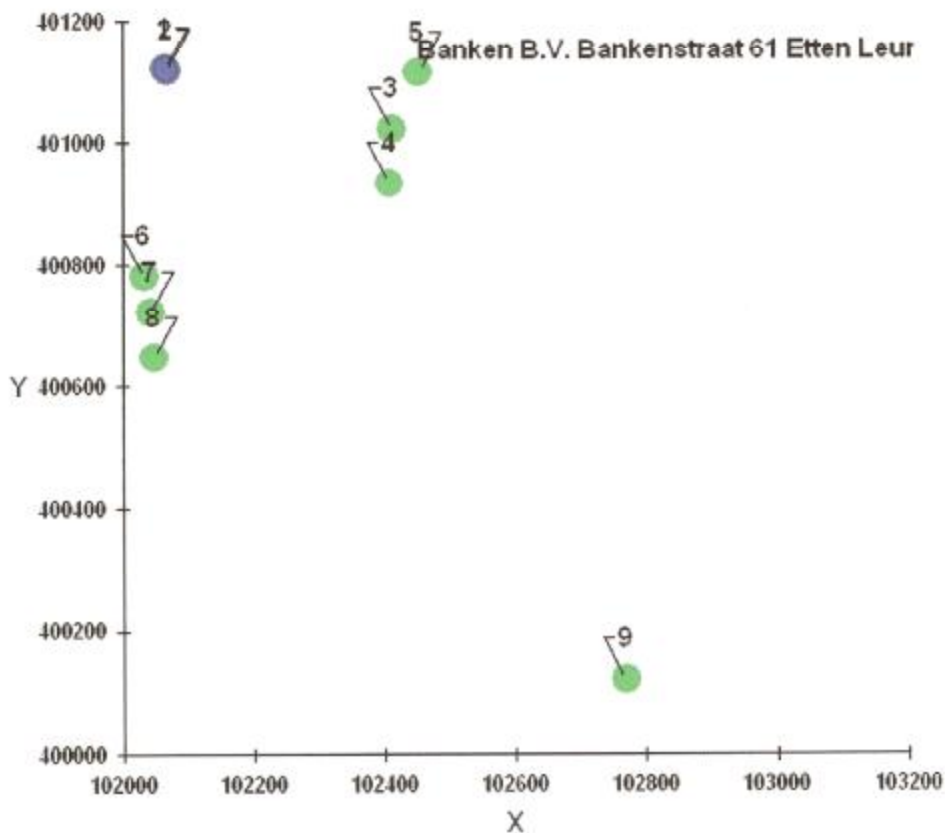
Meteo station: Schiphol

Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	Gem.geb. hoogte	EP Diam.	EP Uittr. snelh.	E-Aanvraag
1	A stal 1	102 064	401 122	8,0	5,6	5,0	2,00	30 802
2	C stal 3	102 067	401 119	8,0	5,6	4,4	1,96	24 012

Geur gevoelige locaties:

Volgnummer	GGLID	Xcoördinaat	Ycoördinaat	Geurmorm	Geurbelasting
3	Haansberg 67	102 411	401 022	8,00	6,55
4	Haansberg 63	102 408	400 934	8,00	6,38
5	Haansberg 146	102 452	401 115	8,00	5,40
6	Bankenstraat 41	102 032	400 782	8,00	7,90
7	Bankenstraat 80	102 042	400 723	8,00	6,47
8	Geerstraat 44	102 047	400 648	8,00	4,70
9	Beelgaarde 2	102 768	400 120	2,00	1,16

Bijlage 10: Toelichting variabelen V-stacks en Agro-stacks

Dieraantallen en systemen			Huisvestingssysteem		4871 NE Eetten-Leur		Diercategorie	Aantal		Ammoniak**			Geur***		
		emissie punt	Groen label		Code**			dier-plaatsen	aanwezige dieren	kg NH ₃ per dierplaats	totaal kg NH ₃	Oue/sec per dier	totaal Oue/sec		
1	A	veesvarkens < 0,8 gecombineerd luchtwassysteem 85% (BWL 2006.14) veesvarkens > 0,8 gecombineerd luchtwassysteem 85% (BWL 2006.14) veesvarkens > 0,8 gecombineerd luchtwassysteem 85% (BWL 2006.14)			d3.2.15.1.1viv	veesvarkens		2160	2160	0,380	820,800	6,90	14904,00		
2	A				d3.2.15.1.2viv	veesvarkens		2304	2304	0,530	1221,120	6,90	15897,60		
3	C				d3.2.15.1.2viv	veesvarkens		3480	3480	0,530	1844,400	6,90	24012,00		
										totaal NH ₃			totaal Oue/sec		
										bedrijf :			3886,320	bedrijf :	54813,6

** De vermelde codes en normen zijn genomen uit de RAV, laatst gewijzigd 14 mei 2007

** De vermelde codes en normen zijn genomen uit de RAV, laatst gewijzigd 14 mei 2007

*** De vermelde normen zijn genomen uit de RGV van 18 juli 2007

Ventilationsnormen

stal nr.	emissie punt	V-stacks standaard ventilatienormen m3 ventilatie	totaal	werkelijke ventilatie m ³	totaal ventileren
1	A	31	66960	80	172800
2	A	31	71424	80	184320
3	C	31	107880	80	278400

Bijlage 11: Leaflets stalsystemen voorgenomen activiteit

Postbus 70
2280 AB Rijswijk
tel. 070 4144700
fax 070 4144702

Groen Labelnummer:	BB 99.02.070
Toegekend op:	18 februari 1999
Vervangt nummer:	n.v.t.
Geldigheid voor het systeem:	Tot herroeping door het Bestuur van de Stichting Groen Label
Naam van het systeem:	Mestkelders met (water- en) mestkanaal, de laatste met schuine putwand(en) en met andere dan metalen driekantroosters
Diercategorie:	Vleesvarkens

Korte omschrijving van het stalsysteem:

De ammoniakuitstoot wordt beperkt door verkleining van het mestoppervlak per dierplaats. Aan de achterkant wordt de mest opgevangen in een breed mestkanaal, voorzien van een roostervloer en schuine putwand(en).

Eisen aan de uitvoering:

- 1) Mestkanaal
 - a. de breedte van het mestkanaal dient minimaal 1,10 meter te zijn;
 - b. het emitterend mestoppervlak mag:
 - maximaal 0,18 m² per dierplaats bedragen, of;
 - meer dan 0,18 m² per dierplaats bedragen, maar moet dan kleiner zijn dan 0,27 m² per dierplaats;
 - c. het emitterend oppervlak van het mestkanaal moet worden beveiligd door een overloop;
 - d. het roosteroppervlak boven het mestkanaal moet gelijk zijn aan of groter zijn dan het roosteroppervlak boven het waterkanaal;
 - e. het mestkanaal mag niet in verbinding staan met het waterkanaal of andere kanalen (bijvoorbeeld met het kanaal onder de dichte bolle vloer of onder de schuine wand);
 - f. de schuine wand dient gemaakt te zijn van niet mest aanhechtend materiaal (bijvoorbeeld polyethyleen/polypropyleen, roestvast staal of materiaal voorzien van een coating);
 - g. de wand tegen de bolle vloer dient uitgevoerd te worden onder een helling die ligt in de range van 45° tot en met 90° ten opzichte van de putvloer;
 - h. de schuine wand tegen de achtermuur is niet vereist, indien wel toegepast dient de wand een helling van minimaal 60° ten opzichte van de putvloer te hebben;
 - i. de montage van een schuine wand dient vloestofdicht te gebeuren;
 - j. ook is het mogelijk om een goot toe te passen.
- 2) Hokuitvoering en roostervloer
 - a. er zijn twee soorten hokuitvoeringen mogelijk:
 - het hok wordt uitgevoerd met gedeeltelijk rooster, waarbij het hok vooraan bestaat uit een dichte vloer. Achterin het hok bevindt zich het mestkanaal. Het mestkanaal moet worden voorzien van schuine putwand(en) en een rooster;
 - het hok wordt uitgevoerd met in het midden een bolle vloer. Aan de voorkant bevindt zich een kanaal voorzien van een rooster. Het is toegestaan om dit kanaal als een zogenaamd waterkanaal uit te voeren. Aan de achterkant wordt de mest opgevangen in een mestkanaal, voorzien van een rooster.
 - b. indien het voorste kanaal als een zogenaamd waterkanaal wordt uitgevoerd, dan geldt voor het voorste kanaal:
 - het voorste kanaal mag zowel met als zonder goot en schuine putwand(en) worden uitgevoerd;
 - het roosteroppervlak boven het waterkanaal mag nooit groter zijn dan het roosteroppervlak boven het mestkanaal;
 - de breedte van het wateroppervlak mag niet meer bedragen dan 0,60 meter. Om dit te realiseren kan het waterkanaal worden uitgevoerd met een schuine wand tegen de bolle vloer. Deze dient uitgevoerd te worden onder een helling die ligt in de range van 45° tot en met 90° ten opzichte van de putvloer. Ook is het mogelijk om twee schuine wanden in het waterkanaal te gebruiken of een goot.
 - het waterkanaal mag niet in open verbinding staan met mestkanalen;
 - na elke mestrondte dient het waterkanaal afgelaten te worden waarna het hok gereinigd kan worden;
 - na reiniging en voor aanvang van een nieuwe ronde moet het waterniveau in het waterkanaal minimaal 0,10 meter zijn.
 - c. Voor beide type hokuitvoering geldt:
 - het hok mag worden uitgerust met een brij- of droogvoerbak of met een (dwars)trog;
 - de hokafscheiding kan open of dicht worden uitgevoerd;
 - per dierplaats dient een dicht vloeroppervlak van minimaal 0,3 m² aanwezig te zijn.
- 3) Mestafvoer:
 - a. voor de afvoer van de mest uit het mestkanaal moet een rioleringsstelsel worden aangebracht, zodat de mest frequent en restloos uit de mestkanalen kan worden afgevoerd;
 - b. de doorsnede van de afvoeropening dient minimaal 150 mm te zijn, de afvoerbuisdiameter minimaal 200 mm;
 - c. verder dient de afvoer van mest zodanig te zijn gewaarborgd dat het emitterend mestoppervlak nooit groter wordt dan 0,18 m² respectievelijk 0,27 m² per dierplaats. Dit moet worden gerealiseerd middels een overloop met een minimale doorlaat van 75 mm waarvan de instroomopening zichtbaar in het mestkanaal is aangebracht. Voorts moet de overloop zijn voorzien van een stankafsluiter. De overloop mag niet worden aangesloten op de hoofdleiding van het rioleringsstelsel;
 - d. in het afvoersysteem van het waterkanaal moet een (centrale) afsluiter worden aangebracht die vloestofdicht en mestbestendig is. Bij gesloten afsluiter moet het water in het waterkanaal worden vastgehouden. De afsluiter mag niet door de opwaartse druk van mest worden geopend;
 - e. het rioleringsstelsel heeft per mestkanaal een centrale afsluiter. Deze afsluiter moet vloestofdicht afsluiten en mestbestendig zijn. Voorts mag een gesloten afsluiter niet door de opwaartse druk van mest worden geopend;
 - f. de buizen van het rioleringsstelsel dienen vervaardigd te zijn van PVC en te voldoen aan de KOMO, BRL 2001 (NEN 7045). De hulpstukken dienen geproduceerd te zijn volgens NEN 7046. Buizen en hulpstukken dienen tevens te voldoen aan sterkteklasse 41. De rubberen ringen voor het koppelen van de buizen en hulpstukken dienen van het type SBR te zijn en te voldoen aan BRL 2013 "Rubberingen en flenspakkingen voor verbindingen in drinkwater en afvalwaterleidingen". Alle verbindingen voor het koppelen van buizen en hulpstukken dienen met manchetten te gebeuren. Controle op vloestofdichtheid dient te gebeuren voor het betonstorten d.m.v. het vullen van de afdelingsleiding met water.

Eisen aan het gebruik:

Na elke ronde dienen de kanalen afgelaten te worden, waarna het hok gereinigd kan worden. Na reiniging dient het waterniveau in het waterkanaal minimaal 0,10 meter te bedragen. Verder dienen de schuine wand(en) in het mestkanaal na elke ronde schoongespoten te worden.

Nadere bijzonderheden:

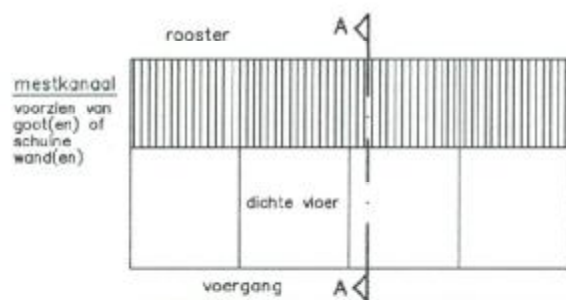
- 1) De aanvrager noemt dit stalsysteem "IC-V systeem met andere dan metalen driekantroosters".
- 2) De beslissing van het Bestuur is genomen op basis van:
 - a. door de Werkgroep emissiefactoren uit meetgegevens, door berekening, herleide emissie van 1,2 kg NH₃ per dierplaats per jaar bij een emitterend oppervlak van het mestkanaal van maximaal 0,18 m² per dierplaats;
 - b. door de Werkgroep emissiefactoren uit meetgegevens, door berekening, herleide emissie van 1,5 kg NH₃ per dierplaats per jaar bij meer dan 0,18 m² maar kleiner dan 0,27 m² emitterend oppervlak van het mestkanaal per dierplaats.

Tekeningen:

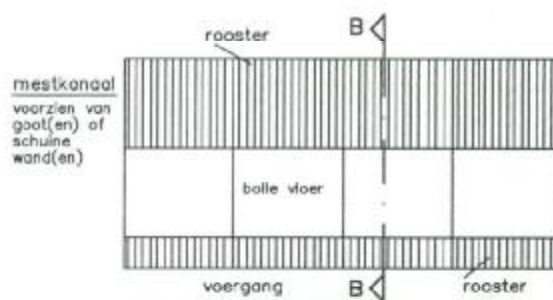
Zie ommezijde voor een schematisch overzicht van de stal met detailtekeningen van mogelijke uitvoeringsvormen van de mestafvoer.

Aangevraagd door:

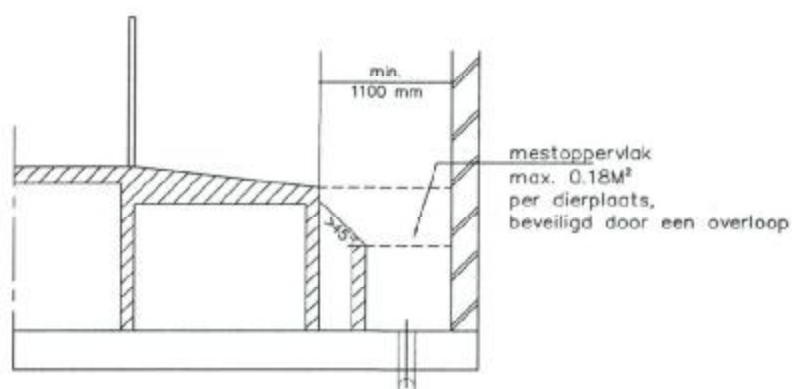
Inter Continental B.V. te Helmond, tel. 0492 545505;
Verbakel B.V. te St. Oedenrode, tel. 0413 474036;
Fancom B.V. te Panningen, tel. 077 3069600;
Nooyen Roosters B.V. te Deurne, tel. 0493 318860;
Tiebosch B.V. te Moergestel, tel. 0135 133052.

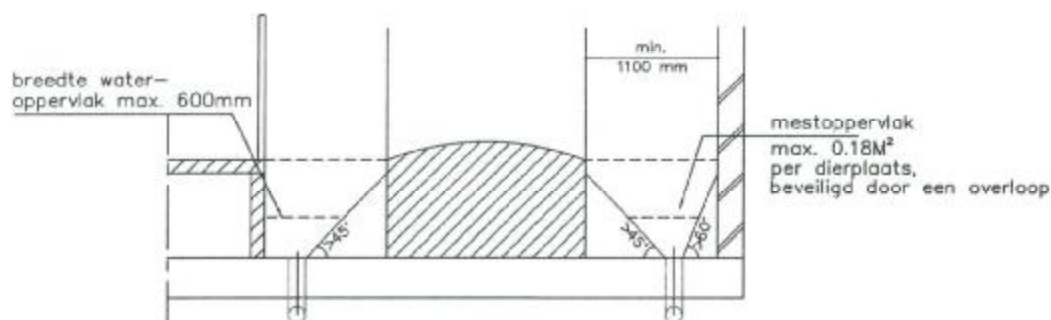
plattegrond
Gedeeltelijk rooster

plattegrond
Bolle vloer

doorsnede A-A

doorsnede B-B

Omschrijving:

Mestkelders met (water- en) mestkanaal met schuine putwand(en) en met andere dan metalen driekantrasters voor vleesvarkens

Aangevraagd door: Inter Continental B.V. te Helmond
Verbakel B.V. te St. Oedenrode
Fancorn B.V. te Panningen
Nooyen Roosters B.V. te Deurne
Tiebosch B.V. te Moergestel

GROEN
LABEL

Datum Groen Label:
18-02-1999

Behorende bij aanvraag:
BB 99.02.070

Systeemnummer:	BWL 2006.14
Rav-nummer:	D 1.1.15.1.1; D 1.1.15.1.2; D 1.2.17.1; D 1.3.12.1; D 2.4.1; D 3.2.15.1.1 en D 3.2.15.1.2
Naam van het systeem:	Gecombineerd luchtwassysteem 85 % ammoniakemissiereductie met chemische wasser (lamellenfilter) en waterwasser
Diercategorie:	Kraamzeugen, gespeende biggen, guste en dragende zeugen, dekberen en vleesvarkens (inclusief opfokberen en opfokzeugen)
Stalbeschrijving van:	Oktober 2006

Korte omschrijving van het stalsysteem:

De ammoniakemissie (inclusief geur- en stofemissie) wordt beperkt door de ventilatielucht te behandelen in een gecombineerd luchtwassysteem. Dit is een installatie die is opgebouwd uit meerdere wassystemen. Bij het beschreven systeem bestaat de installatie uit twee achter elkaar geplaatste filterelementen van het type dwarsstroom. Het eerste element is een chemische wasser die bestaat uit een lamellenfilter. Om de 10 minuten wordt gedurende 1 minuut aangezuurde wasvloeistof over het filter gespreoid. Achter dit filter staat een waterwasser. Dit is een kolom vulmateriaal waarover continu water wordt gespreoid met behulp van sproeiers die zich voor en achter het filterelement bevinden. De gezuiverde lucht verlaat vervolgens via een druppelvanger de installatie. Spuiwater komt vrij uit de chemische wasser. Het spuien van waswater vindt plaats nadat het waswater in de chemische wasser vijf keer achter elkaar op de ingestelde pH van 1,5 is gebracht (dit proces begint wanneer het waswater een pH van 4,0 heeft bereikt). Na spuien van het waswater uit de chemische wasser wordt de opvangbak gevuld met het waswater uit de waterwasser. Vervolgens wordt ten behoeve van de waterwasser vers water aangevoerd tot het ingestelde vloeistofniveau in de opvangbak.

Bij passage van de ventilatielucht door het luchtwassysteem wordt de ammoniak opgevangen in de wasvloeistof. Door toevoeging van zwavelzuur aan de wasvloeistof, wordt in de chemische wasser de ammoniak gebonden als ammoniumsulfaat. De verwijdering van stof en geurcomponenten gebeurt in beide wassers.

Eisen aan de uitvoering:

- 1) Gecombineerd luchtwassysteem
 - a) het wassysteem is opgebouwd uit twee achter elkaar geplaatste filterelementen van het type dwarsstroom. Het eerste element is een chemische wasser van het type lamellenfilter met een dikte van 0,50 m. Dit filter is opgebouwd uit carbonaat vezels die in speciale banen zijn aangebracht tussen kunststofplaten. Het tweede element is een waterwasser met een dikte van 0,24 m. Het is een filterpakket dat is opgebouwd uit kunststof filtermateriaal (contactoppervlak is 240 m³ per m²). Voordat de gezuiverde lucht het wassysteem verlaat wordt het in een druppelvanger van waterdruppels ontdaan.
 - b) per m² aanstroomoppervlak van zowel de chemische wasser als de waterwasser wordt maximaal 5.000 m³ lucht aangevoerd. Voor de chemische wasser gaat het hierbij niet om het specifieke oppervlak van de lamellen, maar om het aanstroomoppervlak van het element waarin het lamellenfilter is geplaatst. Het lamellenfilter zelf heeft een capaciteit van maximaal 75 m³ lucht per uur per m² oppervlak van het lamel.
 - c) het gecombineerd luchtwassysteem kan de ventilatielucht van één of meerdere afdelingen behandelen. Op de situatieschets van het totale bedrijf dient dit duidelijk te worden aangegeven.
- 2) Ventilatielucht
 - a) van elke afdeling waarvoor de lagere emissiewaarde van kracht is, dient alle ventilatielucht via het gecombineerd luchtwassysteem de stal te verlaten.
 - b) bij het gebruik van een centraal afzuigkanaal moet het doorstroomoppervlak van dit kanaal tenminste 1 cm² per m³ per uur maximale ventilatiecapaciteit bedragen. Voorts moeten de door het Klimaatplatform Varkenshouderij vastgestelde normen voor maximale ventilatie in acht worden genomen.
- 3) Registratie instrumenten

Ten behoeve van de wekelijkse controle (zie bijlage 2) moet zowel ten behoeve van de chemische wasser als de waterwasser een urenteller worden aangebracht. De urenteller is nodig voor het registreren van de draaiuren van de circulatiepomp. De hoeveelheid spuiwater van de chemische wasser moet met een geijkte waterpulsmeter worden geregistreerd. Deze waarden moeten continue worden geregistreerd en niet vrij toegankelijk worden opgeslagen.

- 4) Zuuropslag
De inhoud van de opslag moet snel en accuraat kunnen worden afgelezen.
- 5) Afvoer spuiwater
Het spuiwater van de chemische wasser moet worden afgevoerd naar een aparte opslag.

Eisen aan het gebruik:

- 1) Conform het monstername protocol (zie bijlage 1) dient elk half jaar een monster van het waswater van de chemische wasser (de eerste filterwand) te worden genomen. De analyseresultaten dienen binnen de aangegeven grenzen te liggen. Indien deze buiten de grenzen liggen dient de gebruiker, in overleg met de leverancier, actie te ondernemen. Monstername, vervoer en analyse van het waswater en de rapportage daarvan dienen door een STERIN/STERLAB gecertificeerde instelling te worden uitgevoerd.
- 2) Door vervuiling van het filterpakket zal de ventilatielucht een hogere weerstand ondervinden. Om deze reden dient het filterpakket van de chemische wasser en de waterwasser minimaal elk jaar te worden gereinigd. De druppelvanger moet om de drie maanden worden gereinigd.
- 3) Er dient een logboek te worden bijgehouden met betrekking tot enerzijds metingen, onderhoud, analyseresultaten van het wassysteem en optredende storingen en anderzijds de wekelijkse controle werkzaamheden (zie bijlage 2).
- 4) Er dient een onderhoudscontract en een adviescontract afgesloten te zijn met de leverancier. In het onderhoudscontract moet een jaarlijkse controle en onderhoud van het luchtwassysteem zijn opgenomen. Voorts zijn in dit contract taken van de leverancier opgenomen. Bijlage 2 geeft informatie over de standaardinhoud van het onderhoudscontract. Het adviescontract biedt steun bij vragen over de procesvoering van het luchtwassysteem.
- 5) In de periode van 3 tot 9 maanden nadat het systeem is geïnstalleerd moet een rendementsmeting van het gecombineerd luchtwassysteem worden uitgevoerd. Deze meting moet zowel betrekking hebben op het ammoniakverwijderingsrendement als het geurverwijderingsrendement. Om deze rendementen op langere termijn aan te tonen moet deze rendementsmeting worden herhaald in de zomerperiode van het derde jaar waarin de installatie in gebruik is. Vervolgens moet deze meting elke 2 jaar worden herhaald. In bijlage 3 is een omschrijving opgenomen van de wijze waarop de rendementsmeting moet worden uitgevoerd.

Werkingsresultaat:

- 1) Dit gecombineerd luchtwassysteem met een chemische wasser (lamellenfilter) en een waterwasser heeft een ammoniakverwijderingsrendement van minimaal 85 %.
- 2) De geuremissie wordt door dit gecombineerd luchtwassysteem met 70 % verminderd.
- 3) Voor de verwijdering van fijn stof door dit gecombineerd luchtwassysteem is op basis van het meetrapport geen waarde vast te stellen.

Nadere bijzonderheden:

- 1) Bij de vergunningaanvraag dient het dimensioneringsplan van het gecombineerd luchtwassysteem en het monsternameprotocol te worden overlegd. Uit het dimensioneringsplan moet onder meer de relatie met het aantal dieren per diercategorie blijken.
- 2) Het monsternameprotocol en de bedieningshandleiding dienen op een centrale plaats bij de installatie te worden bewaard.
- 3) De bestemming van het spuiwater van het gecombineerd luchtwassysteem moet duidelijk worden aangegeven. De verwijdering en afzet van het spuiwater dient binnen de vigerende regelgeving plaats te vinden. De luchtwasserproducent / leverancier dient de veehouder hier expliciet op te wijzen.
- 4) Het gehalte aan ammoniumsulfaat in het spuiwater van de chemische wasser mag maximaal 2,1 mol per liter bedragen.
- 5) De pH van het waswater in de chemische wasstap mag voordat het wordt verversd maximaal 4,0 zijn en na verversing maximaal 1,5.
- 6) Voor de opslag en het omgaan met zwavelzuur zijn door de arbeidsinspectie en de Adviesraad Gevaarlijke Stoffen richtlijnen opgesteld (P-blad 134.4 en PGS 15).
- 7) De aanvrager noemt dit gecombineerd luchtwassysteem: "Lamellenfilter Plus".
- 8) De beslissing over de emissiefactor is mede gebaseerd op de door de aanvrager overgelegde meetrapporten (rapport 1: Zwoil, M., 2004. Bericht über die Durchführung von Emissionsmessungen, Berichtsnummer 2004_10. Fachhochschule Münster; rapport 2: Lorenz, Broer, L., Zechelius, M., 2005. Bericht über die Durchführung von Emissionsmessungen, projekt-Nr: 220605-534. LUFA Nord-West).

De herleide ammoniakemissie bedraagt:

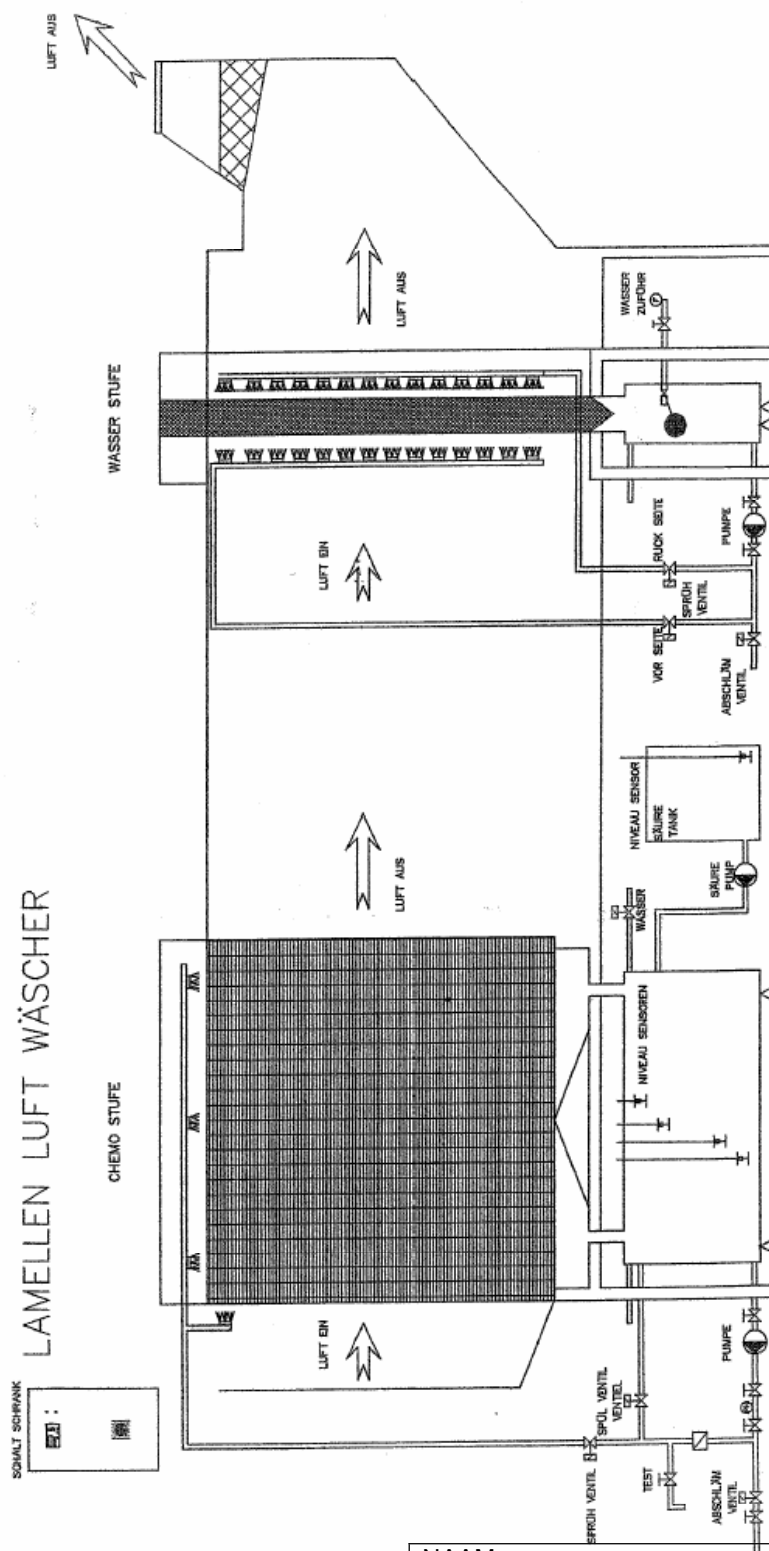
- a) Gespeende biggen
 - 0,09 kg NH₃ per dierplaats per jaar bij een hokoppervlak van maximaal 0,35 m² per dier;
 - 0,11 kg NH₃ per dierplaats per jaar bij een hokoppervlak van groter dan 0,35 m² per dier.
 - b) Kraamzeugen
 - 1,25 kg NH₃ per dierplaats per jaar
 - c) Geste en dragende zeugen
 - 0,63 kg NH₃ per dierplaats per jaar bij individuele huisvesting;
 - 0,63 kg NH₃ per dierplaats per jaar bij groepshuisvesting.
 - d) Dekberen
 - 0,83 kg NH₃ per dierplaats per jaar.
 - e) Vleesvarkens (inclusief opfokberen en opfokzeugen)
 - 0,38 kg NH₃ per dierplaats per jaar bij een hokoppervlak van maximaal 0,8 m² per dier;
 - 0,53 kg NH₃ per dierplaats per jaar bij een hokoppervlak van groter dan 0,8 m² per dier.
- 9) De bovengenoemde bijlagen 1,2 en 3 zijn opgenomen in de bijlagen behorende bij het gecombineerd luchtwassysteem met chemische wasser en waterwasser. Deze zijn te vinden op www.infomil.nl.

Tekeningen:

Een schematisch overzicht van het gecombineerd luchtwassysteem en de integratie van dit luchtwassysteem is bijgevoegd.

Informatie bij:

- Infomil (www.infomil.nl)
- Uniqfill Air BV(www.uniqfill.nl)

NAAM:
Gecombineerd luchtwassersysteem 85% emissiereductie met chemische wasser (lamellenfilter) en waterwasser, voor kraamzeugen, gespeende biggen, guste en dragende zeugen, dekberen en vleesvarkens (inclusief opfokberen en opfokzeugen)

NUMMER:
BWL 2006.14
Systeembeschrijving
oktober 2006

BIJLAGEN BEHORENDE BIJ HET GECOMBINEERD LUCHTWASSYSTEEM MET CHEMISCHE WASSER EN WATERWASSER (BWL 2006.14)

d.d. oktober 2006

BIJLAGE 1: MONSTERNAME PROTOCOL

Het is essentieel dat een representatief monster van het in het luchtwassysteem aanwezige waswater wordt genomen. Het waswater van de chemische wasser dient op de hieronder aangegeven parameters te worden geanalyseerd. De analyseresultaten dienen binnen een bepaalde bandbreedte te liggen.

Monsternameplaats:

In de leiding van de circulatiepomp naar het waterverdeelsysteem is een aftappunt aanwezig voor het bemonsteren van het waswater.

Monstername:

De monstername vindt plaats door in een emmer onder het aftappunt circa 2 liter waswater op te vangen. Hieruit wordt 100 milliliter in een monsterflesje gebracht. De analyse dient binnen 48 uur te worden uitgevoerd.

Analyse:

Het waswater dient in een laboratorium met STERLAB erkenning volgens daartoe geschikte normen te worden onderzocht op pH, ammonium ($\text{NH}_4^+\text{-N}$) en sulfaat (SO_4^{2-}). Het gehalte aan ammoniumsulfaat is systeem afhankelijk.

Bandbreedte van de analyses:

Component	resultaat	actie gebruiker/leverancier
pH	afwijking < 0,5 pH eenheid	geen actie
	afwijking > 0,5 en < 1 pH eenheid	aandachtspunt
	afwijking > 1 pH eenheid	reparatie/onderhoud
$\text{M NH}_4^+/\text{SO}_4^{2-}$	afwijking < 10%	geen actie
	afwijking > 10% en < 20%	aandachtspunt
	afwijking > 20%	reparatie/onderhoud

Onafhankelijke inspectie:

Degene die de monsters neemt controleert het spuidebiet en de werking van de circulatiepomp. In dat kader worden de standen van de urenteller en de watermeter afgelezen en geregistreerd.

Gecontroleerd moet worden of het spuiwaterdebiet overeenkomt met de door de leverancier opgegeven waarde. Voorts moet het zuurverbruik worden vastgesteld. Dit verbruik moet voor wat betreft de orde van grootte overeenkomen met de geschatte ammoniakemissie over de afgelopen periode. Indien blijkt dat de gemeten waarden niet liggen binnen de aangegeven range (zie bijlage 2) moet de veehouder, in overleg met de leverancier, actie ondernemen om de werking van het chemisch luchtwassysteem te optimaliseren. Ten behoeve van deze controle moeten de volgende gegevens bij het luchtwassysteem beschikbaar zijn:

- staltype
- dierbezetting over de afgelopen periode, sinds de vorige inspectie (opleg- en afleverdata en aantal dieren);
- aanvullingen van de zuurvoorraad, sinds vorige inspectie (data, volume van het zuur en pakbonnen);
- spuiwaterdebiet zoals door de leverancier is ingesteld.

Rapportage:

Uitkomsten van de analyses moeten worden verzonden aan de veehouder en de leverancier. Bij de rapportage moeten in ieder geval de volgende gegevens worden vermeld:

- (type)nummer van de luchtwasser;
- datum van monstername;
- naam, adres en woonplaats van de inrichting waar de luchtwasser is geplaatst;
- meterstanden van de urenteller en de spuiwater debietmeter;

- e) zuurverbruik;
- f) eventuele opmerkingen.

Het inspectie laboratorium beoordeelt de uitslagen van de waswatermonsters en meterstanden om vast te stellen of de chemische wasser in de gecombineerde luchtwasser op goede wijze heeft gefunctioneerd. Over deze beoordeling dient jaarlijks te worden gerapporteerd. Een beoordeling van het jaarlijkse technische onderhoud en het logboek maken deel uit van deze jaarlijkse rapportage. Verzending van het rapport moet plaatsvinden aan de veehouder, de leverancier en de gemeente waarin de inrichting is gelegen.

BIJLAGE 2: STANDAARD ONDERHOUDSCONTRACT

Het standaard onderhoudscontract dient minimaal de volgende elementen te bevatten:

- 1) Minimaal éénmaal per jaar dient de leverancier een onderhoudsbeurt uit te voeren.
- 2) Wekelijkse controle van de veehouder op de volgende punten:
 - * chemische wasser:
 - a. pH van het waswater (bijvoorbeeld met een lakmoespapier);
 - b. waswaterdebiet en verdeling over het pakket (noteren meterstand urenteller, volgens voorschrift van de leverancier);
 - c. spuiwaterdebiet (noteren meterstand watermeter en registratie spui moment, volgens voorschrift van de leverancier);
 - d. ventilatie (volgens voorschrift van de leverancier);
 - e. zuurdoseerinstallatie (inclusief kalibratie pH-meting, volgens voorschrift van de leverancier);
 - f. zuurverbruik;
 - g. vervuiling filter in wateropvangbak (indien nodig filter reinigen, volgens voorschrift van de leverancier).
 - * waterwasser:
 - h. waswaterdebiet en verdeling over het pakket (noteren meterstand urenteller, volgens voorschrift van de leverancier);
 - i. spuiwaterdebiet (volgens voorschrift van de leverancier);
 - j. ventilatie (volgens voorschrift van de leverancier);
 - k. vervuiling filter in wateropvangbak (indien nodig filter reinigen, volgens voorschrift van de leverancier).
- De bandbreedte van de waarnemingen en bijbehorende acties zijn in onderstaande tabel weergegeven.
- 3) Incidenteel reinigen van het luchtwassysteem (volgens voorschrift van de leverancier).
- 4) Het mogelijk maken van controle door de veehouder ten behoeve van de leverancier.
- 5) In het onderhoudscontract moet worden vastgelegd dat de leverancier voor het uitvoeren van de rendementsmetingen verantwoordelijk is.

Bandbreedte controlepunten

Component	resultaat	actie gebruiker/leverancier
Waternverdeling*	goed	geen actie
	suboptimaal	aandachtspunt
	slecht	reparatie/onderhoud
Waswaterdebiet	afwijking < 10%	geen actie
	afwijking > 10% en < 20%	aandachtspunt
	afwijking > 20%	reparatie/onderhoud
draaiuren waswaterpomp	afwijking < 5%	geen actie
	afwijking > 5%	verklaring vragen
spuiwaterdebiet**	afwijking < 10%	geen actie
	afwijking > 10%	reparatie/onderhoud
drukval over pakket	afwijking < 20%	geen actie
	afwijking > 20% en < 40%	Aandachtspunt
	afwijking > 40%	reparatie/onderhoud

- * goed: waternverdeling is regelmatig en bestrijkt het gehele oppervlak
suboptimaal: waternverdeling is niet regelmatig of bestrijkt tot circa 80% van het oppervlak
slecht: waternverdeling is niet regelmatig of bestrijkt minder dan circa 80% van het oppervlak
- ** Het spuiwaterdebiet van de chemische wasser, uitgedrukt in liter/dierplaats/jaar, bedraagt minimaal:

• gespeende biggen, hokoppervlak maximaal 0,35 m ² per dier	9
• gespeende biggen, hokoppervlak groter dan 0,35 m ² per dier	11
• kraamzeugen	125
• guste en dragende zeugen	65
• dekberen	85
• vleesvarkens, hokoppervlak maximaal 0,8 m ² per dier	40
• vleesvarkens, hokoppervlak groter dan 0,8 m ² per dier	65

Bovenstaande debieten zijn berekend op basis van de emissiefactoren die in 2006 gelden voor traditionele stallen.

De resultaten van de wekelijkse controle moeten worden geregistreerd in het logboek. Afwijkingen ten opzichte van het monstername protocol of op andere wijze opgemerkt door de veehouder, bijvoorbeeld in de vorm van plotseling toenemende stankoverlast, die duiden op dreigende calamiteiten, moeten direct aan de leverancier worden gemeld. Alle afwijkingen dienen in het logboek te worden opgenomen. Ook de incidentele reiniging en controlebeurt door de leverancier dient te worden vermeld in het logboek, met daarbij de bevindingen. Bij de verplichting tot het uitvoeren van een rendementsmeting moet de datum waarop deze meting is verricht in het logboek worden geregistreerd.

BIJLAGE 3: RENDEMENTSMETING

Om de duurzaamheid van het gecombineerd luchtwassysteem aan te kunnen tonen moet de vergunningverlener het uitvoeren van rendementsmetingen voorschrijven. Daarnaast zijn deze metingen nodig om te kunnen verifiëren of het systeem goed wordt onderhouden. Hiervoor is het nodig dat de rendementsmetingen worden herhaald. De eerste rendementsmeting na installatie van het systeem is vooral bedoeld om vast te kunnen stellen of het luchtwassysteem goed is opgestart.

Bij elke rendementsmeting moet de rendementen voor ammoniakemissie en geuremissie worden vastgesteld. Voor de bepaling van beide rendementen moeten metingen plaatsvinden in zowel de ventilatielucht voor de wasser als de ventilatielucht na de wasser. Conform de voorschriften van de NER dient dit te gebeuren gedurende drie maal een meting van een half uur tijdens piekbelasting van de wasser (dit betekent voor de veehouderij overdag).

Voor de ammoniakverwijdering bestaan de metingen uit een natchemische bepaling van het ammoniakgehalte. Voor de geurverwijdering moeten geurconcentratie metingen worden uitgevoerd volgens de Europese normen.

Het verwijderingsrendement van ammoniak en geur door het luchtwassysteem dient hierbij minimaal het in de vergunning Wet milieubeheer aangehouden reductiepercentage voor ammoniak respectievelijk geur te zijn.

Systeemnummer:	BWL 2007.01
Rav-nummer:	D 1.1.15.3.1; D 1.1.15.3.2; D 1.2.17.3; D 1.3.12.3; D 2.4.3; D 3.2.15.3.1 en D 3.2.15.3.2
Naam van het systeem:	Gecombineerd luchtwassysteem 85 % ammoniakemissiereductie met waterwasser, chemische wasser en biofilter
Diercategorie:	Kraamzeugen, gespeende biggen, guste en dragende zeugen, dekberen en vleesvarkens (inclusief opfokberen en opfokzeugen)
Stalbeschrijving van:	mei 2007

Korte omschrijving van het stalsysteem:

De ammoniakemissie (inclusief geur- en stofemissie) wordt beperkt door de ventilatielucht te behandelen in een gecombineerd luchtwassysteem. Dit is een installatie die is opgebouwd uit meerdere wassystemen. Bij het beschreven systeem bestaat de installatie uit drie filterwanden van het type dwarsstroom. De eerste twee filterwanden hebben een gelijk aanstroomoppervlak en betreffen achtereenvolgens een waterwasser en een chemische wasser. De derde filterwand is een biofilter. De waterwasser is een kolom met vulmateriaal waarover continu water wordt gespreoid. Ook de chemische wasser is een kolom met vulmateriaal, hierover wordt continu aangezuurde wasvloeistof gespreoid. Het biofilter is opgebouwd uit een kolom met wortelhout waarover zeer frequent gedurende een korte tijd water wordt gespreoid (om het pakket vochtig te houden, instelling is mede afhankelijk van de weerscondities).

Spuiwater komt vooral vrij uit de waterwasser en de chemische wasser. Het spuien van waswater uit deze wassers vindt op vaste, van te voren ingestelde, tijdstippen plaats. Dit is één keer in de twee maanden en valt samen met de periodieke reiniging van het luchtwassysteem. Bij het spuien wordt de volledige inhoud van de wateropvangbakken onder de waswanden vervangen door vers water. Bij passage van de ventilatielucht door het luchtwassysteem wordt de ammoniak opgevangen in de wasvloeistof. Door toevoeging van zwavelzuur aan de wasvloeistof, wordt in de chemische wasser de ammoniak gebonden als ammoniumsulfaat en afgevoerd met het spuiwater. Door micro-organismen in de waterwasser en het biofilter wordt ammoniak omgezet in nitriet/nitraat en afgevoerd met het spuiwater. De verwijdering van stof uit de ventilatielucht vindt met name plaats in de twee natte wassers (de waterwasser en de chemische wasser). Verwijdering van geurstoffen gebeurt vooral in het biofilter.

Eisen aan de uitvoering:

- 1) Gecombineerd luchtwassysteem
 - a) het wassysteem is opgebouwd uit drie achter elkaar geplaatste filterwanden (type dwarsstroom) van gelijke lengte (lengte is afhankelijk van de capaciteit). De eerste filterwand is een waterwasser en is opgebouwd uit kunststof filtermateriaal (contactoppervlak is 280 m² per m³), is 2,0 meter hoog en 0,15 meter dik. De tweede filterwand is een chemische wasser en is opgebouwd uit cellulose (contactoppervlak is 440 m² per m³), is 2,0 meter hoog en 0,10 meter dik. De laatste filterwand is een frame gevuld met mix van wortelhout (biofilter) Deze wand is 2,5 meter hoog en 0,60 meter dik. De mix van wortelhout in dit filter bestaat voor 75 procent bestaat uit wortelhout van de grove den en voor 25 procent uit wortelhout van loofbomen (met name eikenbomen).
 - b) per m² aanstroomoppervlak van zowel de waterwasser als de chemische wasser wordt maximaal 3.020 m³ lucht aangevoerd. Voor het biofilter geldt een maximale belasting van 2.416 m³ lucht per m² aanstroomoppervlak.
 - c) uitvoering wateropvangbakken onder de waterwasser en de chemische wasser volgens de volgende maatstaven:
 - hoogte wateropvangbak is minimaal 50 cm;
 - opvangbak voor de waterwasser is minimaal 50 cm breed (netto breedte; is opvangbak ten behoeve van de waterwasser);
 - opvangbak tussen de waterwasser en de chemische wasser is 100 cm breed (netto breedte; is opvangbak ten behoeve van de waterwasser);
 - opvangbak tussen de chemische wasser en het biofilter is 50 cm breed (netto breedte; is opvangbak ten behoeve van de chemische wasser);
 - de lengte van de wateropvangbak (netto lengte) is gelijk aan de lengte van de filterwand plus tenminste 30 cm.
 - d) het gecombineerd luchtwassysteem kan de ventilatielucht van één of meerdere afdelingen behandelen. Op de situatieschets van het totale bedrijf dient dit duidelijk te worden

aangegeven. Tevens moet de uitvoering van de verschillende onderdelen van de luchtwassinstallatie, met bijbehorende maatvoering, op de tekening worden opgenomen.

- 2) Ventilatielucht
 - a) van elke afdeling waarvoor de lagere emissiewaarde van kracht is, dient alle ventilatielucht via het gecombineerd luchtwassysteem de stal te verlaten.
 - b) bij het gebruik van een centraal afzuigkanaal moet het doorstroomoppervlak van dit kanaal tenminste 1 cm² per m³ per uur maximale ventilatiecapaciteit bedragen. Voorts moeten de door het Klimaatplatform Varkenshouderij vastgestelde normen voor maximale ventilatie in acht worden genomen.
- 3) Registratie instrumenten
Ten behoeve van de wekelijkse controle (zie bijlage 2) moeten zowel ten behoeve van de waterwaster als de chemische waster een urenteller en een geijkte waterpulsometer worden aangebracht. De urenteller is nodig voor het registreren van de draaiuren van de circulatiepomp. Door de watermeter wordt de hoeveelheid spuiwater van de waster geregistreerd. Deze waarden moeten continue worden geregistreerd en niet vrij toegankelijk worden opgeslagen.
- 4) Zuuropslag
De inhoud van de opslag moet snel en accuraat kunnen worden afgelezen.
- 5) Afvoer spuiwater
Het spuiwater van de waterwaster moet worden afgevoerd naar een aparte afgesloten opslagruimte (geen mestopslagruimte).
Het spuiwater van de chemische waster moet worden afgevoerd naar een aparte opslag.

Eisen aan het gebruik:

- 1) Conform het monstername protocol (zie bijlage 1) dient elk half jaar een monster van het waswater van de chemische waster (de tweede filterwand) te worden genomen. De analyseresultaten dienen binnen de aangegeven grenzen te liggen. Indien deze buiten de grenzen liggen dient de gebruiker, in overleg met de leverancier, actie te ondernemen. Monstername, vervoer en analyse van het waswater en de rapportage daarvan dienen door een STERIN/STERLAB gecertificeerde instelling te worden uitgevoerd.
- 2) Door vervuiling van het filterpakket zal de ventilatielucht een hogere weerstand ondervinden. Om deze reden dient het filterpakket van de waterwaster en de chemische waster (de eerste twee filterwanden) minimaal elke twee maanden met water te worden gereinigd. Deze reiniging valt samen met de vervanging van het waswater in de waterwaster en de chemische waster.
- 3) Het waterniveau in de wateropvangbakken ten behoeve van zowel de waterwaster als de chemische waster bedraagt minimaal 40 cm. Alleen op de momenten dat wordt gespuid is een lager niveau toegestaan.
- 4) Het filtermateriaal in het biofilter moet elke 2 jaar worden vervangen.
- 5) Er dient een logboek te worden bijgehouden met betrekking tot enerzijds metingen, onderhoud, analyseresultaten van het wassysteem en optredende storingen en anderzijds de wekelijkse controle werkzaamheden (zie bijlage 2).
- 6) De gebruiker is verantwoordelijk voor de goede werking van het systeem en het uitvoeren van regelmatig onderhoud. Om te voorkomen dat de gebruiker problemen krijgt bij het afleggen van verantwoording bij handhaving wordt ten strengste aanbevolen om hiervoor een onderhoudscontract af te sluiten met de leverancier of een andere deskundige partij. In het onderhoudscontract moet een jaarlijkse controle en onderhoud van het luchtwassysteem zijn opgenomen. Voorts zijn in dit contract taken van de leverancier/deskundige partij opgenomen. Bijlage 2 geeft informatie over de standaardinhoud van het onderhoudscontract.
- 7) In de periode van 3 tot 9 maanden nadat het systeem is geïnstalleerd moet een rendementsmeting van het gecombineerd luchtwassysteem worden uitgevoerd. Deze meting moet zowel betrekking hebben op het ammoniakverwijderingsrendement als het geurverwijderingsrendement. Om deze rendementen op langere termijn aan te tonen moet deze rendementsmeting worden herhaald in de zomerperiode van het derde jaar waarin de installatie in gebruik is. Vervolgens moet deze meting elke 2 jaar worden herhaald. In bijlage 3 is een omschrijving opgenomen van de wijze waarop de rendementsmeting moet worden uitgevoerd.

Werkingresultaat:

- 1) Dit gecombineerd luchtwassysteem met een waterwaster, chemische waster en biofilter heeft een ammoniakverwijderingsrendement van minimaal 85 %.
- 2) De geuremissie wordt door dit gecombineerd luchtwassysteem met 75 % verminderd.

- 3) Voor de verwijdering van fijn stof door dit gecombineerd luchtwassysteem is op basis van het meetrapport geen waarde vast te stellen.

Nadere bijzonderheden:

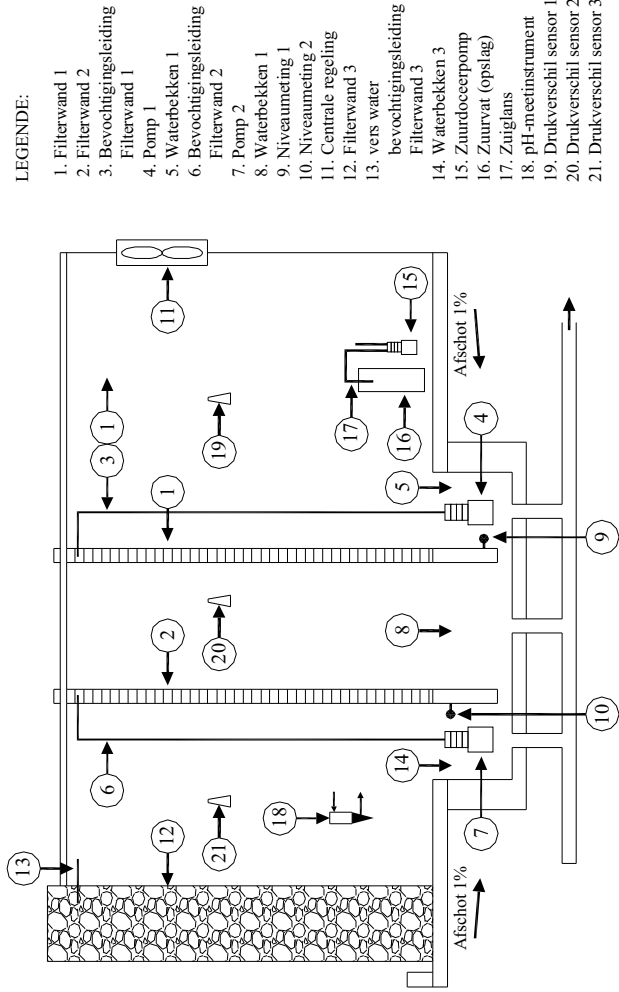
- 1) Bij de vergunningaanvraag dient het dimensioneringsplan van het gecombineerd luchtwassysteem en het monsternamprotocol te worden overlegd. Uit het dimensioneringsplan moet onder meer de relatie met het aantal dieren per diercategorie blijken.
- 2) Het monsternamprotocol en de bedieningshandleiding dienen op een centrale plaats bij de installatie te worden bewaard.
- 3) De bestemming van het spuiwater van het gecombineerd luchtwassysteem moet duidelijk worden aangegeven. De verwijdering en afzet van het spuiwater dient binnen de vigerende regelgeving plaats te vinden. De luchtwasserproducent / leverancier dient de veehouder hier expliciet op te wijzen.
- 4) Het gehalte aan ammoniumsulfaat in het spuiwater van de chemische wasser mag maximaal 2,1 mol per liter bedragen.
- 5) De pH van het waswater in de chemische wasser mag maximaal 5,0 zijn.
De pH van het percolaatwater van de biofilter dient minimaal 5,0 te zijn.
- 6) Voor de opslag en het omgaan met zwavelzuur zijn door de arbeidsinspectie en de Adviesraad Gevaarlijke Stoffen richtlijnen opgesteld (P-blad 134.4 en PGS 15).
- 7) De aanvrager noemt dit gecombineerd luchtwassysteem: "Inno+ Combi Luchtwasser".
- 8) De beslissing over de emissiefactor is mede gebaseerd op de door de aanvrager overgelegde meetrapporten (rapport 1: Zvoll, M., 2003, Ergebnisse von Messungen an zwei Kombianlagen an Schweinehaltungen din der Zeit von 06/2001 bis 07/2002, 14-05-2003, Fachhochschule Münster; rapport 2: Anderl, C., Zvoll, M., 2003, Messungen an der Abluftreinigungsanlage am Ferkelaufzuchtstall des Landwirts Kurmann in Bösel, 10-04-2003, Fachhochschule Münster).
De herleide ammoniakemissie bedraagt:
 - a) Gespeende biggen
 - 0,09 kg NH₃ per dierplaats per jaar bij een hokoppervlak van maximaal 0,35 m² per dier;
 - 0,11 kg NH₃ per dierplaats per jaar bij een hokoppervlak van groter dan 0,35 m² per dier.
 - b) Kraamzeugen
 - 1,25 kg NH₃ per dierplaats per jaar
 - c) Geste en dragende zeugen
 - 0,63 kg NH₃ per dierplaats per jaar bij individuele huisvesting;
 - 0,63kg NH₃ per dierplaats per jaar bij groepshuisvesting.
 - d) Dekberen
 - 0,83 kg NH₃ per dierplaats per jaar.
 - e) Vleesvarkens (inclusief opfokberen en opfokzeugen)
 - 0,38 kg NH₃ per dierplaats per jaar bij een hokoppervlak van maximaal 0,8 m² per dier;
 - 0,53 kg NH₃ per dierplaats per jaar bij een hokoppervlak van groter dan 0,8 m² per dier.
- 9) De bovengenoemde bijlagen 1, 2 en 3 zijn opgenomen in de bijlagen behorende bij het gecombineerd luchtwassystemen met waterwasser, chemische wasser en biofilter. Deze zijn te vinden op www.infomil.nl.

Tekeningen:

Een schematisch overzicht van het gecombineerd luchtwassysteem en de integratie van dit luchtwassysteem is bijgevoegd.

Informatie bij:

- Infomil (www.infomil.nl)
- Inno+ BV (www.inno-plus.nl)

LEGENDE:

1. Filterwand 1
2. Filterwand 2
3. Bevochtigingsleiding Filterwand 1
4. Pomp 1
5. Waterbekken 1
6. Bevochtigingsleiding Filterwand 2
7. Pomp 2
8. Waterbekken 1
9. Niveaumeting 1
10. Niveaumeting 2
11. Centrale regeling
12. Filterwand 3
13. vers water
14. bevochtigingsleiding Filterwand 3
15. Waterbekken 3
16. Zuurdoocepomp
17. Zuigslans
18. pH-meetinstrument
19. Drukverschil sensor 1
20. Drukverschil sensor 2
21. Drukverschil sensor 3

NAAM:	NUMMER:
Gecombineerd luchtwassysteem 85 % ammoniakemissiereductie met waterwaser, chemische wasser en biofilter, voor kraamzeugen, gespeende biggen, guste en dragende zeugen, dekberen en vleesvarkens (inclusief opfokberen en opfokzeugen)	BWL 2007 1
	Systeembeschrijving mei 2007

Systeemnummer:	BWL 2007.03
Rav-nummer:	D 1.1.9.1; D 1.1.9.2; D 1.2.10; D 1.3.6; D 2.1; D 3.2.8.1 en D 3.2.8.2
Naam van het systeem:	Biologisch luchtwassysteem 70 % emissiereductie
Diercategorie:	Kraamzeugen, gespeende biggen, guste en dragende zeugen, dekberen en vleesvarkens (inclusief opfokberen en opfokzeugen)
Stalbeschrijving van:	mei 2007

Korte omschrijving van het stalsysteem:

De ammoniakemissie wordt beperkt door de ventilatielucht te behandelen in een biologisch luchtwassysteem. Bij het beschreven systeem bestaat de installatie uit een filterunit van het type tegenstroom. Via de ruimte onder het waspakket wordt de lucht door het waspakket geleid. In deze ruimte onder het waspakket vindt alvast enige bevochtiging van de lucht plaats. Verder wordt hier de lucht optimaal verdeeld over het gehele aanstroomoppervlak van de wassectie. De wassectie bestaat uit een kolom met vulmateriaal, waarover continu wasvloeistof wordt gesproeid. Bij passage van de ventilatielucht door het luchtwassysteem wordt de ammoniak opgevangen in de wasvloeistof, waarna de gereinigde ventilatielucht het systeem verlaat. Middels bacteriën die zich op het vulmateriaal en in de wasvloeistof bevinden, wordt de ammoniak omgezet in nitriet en/of nitraat.

Eisen aan de uitvoering:

- 1) Biologisch luchtwassysteem:
 - a) het wassysteem, type tegenstroom, is opgebouwd uit een kolom kunststof filtermateriaal (FKP 312) met een hoogte van 1,5 meter.
 - b) per m² aanstroomoppervlak van het waspakket wordt maximaal 4.113 m³ lucht per uur aangevoerd.
 - c) het biologisch luchtwassysteem kan de ventilatielucht van één of meerdere afdelingen behandelen. Op de situatieschets van het totale bedrijf dient dit duidelijk te worden aangegeven. Tevens moet de uitvoering van de verschillende onderdelen van de luchtwasinstallatie, met bijbehorende maatvoering, op de tekening worden opgenomen.
- 2) Ventilatielucht
 - a) van elke afdeling waarvoor de lagere emissiewaarde van kracht is, dient alle ventilatielucht via het biologisch luchtwassysteem de stal te verlaten.
 - b) bij het gebruik van een centraal afzuigkanaal moet het doorstroomoppervlak van dit kanaal tenminste 1 cm² per m³ per uur maximale ventilatiecapaciteit bedragen. Voorts moeten de door het Klimaatplatform Varkenshouderij vastgestelde normen voor maximale ventilatie in acht worden genomen.
- 3) Registratie instrumenten
 Ten behoeve van de wekelijkse controle (zie bijlage 2) moeten een urenteller en een geijkte waterpulsometer worden aangebracht. De urenteller is nodig voor het registreren van de draaiuren van de circulatiepomp. Door de watermeter wordt de hoeveelheid spuiwater van de wasser geregistreerd. Deze waarden moeten continue worden geregistreerd en niet vrij toegankelijk worden opgeslagen.

Eisen aan het gebruik:

- 1) Conform het monstername protocol (zie bijlage 1) dient elk half jaar een monster van het waswater te worden genomen. De analyseresultaten dienen binnen de aangegeven grenzen te liggen. Indien deze buiten de grenzen liggen dient de gebruiker in overleg met de leverancier actie te ondernemen. Monstername, vervoer en analyse van het waswater en de rapportage daarvan dienen door een STERIN/STERLAB gecertificeerde instelling te worden uitgevoerd.
- 2) Door vervuiling van het filterpakket zal de ventilatielucht een hogere weerstand ondervinden. Om deze reden dient het luchtwassysteem minimaal elk jaar te worden gereinigd.
- 3) Er dient een logboek te worden bijgehouden met betrekking tot enerzijds metingen, onderhoud, analyseresultaten van het wassysteem en optredende storingen en anderzijds de wekelijkse controle werkzaamheden (zie bijlage 2).
- 4) Het biologisch luchtwassysteem moet een ammoniakverwijderingsrendement hebben van minimaal 70 procent.
- 5) De gebruiker is verantwoordelijk voor de goede werking van het systeem en het uitvoeren van regelmatig onderhoud. Om te voorkomen dat de gebruiker problemen krijgt bij het afleggen van verantwoording bij handhaving wordt ten strengste aanbevolen om hiervoor een onderhoudscontract af te sluiten met de leverancier of een andere deskundige partij. In het onderhoudscontract moet een jaarlijkse controle en onderhoud van het luchtwassysteem zijn

opgenomen. Voorts zijn in dit contract taken van de leverancier/deskundige partij opgenomen. Bijlage 2 geeft informatie over de standaardinhoud van het onderhoudscontract.

Nadere bijzonderheden:

- 1) Bij de vergunningaanvraag dient het dimensioneringsplan van het biologisch luchtwassysteem en het monsternamprotocol te worden overgelegd. Uit het dimensioneringsplan moet onder meer de relatie met het aantal dieren per diercategorie blijken.
- 2) Het biologisch luchtwassysteem dient uitgevoerd en gedimensioneerd te worden volgens het toelatingscertificaat, behoudens de specifieke waarden die in deze systeembeschrijving zijn opgenomen.
- 3) Het monsternamprotocol en de bedieningshandleiding dienen op een centrale plaats bij de installatie te worden bewaard.
- 4) De bestemming van het spuiwater van het biologisch luchtwassysteem moet duidelijk worden aangegeven. De verwijdering en afzet van het spuiwater dient binnen de vigerende regelgeving plaats te vinden. De luchtwasserproducent / leverancier dient de veehouder hier expliciet op te wijzen.
- 5) De vergunningverlener kan voorschrijven een rendementsmeting van het biologisch luchtwassysteem uit te voeren in de periode van 3 tot 9 maanden nadat het systeem is geïnstalleerd. Om op langere termijn het ammoniakverwijderingsrendement van het biologisch luchtwassysteem aan te tonen kan de vergunningverlener voorschrijven tot het herhalen van de rendementsmeting. In bijlage 3 is een omschrijving opgenomen van de wijze waarop de rendementsmeting moet worden uitgevoerd.
- 6) De aanvrager noemt dit biologisch luchtwassysteem: "Uniq-bio 70".
- 7) De beslissing over de emissiefactor is mede gebaseerd op het door de aanvrager overgelegde toelatingscertificaat (nummer ASG-2006-202-001) dat op 25 oktober 2006 is afgegeven door ASG.

De herleide ammoniakemissie bedraagt:

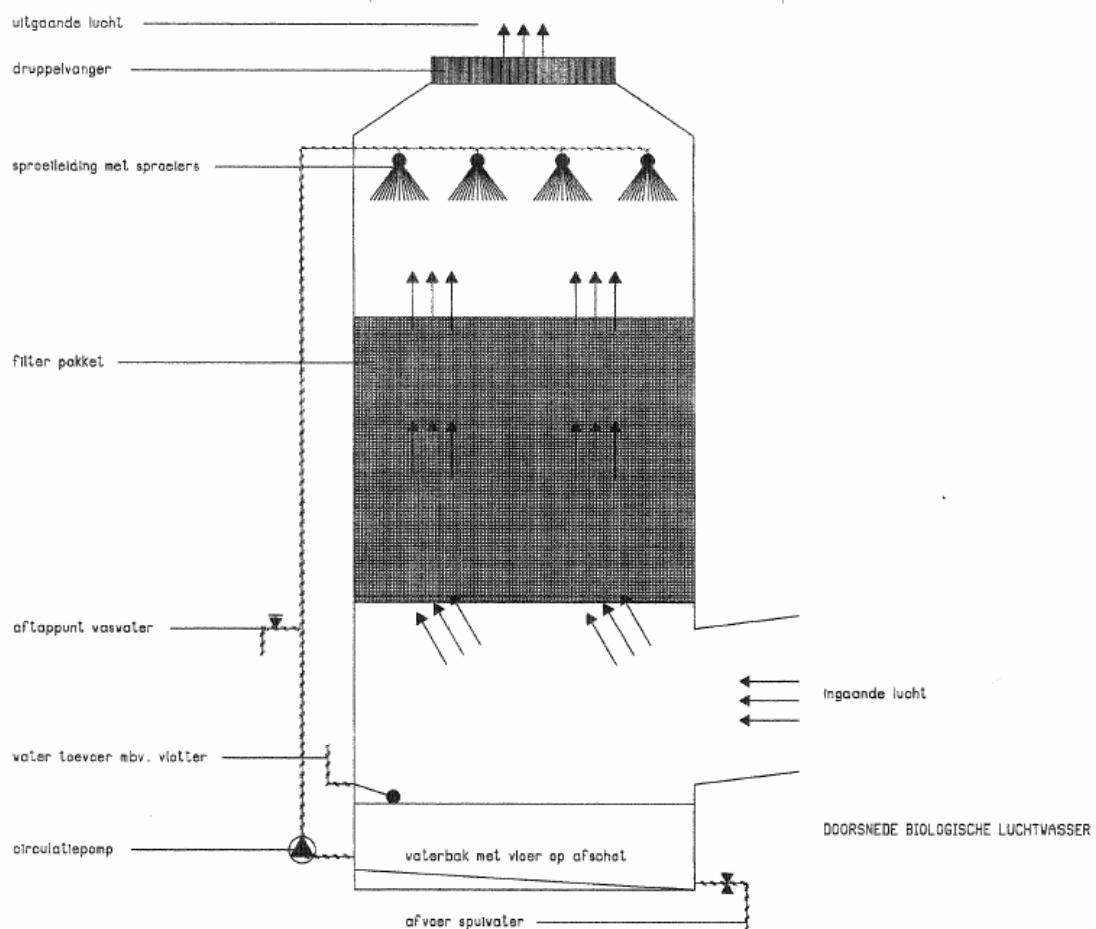
- a) Gespeende biggen
 - 0,18 kg NH₃ per dierplaats per jaar bij een hokoppervlak van maximaal 0,35 m² per dier;
 - 0,23 kg NH₃ per dierplaats per jaar bij een hokoppervlak van groter dan 0,35 m² per dier.
- b) Kraamzeugen
 - 2,5 kg NH₃ per dierplaats per jaar
- c) Geste en dragende zeugen
 - 1,3 kg NH₃ per dierplaats per jaar bij individuele huisvesting;
 - 1,3 kg NH₃ per dierplaats per jaar bij groepshuisvesting.
- d) Dekberen
 - 1,7 kg NH₃ per dierplaats per jaar.
- e) Vleesvarkens (inclusief opfokberen en opfokzeugen)
 - 0,8 kg NH₃ per dierplaats per jaar bij een hokoppervlak van maximaal 0,8 m² per dier;
 - 1,1 kg NH₃ per dierplaats per jaar bij een hokoppervlak van groter dan 0,8 m² per dier.
- 8) De bovengenoemde bijlagen 1, 2 en 3 zijn opgenomen in de bijlagen behorende bij het biologisch luchtwassysteem. Deze zijn te vinden op www.infomil.nl.

Tekeningen:

Een schematisch overzicht van het biologisch luchtwassysteem en de integratie van dit luchtwassysteem is bijgevoegd.

Informatie bij:

- Infomil (www.infomil.nl)
- Uniqfill Air BV (www.uniqfill.nl)

NAAM:
Biologisch luchtwassysteem 70 %
emissiereductie, voor
kraamzeugen, gespeende biggen,
guste en dragende zeugen,
dekberen en vleesvarkens
(inclusief opfokberen en
opfokzeugen)

NUMMER:
BWL 2007.03
Systeembeschrijving
mei 2007

BIJLAGE 1: MONSTERNAME PROTOCOL

Het is essentieel dat er een representatief monster van het in het luchtwassysteem aanwezige waswater wordt genomen. Tevens moet er voor worden gezorgd dat de bacterieactiviteit in het genomen waswatermonster stil wordt gelegd. Het waswater dient op de hieronder aangegeven parameters te worden geanalyseerd. En de analyseresultaten dienen binnen de aangegeven bandbreedte te liggen.

Monsternameplaats:

In de leiding van de circulatiepomp naar het waterverdeelsysteem is een aftappunt aanwezig voor het bemonsteren van het waswater.

Monstername:

De monstername en conservering van het waswater kunnen op twee manieren plaatsvinden:

1. De monstername vindt plaats door in een emmer onder het aftappunt circa 2 liter waswater op te vangen. Hieruit wordt 100 milliliter in een spuit opgezogen en nadat een bacteriefilter op het spuitje is geplaatst, wordt hieruit minimaal 50 milliliter waswater in een monsterflesje gebracht. Het flesje dient zo spoedig mogelijk koel bewaard te worden en de analyse dient binnen 48 uur te worden uitgevoerd.
2. De monstername en conservering vinden plaats volgens NEN 6800 en NPR 6601. Hierbij wordt de pH in situ gemeten en de bacterieactiviteit wordt stil gelegd door verlaging van de zuurgraad tot pH=2 door zwavelzuur aan het monster toe te voegen. De monsteranalyse dient binnen 48 uur te worden uitgevoerd.

Analyse:

Het waswater dient in een laboratorium met STERLAB erkenning volgens daartoe geschikte normen te worden onderzocht op pH, ammonium ($\text{NH}_4^+\text{-N}$), nitriet ($\text{NO}_2^-\text{-N}$) en nitraat ($\text{NO}_3^-\text{-N}$).

Bandbreedte van de analyses:

Component	resultaat	actie gebruiker/leverancier
pH	< 6	niet waarschijnlijk, verklaring vragen
	> 6 en < 6,5	aandachtspunt
	> 6,5 en < 7,5	geen actie
	> 7,5 en < 8,5	aandachtspunt
	> 8,5	reparatie/onderhoud
N_{totaal} in gram N/liter *	< 0,8	reparatie/onderhoud
	> 3,2	reparatie/onderhoud
$\text{M}_{\text{N/N}}$ **	< 0,8	komt voor bij sterke afname ammoniakbelasting
	> 0,8 en < 1,2	geen actie
	> 1,2 en < 3,0	aandachtspunt
	> 3,0	reparatie/onderhoud
$\text{NH}_4^+\text{-N}$ in gram N/liter *	> 0,4	verklaring vragen indien geen nitrificatie plaatsvindt

* $\text{N}_{\text{totaal}} = \text{NH}_4^+\text{-N} + \text{NO}_2^-\text{-N} + \text{NO}_3^-\text{-N}$

** $\text{M}_{\text{N/N}} = \text{NH}_4^+\text{-N} / (\text{NO}_2^-\text{-N} + \text{NO}_3^-\text{-N})$, uitgedrukt in molen

Onafhankelijke inspectie:

Degene die de monsters neemt controleert het spuidebiet en de werking van de circulatiepomp. In dat kader worden de standen van de urenteller en de watermeter afgelezen en geregistreerd.

Gecontroleerd moet worden of het spuiwaterdebiet overeenkomt met de door de leverancier opgegeven waarde. Indien blijkt dat de gemeten waarden niet liggen binnen de aangegeven range (zie bijlage 2) moet de veehouder, samen met de leverancier, actie ondernemen om de werking van het biologisch luchtwassysteem te optimaliseren. Ten behoeve van deze controle moeten de volgende gegevens bij het luchtwassysteem beschikbaar zijn:

- stalttype;
- dierbezetting (gewicht, leeftijd en aantal);
- spuiwaterdebiet zoals door de leverancier is ingesteld.

Rapportage:

Uitskomsten van de analyses moeten worden verzonden aan de veehouder en de leverancier. Bij de rapportage moeten in ieder geval de volgende gegevens worden vermeld:

- (type)nummer van de luchtwasser;
- datum van monsternamen;
- naam, adres en woonplaats van de inrichting waar de luchtwasser is geplaatst;
- meterstanden van de urenteller en de spuiwater debietmeter;
- eventuele opmerkingen.

Het inspectie laboratorium beoordeelt de uitslagen van de waswatermonsters en meterstanden om vast te stellen of de biologische luchtwasser op goede wijze heeft gefunctioneerd. Over deze beoordeling dient jaarlijks te worden gerapporteerd. Een beoordeling van het jaarlijkse technische onderhoud en het logboek maken deel uit van deze jaarlijkse rapportage. Verzending van het rapport moet plaatsvinden aan de veehouder, de leverancier en het bevoegd gezag.

BIJLAGE 2: STANDAARD ONDERHOUDSCONTRACT

Het standaard onderhoudscontract dient minimaal de volgende elementen te bevatten:

- Minimaal éénmaal per jaar dient de leverancier/deskundige partij een onderhoudsbeurt uit te voeren.
- Wekelijkse controle van de veehouder op de volgende punten:
 - pH van het waswater (bijvoorbeeld met een lakmoespapier);
 - waswaterdebiet en verdeling over het pakket (noteren meterstand urenteller, volgens voorschrift van de leverancier);
 - spuiwaterdebiet (noteren meterstand watermeter, volgens voorschrift van de leverancier);
 - ventilatie (volgens voorschrift van de leverancier);
 De bandbreedte van de waarnemingen en bijbehorende acties zijn in onderstaande tabel weergegeven.
- Incidenteel reinigen van het luchtwassysteem (volgens voorschrift van de leverancier).
- Het mogelijk maken van controle door de veehouder ten behoeve van de leverancier/deskundige partij.
- In geval de veehouder verplicht wordt om een rendementsmeting uit te laten voeren moet in het onderhoudscontract worden vastgelegd dat de leverancier/deskundige partij voor het uitvoeren van deze meting verantwoordelijk is.

Bandbreedte controlepunten

Component	resultaat	actie gebruiker/leverancier
watervedeling (sproeibeeld)*	goed	geen actie
	suboptimaal	aandachtspunt
	slecht	reparatie/onderhoud
waswaterdebiet	afwijking < 10%	geen actie
	afwijking > 10% en < 20%	aandachtspunt
	afwijking > 20%	reparatie/onderhoud
draaiuren waswaterpomp	afwijking < 5%	geen actie
	afwijking > 5%	verklaring vragen
spuiwaterdebiet**	afwijking < 10%	geen actie
	afwijking > 10%	reparatie/onderhoud
drukval over pakket	afwijking < 20%	geen actie
	afwijking > 20% en < 40%	Aandachtspunt
	afwijking > 40%	reparatie/onderhoud

- * goed: waterverdeling is regelmatig en bestrijkt het gehele oppervlak
suboptimaal: waterverdeling is niet regelmatig of bestrijkt tot circa 80% van het oppervlak
slecht: waterverdeling is niet regelmatig of bestrijkt minder dan circa 80% van het oppervlak

** Minimaal spuiwaterdebiet, uitgedrukt in liter/uur/dierplaats, bedraagt:

Rundvee:

- vleeskalveren tot 8 maanden 0,074

Varkens:

- gespeende biggen, hokoppervlak maximaal 0,35 m² per dier 0,018
- gespeende biggen, hokoppervlak groter dan 0,35 m² per dier 0,022
- kraamzeugen 0,247
- guste en dragende zeugen 0,125
- dekberen 0,164
- vleesvarkens, volledig roostervloer, hokoppervlak maximaal 0,8 m² per dier 0,089
- vleesvarkens, volledig roostervloer, hokoppervlak groter dan 0,8 m² per dier 0,119
- vleesvarkens, gedeeltelijk roostervloer, hokoppervlak maximaal 0,8 m² per dier 0,074
- vleesvarkens, gedeeltelijk roostervloer, hokoppervlak groter dan 0,8 m² per dier 0,099

Pluimvee:

- opfokhennen en -hanen van legrassen jonger dan 19 weken, niet-batterijhuisvesting 0,0051
- legkippen en (groot-)ouderdieren van legrassen, niet-batterijhuisvesting 0,010
- (groot-)ouderdieren van vleeskuikens, niet-batterijhuisvesting 0,017
- vleeskuikens, grondhuisvesting 0,0024
- vleeskalkoenen 0,020

Maximaal spuiwaterdebiet, uitgedrukt in liter/uur/dierplaats, bedraagt:

Rundvee:

- vleeskalveren tot 8 maanden 0,30

Varkens:

- gespeende biggen, hokoppervlak maximaal 0,35 m² per dier 0,07
- gespeende biggen, hokoppervlak groter dan 0,35 m² per dier 0,09
- kraamzeugen 0,99
- guste en dragende zeugen 0,50
- dekberen 0,66
- vleesvarkens, volledig roostervloer, hokoppervlak maximaal 0,8 m² per dier 0,36
- vleesvarkens, volledig roostervloer, hokoppervlak groter dan 0,8 m² per dier 0,48
- vleesvarkens, gedeeltelijk roostervloer, hokoppervlak maximaal 0,8 m² per dier 0,30
- vleesvarkens, gedeeltelijk roostervloer, hokoppervlak groter dan 0,8 m² per dier 0,40

Pluimvee:

- opfokhennen en -hanen van legrassen jonger dan 19 weken, niet-batterijhuisvesting 0,020
- legkippen en (groot-)ouderdieren van legrassen, niet-batterijhuisvesting 0,037
- (groot-)ouderdieren van vleeskuikens, niet-batterijhuisvesting 0,069
- vleeskuikens, grondhuisvesting 0,0095
- vleeskalkoenen 0,081

Bovenstaande debieten zijn berekend op basis van de emissiefactoren die in 2007 gelden voor traditionele stallen.

De resultaten van de wekelijkse controle moeten worden geregistreerd in het logboek. Afwijkingen ten opzichte van het monstername protocol of op andere wijze opgemerkt door de veehouder, bijvoorbeeld in de vorm van plotseling toenemende stankoverlast, die duiden op dreigende calamiteiten, moeten direct aan de leverancier worden gemeld. Alle afwijkingen dienen in het logboek te worden opgenomen. Ook de incidentele reiniging en controlebeurt door de leverancier/deskundige partij dient te worden vermeld in het logboek, met daarbij de bevindingen. Bij de verplichting tot het

uitvoeren van een rendementsmeting moet de datum waarop deze meting is verricht in het logboek worden geregistreerd.

BIJLAGE 3: RENDEMENTSMETING

De vergunningverlener kan voorschrijven een rendementsmeting van het biologisch luchtwassysteem uit te voeren. Deze bestaat uit een natchemische bepaling van het ammoniakgehalte in zowel de ventilatielucht voor de wasser als de ventilatielucht na de wasser. Conform de voorschriften van de NER dient dit te gebeuren gedurende drie maal een meting van een half uur tijdens piekbelasting van de wasser (dit betekent voor de veehouderij overdag). Het verwijderingsrendement van ammoniak door het luchtwassysteem dient hierbij minimaal het in de vergunning Wet milieubeheer aangehouden reductiepercentage te zijn.

BIJLAGE 1: MONSTERNAME PROTOCOL

Het is essentieel dat er een representatief monster van het in het luchtwassysteem aanwezige waswater wordt genomen. Tevens moet er voor worden gezorgd dat de bacterieactiviteit in het genomen waswatermonster stil wordt gelegd. Het waswater dient op de hieronder aangegeven parameters te worden geanalyseerd. En de analyseresultaten dienen binnen de aangegeven bandbreedte te liggen.

Monsternameplaats:

In de leiding van de circulatiepomp naar het waterverdeelsysteem is een aftappunt aanwezig voor het bemonsteren van het waswater.

Monstername:

De monstername en conservering van het waswater kunnen op twee manieren plaatsvinden:

1. De monstername vindt plaats door in een emmer onder het aftappunt circa 2 liter waswater op te vangen. Hieruit wordt 100 milliliter in een spuit opgezogen en nadat een bacteriefilter op het spuitje is geplaatst, wordt hieruit minimaal 50 milliliter waswater in een monsterflesje gebracht. Het flesje dient zo spoedig mogelijk koel bewaard te worden en de analyse dient binnen 48 uur te worden uitgevoerd.
2. De monstername en conservering vinden plaats volgens NEN 6800 en NPR 6601. Hierbij wordt de pH in situ gemeten en de bacterieactiviteit wordt stil gelegd door verlaging van de zuurgraad tot pH=2 door zwavelzuur aan het monster toe te voegen. De monsteranalyse dient binnen 48 uur te worden uitgevoerd.

Analyse:

Het waswater dient in een laboratorium met STERLAB erkenning volgens daartoe geschikte normen te worden onderzocht op pH, ammonium ($\text{NH}_4^+\text{-N}$), nitriet ($\text{NO}_2^-\text{-N}$) en nitraat ($\text{NO}_3^-\text{-N}$).

Bandbreedte van de analyses:

Component	resultaat	actie gebruiker/leverancier
pH	< 6	niet waarschijnlijk, verklaring vragen
	> 6 en < 6,5	aandachtspunt
	> 6,5 en < 7,5	geen actie
	> 7,5 en < 8,5	aandachtspunt
	> 8,5	reparatie/onderhoud
N_{totaal} in gram N/liter *	< 0,8	reparatie/onderhoud
	> 3,2	reparatie/onderhoud
$\text{M}_{\text{N/N}}$ **	< 0,8	komt voor bij sterke afname ammoniakbelasting
	> 0,8 en < 1,2	geen actie
	> 1,2 en < 3,0	aandachtspunt
	> 3,0	reparatie/onderhoud
$\text{NH}_4^+\text{-N}$ in gram N/liter *	> 0,4	verklaring vragen indien geen nitrificatie plaatsvindt

* $\text{N}_{\text{totaal}} = \text{NH}_4^+\text{-N} + \text{NO}_2^-\text{-N} + \text{NO}_3^-\text{-N}$

** $\text{M}_{\text{N/N}} = \text{NH}_4^+\text{-N} / (\text{NO}_2^-\text{-N} + \text{NO}_3^-\text{-N})$, uitgedrukt in molen

Onafhankelijke inspectie:

Degene die de monsters neemt controleert het spuidebiet en de werking van de circulatiepomp. In dat kader worden de standen van de urenteller en de watermeter afgelezen en geregistreerd. Gecontroleerd moet worden of het spuiwaterdebiet overeenkomt met de door de leverancier opgegeven waarde. Indien blijkt dat de gemeten waarden niet liggen binnen de aangegeven range (zie bijlage 2) moet de veehouder, in overleg met de leverancier, actie ondernemen om de werking van het biologisch luchtwassysteem te optimaliseren. Ten behoeve van deze controle moeten de volgende gegevens bij het luchtwassysteem beschikbaar zijn:

- a) staltype;
- b) dierbezetting (gewicht, leeftijd en aantal);
- c) spuiwaterdebiet zoals door de leverancier is ingesteld.

Rapportage:

Uitkomsten van de analyses moeten worden verzonden aan de veehouder en de leverancier. Bij de rapportage moeten in ieder geval de volgende gegevens worden vermeld:

- a) (type)nummer van de luchtwasser;
- b) datum van monsternamen;
- c) naam, adres en woonplaats van de inrichting waar de luchtwasser is geplaatst;
- d) meterstanden van de urenteller en de spuiwater debietmeter;
- e) eventuele opmerkingen.

Het inspectie laboratorium beoordeelt de uitslagen van de waswatermonsters en meterstanden om vast te stellen of de biologische luchtwasser op goede wijze heeft gefunctioneerd. Over deze beoordeling dient jaarlijks te worden gerapporteerd. Een beoordeling van het jaarlijkse technische onderhoud en het logboek maken deel uit van deze jaarlijkse rapportage. Verzending van het rapport moet plaatsvinden aan de veehouder, de leverancier en de gemeente waarin de inrichting is gelegen.

BIJLAGE 2: STANDAARD ONDERHOUDSCONTRACT

Het standaard onderhoudscontract dient minimaal de volgende elementen te bevatten:

- 1) Minimaal éénmaal per jaar dient de leverancier een onderhoudsbeurt uit te voeren.
- 2) Wekelijks controle van de veehouder op de volgende punten:
 - a. pH van het waswater (bijvoorbeeld met een lakmoespapier);
 - b. waswaterdebiet en verdeling over het pakket (noteren meterstand urenteller, volgens voorschrift van de leverancier);
 - c. spuiwaterdebiet (noteren meterstand watermeter, volgens voorschrift van de leverancier);
 - d. ventilatie (volgens voorschrift van de leverancier);
- De bandbreedte van de waarnemingen en bijbehorende acties zijn in onderstaande tabel weergegeven.
- 3) Incidenteel reinigen van het luchtwassysteem (volgens voorschrift van de leverancier).
- 4) Het mogelijk maken van controle door de veehouder ten behoeve van de leverancier.
- 5) In geval de veehouder verplicht wordt om een rendementsmeting uit te laten voeren moet in het onderhoudscontract worden vastgelegd dat de leverancier voor het uitvoeren van deze meting verantwoordelijk is.

Bandbreedte controlepunten

Component	resultaat	actie gebruiker/leverancier
waterverdeling (sproeibeeld)*	goed	geen actie
	suboptimaal	aandachtspunt
	slecht	reparatie/onderhoud
waswaterdebiet	afwijking < 10%	geen actie
	afwijking > 10% en < 20%	aandachtspunt
	afwijking > 20%	reparatie/onderhoud
draaiuren waswaterpomp	afwijking < 5%	geen actie
	afwijking > 5%	verklaring vragen
spuiwaterdebiet**	afwijking < 10%	geen actie
	afwijking > 10%	reparatie/onderhoud
drukval over pakket	afwijking < 20%	geen actie

	afwijking > 20% en < 40%	Aandachtspunt
	afwijking > 40%	reparatie/onderhoud
* goed: waterverdeling is regelmatig en bestrijkt het gehele oppervlak suboptimaal: waterverdeling is niet regelmatig of bestrijkt tot circa 80% van het oppervlak slecht: waterverdeling is niet regelmatig of bestrijkt minder dan circa 80% van het oppervlak		
** Minimaal spuiwaterdebiet, uitgedrukt in liter/uur/dierplaats, bedraagt:		
<u>Rundvee:</u>		
• vleeskalveren tot 8 maanden		0,074
<u>Varkens:</u>		
• gespeende biggen, hokoppervlak maximaal 0,35 m ² per dier		0,018
• gespeende biggen, hokoppervlak groter dan 0,35 m ² per dier		0,022
• kraamzeugen		0,247
• guste en dragende zeugen		0,125
• dekberen		0,164
• vleesvarkens, volledig roostervloer, hokoppervlak maximaal 0,8 m ² per dier		0,089
• vleesvarkens, volledig roostervloer, hokoppervlak groter dan 0,8 m ² per dier		0,119
• vleesvarkens, gedeeltelijk roostervloer, hokoppervlak maximaal 0,8 m ² per dier		0,074
• vleesvarkens, gedeeltelijk roostervloer, hokoppervlak groter dan 0,8 m ² per dier		0,099
<u>Pluimvee:</u>		
• opfokhennen en -hanen van legrassen jonger dan 19 weken, niet-batterijhuisvesting		0,0051
• legkippen en (groot-)ouderdieren van legrassen, niet-batterijhuisvesting		0,010
• (groot-)ouderdieren van vleeskuikens, niet-batterijhuisvesting		0,017
• vleeskuikens, grondhuisvesting		0,0024
• vleeskalkoenen		0,020
Maximaal spuiwaterdebiet, uitgedrukt in liter/uur/dierplaats, bedraagt:		
<u>Rundvee:</u>		
• vleeskalveren tot 8 maanden		0,30
<u>Varkens:</u>		
• gespeende biggen, hokoppervlak maximaal 0,35 m ² per dier		0,07
• gespeende biggen, hokoppervlak groter dan 0,35 m ² per dier		0,09
• kraamzeugen		0,99
• guste en dragende zeugen		0,50
• dekberen		0,66
• vleesvarkens, volledig roostervloer, hokoppervlak maximaal 0,8 m ² per dier		0,36
• vleesvarkens, volledig roostervloer, hokoppervlak groter dan 0,8 m ² per dier		0,48
• vleesvarkens, gedeeltelijk roostervloer, hokoppervlak maximaal 0,8 m ² per dier		0,30
• vleesvarkens, gedeeltelijk roostervloer, hokoppervlak groter dan 0,8 m ² per dier		0,40
<u>Pluimvee:</u>		
• opfokhennen en -hanen van legrassen jonger dan 19 weken, niet-batterijhuisvesting		0,020
• legkippen en (groot-)ouderdieren van legrassen, niet-batterijhuisvesting		0,037
• (groot-)ouderdieren van vleeskuikens, niet-batterijhuisvesting		0,069
• vleeskuikens, grondhuisvesting		0,0095
• vleeskalkoenen		0,081
Bovenstaande debieten zijn berekend op basis van de emissiefactoren die in 2006 gelden voor traditionele stallen.		

De resultaten van de wekelijkse controle moeten worden geregistreerd in het logboek. Afwijkingen ten opzichte van het monstername protocol of op andere wijze opgemerkt door de veehouder, bijvoorbeeld in de vorm van plotseling toenemende stankoverlast, die duiden op dreigende calamiteiten, moeten direct aan de leverancier worden gemeld. Alle afwijkingen dienen in het logboek te worden opgenomen. Ook de incidentele reiniging en controlebeurt door de leverancier dient te worden vermeld in het logboek, met daarbij de bevindingen. Bij

de verplichting tot het uitvoeren van een rendementsmeting moet de datum waarop deze meting is verricht in het logboek worden geregistreerd.

BIJLAGE 3: RENDEMENTSMETING

De vergunningverlener kan voorschrijven een rendementsmeting van het gecombineerd luchtwassysteem uit te voeren. Deze bestaat uit een natchemische bepaling van het ammoniakgehalte in zowel de ventilatielucht voor de wasser als de ventilatielucht na de wasser. Conform de voorschriften van de NER dient dit te gebeuren gedurende drie maal een meting van een half uur tijdens piekbelasting van de wasser (dit betekent voor de veehouderij overdag). Het verwijderingsrendement van ammoniak door het luchtwassysteem dient hierbij minimaal het in de vergunning Wet milieubeheer aangehouden reductiepercentage te zijn.

Bijlage 12: Milieutekening

De milieutekening is separaat bijgevoegd.